

Versijnt dagelijks, Zon-
en feestdagen uitgezond.
Abonnementen per
kwartaal (stad) f 7.50
Ned.-Indië. . . f 8.—
Buitenland. . . f 12.50
Met „d'Oriont“
resp. f 10.—, f 11.— en f 16.—

HET NIEUWS VAN DEN DAG

Advertentie: Per 5
woorden of gedeelte
daarvan f 0.75; mini-
mum f 3.75 per plaat-
sing; Regel-Tarief, Per
regel f 0.50; minimum
f 4.— per plaatsing.

Uitgeverster
N.V. HANDEL MIJ.
ALBRECHT & CO.

Directeur-Hoofdredacteur
H. MULDER.

VOOR NEDERLANDSCH-INDIË

Directeur: P. G. PLAS.

Advertentie-kosten zijn
bij vooruitbetaling te
voldoen

Buitenlanders bij Mijnbouw.

Waarom zij worden Gehandhaafd.

Periodiek vinden in een deel der Indische pers publieke klachten vertolking naar aanleiding van het feit, dat bij den Dienst van den Mijnbouw van het Departement van G. B. nog steeds een tiental buitenlandsche technische werkkrachten wordt gehandhaafd, terwijl *nota bene* Nederlanders met een Nederlandsch ingenieurs-diploma werkloos moeten rondlopen, en zelfs, bij Mijnbouw zijnde, aan den dijk werden gezet, terwijl de buitenlandsche, in *casu* Duitsche ingenieurs, mogen blijven doordienen.

Deze redeneering lijkt inderdaad verledend, maar ook aan deze zijde zijn, naar ons bij informatie te bevoegder plaatsen bleek, twee zijden te onderkennen.

In de eerste plaats dient het belang van den dienst voorop te gaan. Ook bij Mijnbouw wordt in deze tijden van de gehandhaafde werkkrachten een werk-prestatie van de volle 100 pCt. geëischt, en het dienstbelang brengt dus mede, dat de factor van grootere of mindere geschiktheid, ook met het oog op de onmiddellijke toekomst, zwaar en neutraal telt.

Er zijn bij Mijnbouw buitenlandsche en Nederlandsche werkkrachten ontslagen, er zijn er ook gehandhaafd.

Hier komt bij, dat de buitenlandsche ingenieur bij Mijnbouw gedurende decennia een bijzondere positie heeft ingenomen, omdat

men vroeger nooit Nederlandsche geologen in voldoende mate heeft kunnen engageren. De Nederlandsche mijn-ingenieur ging b.v. liever „in de olie“ dan bij Mijnbouw.

Dat bracht hem, toen, immers veel meer op, en het Gouvernement moest te gast gaan bij de buitenlandsche werkkrachten, die wel geschikt en ook genegen waren, in dienst te treden.

Er zijn zelfs gevallen geweest van Nederlanders, die te Delft onder studie-verband studeerden, en, eenmaal afgestudeerd, de overeenkomst verbraken, om elders een voordeliger werkkring te aanvaarden....

De buitenlandsche ingenieur heeft dus gedurende decennia den Indischen Dienst van den Mijnbouw gaande gehouden. En zou men hem thans, nu door omstandigheden Nederlandsche geologen wel den blik naar Mijnbouw wendend, ontslaan enkel en alleen, omdat hij buitenlander is?

Daarin op zichzelf zou, aldus hield men ons voor, toch een groote onbillijkheid schillen.

Om dan nog maar te zwijgen van het risico, dat bij het aanbreken van betere tijden, Mijnbouw geschikte buitenlandsche ingenieurs met groote ervaring zou hebben losgelaten, en de Nederlandsche geologen weer een beter gehonoreerd heenkomen zouden gaan zoeken in de olie of elders.

De Indische Begroting.

Memorie van Antwoord.

Beleid van
Landvoogd.

A n e t a seint dd. 12 April uit Den Haag: In de Memorie van Antwoord op het afdelingsverslag van de Eerste Kamer betreffende de Indische begroting wordt medegedeeld, hoe het den Minister aangehaan was te vernemen, dat volgens het oordeel van eenige leden de Landvoogd zijn taak met kracht en beleid vervulde, waarbij terdege rekening wordt gehouden met de nooden van de bevolking.

Buitensporigheden op Politiek Gebied. De Indische Regeering nam krachtig stelling tegenover de buitensporigheden op politiek gebied. Intusschen valt niet te ontkennen, dat de paraatheid tot de handhaving van het Gezag in de overheidsdiensten, als primaire eisch voor de bewindvoering, niet steeds even krachtig door de verantwoordelijke autoriteiten is betracht.

Verschuiven als de muiterij op de Zeven Provinciën wezen erop, dat eenzijdig de ondermijnende invloeden al te vaak nog ongemerkt voortgang konden vinden, terwijl anderzijds de paraatheid tot de handhaving van het Gezag, somtijds op de beslissende oogenblikken ontbrak.

De N. I. O. G. ers. De Minister stelde zich aan de zijde van die leden, welke als hun meening te kennen gaven, dat de gesignaleerde uitlatingen van de opvoeders der Nederlandsche jeugd, van noodlottigen invloed zouden kunnen zijn op de houding der oerproeie elementen onder de Inheemsche bevolking.

De Minister nam het standpunt in, dat in het algemeen een zoodanig optreden van landsdienaren in Indië, niet mag worden geduld.

Thee-invoerrecht. Ter voldoening van de toezegging door hem in de Tweede Kamer gedaan, had de Minister de aandacht van zijn ambtgenoot gevestigd op hetgeen in de Tweede Kamer was betoogd met betrekking tot de verhooging der invoerrechten op thee met 30 procenten, welke onlangs tot stand was gekomen.

Van Limon en Ajer Blanda.

Te Duur voor Militaire Hospitalen.

Een jaar geleden vestigde de Algemeene Rekenkamer de aandacht van den Leger-Commandant op het ontstellende feit, dat er in de militaire hospitalen te Padang, Koetaradja en Malang, Weltevreden, Ambon en Koepang gedurende de eerste helft van het jaar 1931 groote verschillen bestonden in de verstrekking van... limonade en ajer blanda.

In het Padangsche hospitaal kreeg elk honderdtal patiënten destijds 42,8 flesch per dag, in Koetaradja 27,5 flesch, in Malang 17,6 flesch, in Weltevreden 11,7 flesch, op Ambon 7,1 flesch en te Koepang ten slotte 1,9 flesch.

Die verschillen zijn inderdaad formidabel, en het gaat natuurlijk niet aan, dat twee Padangsche patiënten samen net zooveel van dien kostelijken nectar mogen drinken als vijftig lotgenooten in het hospitaal van Koepang.

De Leger-Commandant had zulks trouwens al lang ingezien, en de Rekenkamer kon Z. Exc. met haar spitsvondigheid dus niets nieuws leeren. Er waren bovendien reeds „maatregelen“ getroffen.

Luister maar: In October 1931 hadden de gewestelijk eerst-aanwezende officieren van gezondheid opdracht ontvangen, bij de extra-verstrekingen in de militaire hospitalen de uiterste zuinigheid te betrachten, en later werd het bevel nog eens herhaald in deze termen, welke aan duidelijkheid niets te wenschen overlieten:

„Aan de royale, vaak buitensporige verstreking van ajer blanda en limonade moet een einde worden gemaakt. Als regel zijn die dranken volmaakt overbodig, en wordt met een glas tswater of koude thee hetzelfde doel bereikt.“

Zie, dat is mannentaal!... Alleen zijn de militaire autoriteiten iets te lichtzinnig met hun royale offerte van koude thee, aangezien deze drank in kouden toestand slechts genietbaar is, indien hij vooraf warm is gemaakt, en hoe mateloos kostbaar dit verhitings-proces voor den Lande uitkomt, hebben wij gisteren nog gezien in het leerzame verhaal over de slappe gevangenis-thee.

(Zie onderaan: volgende kolom).

Contingenteering der Immigratie.

En Verzachting der Toelatings-bepalingen.

In aansluiting op hetgeen wij in ons blad van 25 Maart jl. hebben gemeld met betrekking tot de voorgenomen contingententeering van de immigratie, kunnen wij thans nog de volgende bijzonderheden publiceren:

Het beginsel van contingententeering wordt vastgelegd in een nieuw artikel van het z.g. „Toelatings-besluit“, dat in eersten aanleg werd vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 15 October 1915 en sindsdien herhaaldelijk is gewijzigd en aangevuld.

De uitwerking van dit beginsel is zeer eenvoudig: de Gouverneur-Generaal zal jaarlijks vaststellen, hoeveel Immigranten van elke nationaliteit maximaal in Indië mogen worden toegelaten, en dit aantal zal voor alle vreemde nationaliteiten gelijk zijn. Het getal Nederlanders zal echter niet door contingententeering worden beperkt.

Uiteraard is de contingententeering van de immigratie het onderwerp geweest van een uitvoerig overleg tusschen Regeering en Opperbestuur, waarin ook het Ministerie van Buitenlandsche Zaken werd betrokken. Dit Departement heeft geen principieele bezwaren tegen het voorstel te berde gebracht; alleen op ondergeschikte punten wenschte het eenige veranderingen, en ten aanzien hiervan wordt nog overleg gepleegd.

In den Volksraad verwacht de Regeering geen groote moeilijkheden, omdat men van Inlandsche zijde steeds een sterke neiging toonde om het binnenkomen van vreemdelingen zooveel mogelijk te belemmeren.

Voorts heeft men op het Departement van Justitie een ontwerp voltooid strekkende tot een algemeene herziening van de voorschriften in de Toelatings-Ordonnantie, waaraan reeds langen tijd behoefte bestaat.

De voornaamste wijzigingen, die wel algemeen met levendige instemming zullen worden begroet, zijn deze:

De toelatings-kaarten voor de binnenkomende Nederlanders en vreemdelingen gelden thans twee jaar, kunnen daarna tweemaal telkens met een jaar worden verlengd en voor de derde maal met een periode van zes jaar. Deze regeling wordt nu zoodanig veranderd, dat de toelatings-kaarten slechts één jaar geldig zijn, en daarna ineens met negen jaar kunnen worden verlengd. De houder van een toelatings-kaart behoeft dus geen driemaal naar het Hoofd van Plaatselijk Bestuur te gaan om die formaliteit te laten vervullen, doch in de toekomst nog slechts éénmaal.

Bovendien wordt de boete voor vergeetachtige houders veel milder. Thans wordt nalatigheid gestraft met de uitreiking van een nieuwe toelatings-kaart, waarvoor een zegelrecht van f 150 is verschuldigd, maar in de toekomst zal dat zegelrecht slechts f 25 bedragen.

Overigens brengt de algemeene herziening van de Toelatings-Ordonnantie alleen administratieve veranderingen van ondergeschikte betekenis.

Maar afgezien van dit zwakke punt, heeft de bezuinigings-oekase uitmuntend geholpen. Er is in den loop van het vorige jaar een minutieus onderzoek ingesteld naar de frequentie van limonade en ajer blanda in de militaire hospitalen van het Indische Gouvernement, en daaruit bleek, dat de consumptie van die edele dranken zeer belangrijk is verminderd.

Overal wordt nu naarstig gestreefd naar het minimum-record van de Koepangsche hospitaal-patiënten, die er in slagen om met zijn vijftigen één fleschje limon per dag te consumeeren.

Wij mogen zeker wel herhalen wat wij gisteren in gelijksortig verband hebben geschreven:

Dit is de manier waarop ambtelijk Indië met hartstocht bezuinigt: Pennywise and Poundfoolish.

NEDERLANDSCH-INDIË.

Bericht.

Op Vrijdag 14 April, Goeden Vrijdag, en op Maandag 17 April, Tweeden Paaschdag, zal dit blad niet verschijnen.

Heeren Adverteerders wordt beledigd verzocht, hiermede wel rekening te willen houden.

Wij maken van deze gelegenheid tevens gebruik om — in verband met het vervroegde vertrek van de middag-treinen naar Bandoeng en Cheribon — nogmaals dringend te verzoeken advertenties steeds zoo vroeg mogelijk te onzen kantore te doen bezorgen.

College van Gedelegeerden.

Openbare Vergadering.

Donderdag, 20 April 1933, 8.30 u. v. m.: Afschaffing Interpellatie-Thamrin over het optreden der politie.

Wijziging Verdoovende middelen-ordonnantie.

Nederland en Japan.

Het Arbitrage-Verdrag.

A n e t a seint dd. 12 April uit Den Haag:

Het arbitrage-verdrag tusschen Nederland en Japan, waarover thans met succes wordt onderhandeld, heeft geen politieke betekenis, doch is een zuiver juridisch verdrag.

Willem de Zwijger-Zegels.

Van 12½ Cent.

Ter gelegenheid van het vierde eeuwfeest van de geboorte van Prins Willem van Oranje zullen, gedurende het tijdvak van 18 April tot en met 31 December 1933, herinneringspostzegels van 12½ cent worden uitgegeven.

Deze zegels dragen de beeltenis van Prins Willem den Zwijger en kunnen ook in het buitenlandisch verkeer worden gebezigd voor de kwijting van alle bij vooruitbetaling verschuldigde porten en rechten, welke normaal met gewone frankkeerzegels en lucht-postzegels worden voldaan.

Aan het publiek zullen bij aankoop van frankkeerzegels van 12½ cent steeds bovenbedoelde herinneringszegels worden verstrekt, tenzij speciaal om de gewone frankkeerzegels wordt gevraagd.

Tin-wereld.

Auto gedrang.

Op Banka waar tot voor betrekkelijk korten tijd ongeveer 60 auto's van bij het tin-bedrijf betrokken personeel rondreden, zijn er thans ruim 180 van deze voertuigen. Dit staat in verband met de ruime „bezetting“.

Er is ginds momenteel een staf die drie maal het aantal ingenieurs bevat dat men noodig heeft. Er zijn dan ook humoristen die voorstellen willen doen voor het oprichten van een Gouvernements automobiel club op Banka.

Telefonische Verbinding Java-Bali.

Plannen van P. T. T.

Het schijnt in de bedoeling te liggen van den P. T. T.-dienst, om Bali een deugdelijke telefonische verbinding met het vasteland te geven. Wij zeggen deugdelijk, aldus de Loc., omdat men wel eerder die verbinding soms tot stand bracht via de bestaande telegraafdraden, doch de plannen tot een eigen telefonische communicatie hebben vasten vorm aangenomen. De chef van het kantoor Soerabaja, Ir. Waasdorp, is jl. Maandag van een inspectie-tocht naar Bali en Lombok teruggekeerd.

Het Mandaat van Mandagie.

En de Minahassische Hoofden.

Naar aanleiding van de persberichten over de brochure van Dr. Ratu Langie over het mandaat van den heer Mandagie, brengt de Minahassische Hoofdenbond thans, naar Aneta uit Menado seint, ter kennis van de Regeering en de Pers, dat deze Bond zich genoodzaakt ziet, zijn standpunt ten opzichte van Mandagie's houding bij de aanhanke-lijkheden betoging voor het Paleis te Weltevreden nader te bepalen.

De Bond verklaart dan nadrukkelijk, dat Mandagie was gemandateerd om in zool-vel als buiten den Volksraad namens de Minahassische hoofden te spreken, en de Bond hecht zijn onvoorwaardelijke goedkeuring aan de houding van Mandagie.

De Weg Padang-Pajakoemboeh.

Geasphalteerd.

Het Gouvernement heeft machtiging verleend tot het uitvoeren van de verbetering en asphalteering van de verschillende gedeelten van den hoofdweg Padang-Fort de Kock-Pajakoemboeh, tusschen K. M. 19 en K. M. 36, ter lengte van totaal 10.785 M.

De kosten hiervan zijn geraamd op totaal f 90.900.—

Het Einde der Affaire-Blok.

Geruimen tijd geleden hebben wij reeds gemeld, dat de Directeur van Binnenlandsch Bestuur aan de Regeering het voorstel deed, den gewezen Assistent-Resident van Boven-Digoel, den heer J. Blok, financieel aansprakelijk te stellen voor de uitgaven, welke in zijn administratie van de interneerins kampen in het geheel niet of onvoldoende waren verantwoord. Bovendien konden wij melden, dat de Algemeene Rekenkamer in zooverre bezwaar maakte tegen dit voorstel, dat het College de toenmalige Gouverneurs der Molukken mede aansprakelijk wilde stellen.

Een ander vinden wij thans bevestigd in het jongste Jaarverslag van de Algemeene Rekenkamer. Wij lezen daarin het volgende:

In November 1932 kwam de Directeur B. B. met het voorstel, om den genoemden Assistent-Resident te belasten met terugstorting van f 11.727.42 in 's Lands Kas, vergezeld van de mededeeling, dat noodgedwongen moest worden afgezien van een eisch, alsnog verantwoording te doen aangaande betreffende het geheele bedrag van f 578.283.25, hetwelk tijdens de bestuursperiode van den heer Blok uit de B. B.-kas van Boven-Digoel werd betaald.

In Februari j.l. deelde de Rekenkamer aan de Regeering mede, dat zij tot haar groot leedwezen wel genoodzaakt was, om zich aan te sluiten bij het voorstel van den Directeur B. B., maar...

„De grootst mogelijke meerderheid van het College vond het noodig, tevens uitdrukkelijk onder de aandacht van de Regeering te brengen, dat deze zaak h.i. niet mocht worden beëindigd met een schadeverhaal op den betrokken Assistent-Resident voor een, in vergelijking met het geheel, gering bedrag, en dat het zaak was, de(n) voor de begane onregelmatigheden niet minder aansprakelijke(n) toezichhouder(s) die doorlopend grote bedragen ter beschikking hadden gesteld zonder in zake de aanwending daarvan geregeld verantwoording te eischen, mede alsnog ter verantwoording te roepen”.

„Hiertoe bestond naar het oordeel van de meerderheid te meer aanleiding, wijl de toenmalige Gouverneur der Molukken, naar bij de Kamer bekend was geworden, vóór het vertrek van meerbedoelden Assistent-Resident naar Boven-Digoel, van bevoegde zijde was gewezen op den vreemden gang van zaken met betrekking tot de aanschaffingen voor de interneerins kampen, waarbij tevens de aandacht van dat bestuurshoofd er op gevestigd was, dat het is 's Lands belang geen aanbavelling verdiende aan iemand, met de antecedenten van dien Assistent-Resident, de zorg voor de Digoel-zaken toe te vertrouwen.”

Tot zoover de scherpe en volkomen juiste opmerkingen van de Rekenkamer.

Wij hebben over deze zaak al zooveel geschreven, dat wij er ons niet verder in zullen verdiepen, voordat het antwoord van de Regeering bekend wordt gemaakt.

Overigens hebben wij ook niet de flauwste hoop, dat de Regeering zich bereid zal verklaren om de ware schuldigen, de voormalige Gouverneurs Tideman en Van Sandick „er onder uit te halen”.

Zij zijn destijds gewaarschuwd door Kapitein Eldermans, die echter te verstaan kreeg, dat hij zich maar liever met zijn eigen Intendence-zaken moest bemoeien. B. B. zou zijn eigen boontjes wel doppen.

Hoe, dat hebben wij maar al te duidelijk gezien!

De „Gedong Nasional” Afgekeurd.

Voor Vergaderingen.

Het Volksraadslid M. H. Thamrin heeft zich met de volgende vraag schriftelijk tot de Regeering gewend:

Naar verluidt heeft de Resident van Soerabaja aan het bestuur van de „Stichting Gedong Nasional Indonesia” medegedeeld, dat het gebouw ongeschikt is bevonden voor vergaderdoeleinden.

Aangezien bedoeld gebouw sinds zijn voltooiing in December 1932 voor alle vormen van vergaderingen is gebruikt (openlucht, openbare en besloten vergaderingen) en nimmer daarop een aanmerking is gemaakt, terwijl de ongeschikt-verklaring van het gebouw juist thans den indruk wekt als zou zulks geschieden in verband met het aldaar te houden P. I. congres van 14 — 19 April 1933, verzoekt steller om mededeeling van de motieven van de ongeschikt-verklaring van het gebouw en om spoedige opheffing van het verbod tot vergaderen aldaar, zulks met het oog op het P. I. congres van 14 dezer, hetwelk uit den aard der zaak in een vergoederd stadium van voorbereiding verkeert.

Herzien Vonnis.

Wegens Verduistering.

Het vonnis van den politierechter te Soerabaja, waarbij Mas Moeljikoesomo, van beroep djaksa bij den Landraad te Bodjonegoro, ter zake van verduistering veroordeeld werd tot 4 maanden gevangenisstraf, is door het Hof in revisie vernietigd en beklagde wordt nu veroordeeld tot de straf van 8 maanden gevangenis.

Aangaande de overwijzing der Europeesche matrozen naar den Zee krijgsraad deelt het Soer. Hdbd. het volgende mede:

Een der gevangen gegradueerden werd naar dien Krijgsraad verwezen, wegens:

„Het zich als korporaal aan boord van Hr. Ms. kruiser *Java* begeven naar Hr. Ms. torpedoboot-jager *Evertsen* en aldaar een toespraak te hebben gehouden in opruienden zin tegen zijn minderen, althans tegen matrozen eerste, tweede en derde klasse, waarbij dezen werden aangezet tot oproer”.

Een andere korporaal werd naar den Zee-krijgsraad verwezen, omdat hij medegedeeld zou hebben, dat op de *Java* des ochtends de roode vlag zou worden geheschen als sein tot het plegen van verzet bij de Koninklijke Marine ter reede van Soerabaja.

Het blad teekent hierbij aan:

Vaststaat, dat er verzet is gepleegd. Aangekondigd was, dat de roode vlag op de *Java* zou worden geheschen ten einde dat verzet gelijktijdig te doen aanvangen. Daar nu inderdaad dat verzet gelijktijdig geschied is, zeggen wij: *ergo is er een sein geweest*. Was dat sein de roode vlag op de *Java*?

Men schijnt bij de Marine overtuigd te zijn, dat men de eigenlijke aanstokers nog niet te pakken heeft en men meent, dat men hier wel niet achter zal komen, hetgeen ons bevreemdt en wel bewijst, hoe gevaarlijk ondergronds de mouter-leiders gewerkt hebben. Men grondt deze meening op de correspondentie, welke in de gevangenis door de gevangen matrozen werd ontvangen.

Het is wel tekenend voor het verschil van opvatting van het oudere en het jongere geslacht, dat een vader aan zijn zoon schreef, dat hij liever had gehad, dat deze was gesneuveld bij de achtervolging van de *Zeven*, dan dat hij hem thans levend mouter weet. Hij wilde dien zoon niet meer erkennen, noch hem thuis ontvangen.

Dat het verzet reeds lang te voren was beraamd, blijkt uit een schrijven, naar aanleiding van in December van de vloot naar Nederland verzonden brieven, waarin reeds melding werd gemaakt van een op handen zijnd oproer en verzet tegen de kortingen.

In antwoord op die correspondenties klonken alweder van de zijde der ouders woorden van waarschuwing en afkeer van zulk een optreden. Vele ouders stonden paf, dat hun jongens, waarin nooit iets kwaads had gezeten, tot zoo iets dergelijks wilden overgaan.

Zelfs de bovengenoemde korporeals moesten opgeruid zijn tot hun daden van verzet-prediking.

Wat aangaat het gebeurde te Olehle, zijn ons thans gegevens bekend, waaruit blijkt, dat het gedrag der officieren ter reede, vóór het uitbreken van den opstand, minstens genomen zeer eigenaardig is geweest. Alleen dit: Het zal wel een ieder opgevallen zijn, hoe groot het aantal zeer jonge officieren was, dat te Olehle aan boord is gebleven.

Dit schijnt geen toeval te zijn geweest.

*

Tot zoover het Soer. Hdbd.

Is het niet ontroerend, die ouderlijke brief, w. i. den zoon werd geschreven, hoe men hem liever gesneuveld had geweten dan thans als mouter gevangen?

Vergelijk bij zoo'n prachtige heroïsche mentaliteit eens de schurken-allure van een Ir. Cramer en consorten!

Necrologie.

K. Baart f.

A n e t a seint dd. 12 April uit Den Haag: De oud-Indisch-ambtenaar, K. Baart, is overleden.

De Abipini.

Jaarvergadering.

A n e t a seint uit Semarang:

11 en 12 April is in den Stadsstui het negende congres gehouden van den Algemeenen Bond van Politie-personeel in Nederlandsch Indië.

Het voorstel om Inheemsche leden toe te laten werd verworpen. Het voorstel tot stichting van een Sanatorium fonds werd aanvaard.

Tal van programma-punten werden behandeld.

De Anti-woeker Federatie.

De Bandoengsche plannen.

A n e t a seint uit Semarang dat de anti-woeker vereeniging aldaar besloot om adhaesi te betuigen aan de Bandoengsche plannen betreffende de oprichting van een anti-woeker federatie.

Vad. Club.

Afdeeling in Nederland.

In Nederland, waar tot dusver alleen een vertegenwoordiging van de Vad. Club bestond, is thans een afdeeling opgericht.

De Overwegingen van het Vonnis.

Wij geven hier het vonnis zeer verkort weer.

Nadat geconstateerd was, dat is komen vast te staan, hoe de vergadering, waarin beklagden de geïncrimineerde redevoevingen hebben gehouden, openbaar was en gehouden werd als protest tegen de crisismaatregelen der Regeering, dat beklagden de telastlegging hebben ontkend, beschouwde het vonnis allereerst hetgeen Vrijburg is ten laste gelegd.

De Raad is van oordeel, dat niet bewezen is, dat deze beklagde gezegd zou hebben: „al is het alleen maar dreigen”, daar alleen de getuige Ostreig dit heeft gehoord.

De woorden „kunnen wij niet zoo saboteeren, dat alleen de Regeering eronder lijdt”, moeten bewezen worden geacht. Wel heeft beklagde verklaard het woord „alleen” niet te hebben gebruikt, doch dit maakt naar 's Raads oordeel geen onderscheid.

De uitdrukking „maar wat is dat voor meten met twee maten”, is mede komen vast te staan, evenals de zinsnede „we hebben ons te richten naar dat stel op het Plein, dat acrobatische toeren verricht om op het kussen te blijven”.

De Raad acht het meest aannemelijk, — in verband met de getuigen-verklaringen, — dat beklagde gezegd heeft: „dat zijn onze doodsvijanden”, zoodat rechtens niet is komen vast te staan, dat beklagde gezegd heeft: „de Regeering is onze doodsvijand”.

Overwegende of de ten laste gelegde uitdrukkingen moeten worden beschouwd als opleverende het misdrijf, strafbaar gesteld in artikel 154 van het Wetboek van Strafrecht, meent de Raad, dat dit slechts ten aanzien van de uitdrukkingen „wij hebben ons te richten naar dat stel op het Plein, etc.” en „de Regeering is onze doodsvijand” in bevestigenden zin moet worden beantwoord, zijnde de eerste een uiting van minachting, de laatste een uiting van vijandschap jegens de Regeering.

De Raad overwoog, dat met „het Plein” algemeen de Regeering in Nederland pleegt te worden aangeduid.

Wel heeft beklagde gezegd, dat hij de Tweede Kamer-leden er mede bedoeld zou hebben, doch een dergelijke uitleg behoeft naar 's Raads oordeel geen nadere bespreking en dient als onaannemelijk te worden verworpen.

Dat „onze doodsvijanden” op de Regeering sloeg, acht de Raad niet bewezen, mede in verband met de tegenstrijdige getuigen-verklaringen op dit punt.

De Raad acht dus het primair ten laste gelegde bewezen, met dien verstande, dat de uitdrukking „wij hebben ons te richten naar dat stel op het Plein, etc.”, het misdrijf oplevert, omschreven en strafbaar gesteld in artikel 154 W. v. S., zoodat beklagde hieraan schuldig dient te worden verklaard en deswege gestraft.

Ten aanzien van de telastlegging tegen Reens overwoog de Raad allereerst, dat hetgeen daarin is omschreven als te zijn een door beklagde gestimuleerde sfeer van wantrouwen jegens de Overheid, niet is te begrijpen onder de elementen van het delict.

Van den beklagde Reens vervolgens ten laste gelegde uitdrukkingen acht de Raad bewezen, dat beklagde in de uitdrukking „de Regeering was zoo handig, enkele groepen meer salaris te geven”, de Regeering slinksche beweegredenen in haar salaris politiek heeft toegeschreven, en in de uitdrukking „de regeering handelt in het besef harer macht en de onmacht harer tegenstanders”, kennelijk gezinspeeld heeft op machts-misbruik der Regeering, zoodat duidelijk tot uiting is gekomen, dat hij op sarcastische wijze stemming wilde maken tegen de Regeering.

Wel hebben de getuigen Van der Wel en Van Boheemen hieromtrent andere verklaringen afgelegd, doch deze komen, daar zij mede niet overeenstemmen met hun verklaringen in het voor-onderzoek, minder geloofwaardig voor.

De Raad acht alzoo ten aanzien van beide beklagden bewezen, dat zij zich hebben schuldig gemaakt aan het primair ten laste gelegde.

Ten aanzien van de op te leggen straffen overwoog de Raad, dat de ter terechtzitting van Vrijburg verkregen indruk — in tegenstelling met de verklaringen van de getuigen Van der Wel en Van Boheemen, dat beklagde driftig, onbesuisd en eigenwijs zou zijn, hetgeen blijkbaar moest dienen om de ware reden van het misdrijf te bemaantelen, — is, dat beklagde een gemoedelijk en kalm man is, van wien niet is aan te nemen, dat hij de strafbare woorden — waarvan hij zelf erkent, dat ze grof zijn, — zou hebben uitgesproken, indien hij zijn rede van te voren zou hebben overlegd.

Wat dezen beklagde betreft, kan dus met een lichte straf, een geldboete, worden volstaan.

Beklagde Reens echter is een geoeftend spreker, die weldoordacht en weloverwogen zijn rede op schrift heeft gesteld, gelijk dit door hem is erkend. Tegen hem zal dus een

Kort swijl

Eeretrappen zijn nu aan de orde van den dag.

Het is een troost voor de Joden, dat de trappen welke zij in Duitschland krijgen, afkomstig zijn van de hoogste autoriteiten. Het zijn als het ware eere-trappen.

Wij lezen, dat de oudste zoon van Landvoogd de Jonge bij een voetbal-wedstrijd den eere-aftap zal doen.

En wij kennen een hoog en voornaam heer, die kortgeleden persoonlijk naar Indië kwam om in een bekend bedrijf het personeel den eere-uittrap te geven.

**

De N. I. Radio-Omroep roept sollicitanten op voor de functie van omroeper.

Hoewel een goed omroeper moet worden gehoord en niet gezien, zullen de kandidaten hun portretten moeten inzenden.

Wij wisten, hoe de microfoon een zeer gevoelig instrument was, doch dat zij zoo gevoelig is, dat zij van een leelijken omroeper schrikken kan, is iets nieuws voor ons.

**

Een berichtgever van Aneta acht het opmerkelijk, dat twee beroemde Duitsche vliegers, von Gronau en Siebel, van hun blindedarmen verlost moesten worden.

Zij zullen bij het blindvliegen, wanneer ook andere organen dan de oogen in werking treden, hun blindedarmen geforceerd hebben.

**

De Bataviasche medewerker van het A. I. D. *De Preangerbode* zegt, dat er van den heer Van der Plas als kandidaat voor het Volksraadpresidium of voor de leiding van het Dept. van L. N. & H. slechts te zeggen is: — hij rijdt paard en heeft een baard.

Nu dat is al heel wat: Menig kandidaat voor een hoog ambt in Indië kon zich zelfs niet eens op dergelijke qualiteiten beroepen.

**

Te Moskau zal een ondergrondse spoorweg komen.

De aanleg daarvan moet, bij zoo grootte bekwaamheid in ondergrondse actie, voor de Russen kinderspel zijn.

JEVEA.

Onjuiste Arbeidsverdeling.

Het moet gebeurd zijn bij de opening van een tehuis voor werklozen.

Mevr. de Jonge, die de openingsplechtigheid verricht had, maakte een praatje met de heeren van het comité en zeide in verband met het feit, dat de inrichting zoo spoedig tot stand was gekomen: — Ik heb in den korten tijd van mijn verblijf in Indië al gemerkt, dat hier hard gewerkt wordt, harder dan in Holland.

Waarop een der werklozen, die in de buurt stond, opmerkte: — Dat is het hem juist, mevrouw, als er door de anderen wat minder hard gewerkt werd, hadden wij ook wat te doen!...

vrijheidsstraf moeten worden uitgesproken.

Rechtdoende, veroordeelde de Raad Vrijburg wegens het in het openbaar uiting geven aan gevoelens van minachting jegens de Regeering van Nederland, tot een geldboete van honderd gulden, subsidiair tien dagen hechtenis, Reens wegens het in het openbaar uiting geven aan gevoelens van minachting jegens de Regeering van Nederlandsch-Indië, tot een gevangenisstraf van veertien dagen, onder aftrek van den tijd, in preventieve hechtenis doorgebracht.

Kunst en Wetenschap.

Kunstkring-Concert Budapest-Trio.

Errata.

In de recensie van het door het Budapest-trio Dinsdag j.l. gegeven concert, zijn twee storende zet-fouten geslopen.

In de 4e alinea v.o. leze men morbiditeit in plaats van mobiliteit en in de 2e alinea v.o. verjongingskuur in plaats van verzorgingskuur.

Prof. Einstein.

Benoemd aan Universiteit te Madrid.

Madrid, 11 April (Aneta-Trans-Ocean): De minister van Onderwijs De los Rios heeft professor Einstein benoemd tot professor aan de Universiteit te Madrid en hem tevens gelegenheid gegeven zijn wetenschappelijke arbeid voort te zetten.

Correspondentie.

A b o n n é 3900, Bat. C.: Zoo gij gepensionneerd militair zijt, kunt u zich wenden tot den militairen geneeskundigen dienst (militair hospitaal). Zijt gij gepensionneerd burgerlijk ambtenaar, dan kunt u zich wenden tot den dokter voor rechthebbenden, Polikliniek Eykmanlaan. Zijt gij geen van beiden dan kunt u zich wenden tot de Polikliniek van den Gemeentelijken Gezondheidsdienst, Laan Canne.

Wijdings-samenkomst in Buitenzorg.

Van alle Prot. Groepen.

Onze Buitenzorgsche correspondent meldt: Dinsdag-avond jl. had in de Protestantische kerk alhier de aangekondigde wijdings-samenkomst van alle Protestantische groepen van Buitenzorg plaats.

Het eerste gedeelte werd geleid door Ds. Hofker, die gesproken heeft over Rom. 4:25a („overgegeven om onze zonden”) en het tweede door Ds. Ubels, gereformeerd predikaat van Batavia. Laatstgenoemde sprak over Rom. 4:25b („opgewekt om onze rechtvaardigmaking”).

De opkomst was groot.

Enige leden van het Buitenzorgsche zangkoor zongen liederen onder leiding van Mr. J. W. van Hoogstraten, terwijl het orgel werd bespeeld door den heer Warnink van Batavia.

Radio-uitzending.

Vanwege de Protestantische Kerk en door tussenkomst van de Nicro wordt a.s. Vrijdag (Goede Vrijdag) uitgezonden de morgendienst in de Willemskerk te Batavia, waar Ds. Keers voorgaat, en Zondag d.a.v. (1ste Paaschdag) eveneens de morgendienst, waar Ds. Quast zal voorgaan. Aanvang 9 uur. Golflengten: 157 en 59 m. Her-uitzending te Buitenzorg op 120 en te Soekaboemi op 153 m.

Geneeskundige Hogeschool.

Examens.

Geslaagd voor het 1e deel artsexamen de heer Slamet Iman Santoso.

Geslaagd voor het 2e deel candidaats-examen de dames Go Giok Khoen en A. W. C. Schrieke en de heren M. M. Dunda, Liem Swie Lam, E. E. Pelamonia, R. Soedardono Mangoenadikoesoemo, R. Soekardi Ardjosewojo, Soetikno Prawirosastro, Thung Liong Kie en S. A. van Tjin.

Volks-Universiteit Batavia.

Donderdag, 13 April: Cursus 10, 4e voor dracht van Dr. J. W. de Stoppelaar: „De Inheemsche Bevolking van Nederlandsch-Indië en de Wereld crisis”, in de aula der P.H.S., Vrijmetselaarsweg 7, 's avonds half 9.

Pinkster-beweging.

Bijzondere openbare bijeenkomsten in het kerkgebouw, Gang Secola Kramat No. 4.
Hollandsche diensten:
Goede Vrijdag 10 u. v.m. en 7 u. n.m.
1e Paaschdag 10 u. v.m. en 7 u. n.m.
2e Paaschdag 10 u. v.m.
(Donderdag-avond, 13 April, geen bijeenkomst).

Kerk-Diensten.

Rooms-Katholieke Kerk.

Kathedraal aan het Waterlooplein:
Donderdag, 13 April: Witte Donderdag: 6 u. n.m.: Hymnen ter eere van het H. Sacrament tot sluiting van de Aanbidding.
Vrijdag, 14 April: Goede Vrijdag: Geboden Vasten- en Onthoudingsdag. — Om 5.30 v.m. wordt het Allerheiligste ter aanbidding uitgesteld — om 7 u. v.m. Plechtigheden en Processie — 3 u. n.m. Kruisweg — 6 u. n.m. Lijdensmeditatie.
Zaterdag, 15 April: Paasch-Zaterdag — Vasten- en Onthoudingsdag tot 12 u. v.m. Om 5.30 v.m. Plechtigheden: wijding van het Doopwater enz. — 7 u. Hoogmis. Gelegenheid om te biechten: van 10.30 tot 12.30 en van 4 u. n.m. — 5.30 Rozenhoedje.

Kerk van het H. Hart — Kramat.
Witte Donderdag — Het H. Sacrament blijft den geheelen dag en nacht uitgesteld ter aanbidding.
Goede Vrijdag — Om halfzeven begin der plechtigheden; waarbij Processie. — Des middags drie uur Oefening van den H. Kruisweg. Des avonds halfzeven Oefeningen voor de Jav. Katholieken. Vrijdag geboden Vastendag, en verboden vleesch te gebruiken.

Paasch-Zaterdag — Om zes uur begin der plechtigheden. Om kwart voor zeven ongeveer begint de Hoogmis (Paasch-mis), waaronder uitreiking der H. Communie. Zaterdag tot twaalf uur ook verplicht vasten en onthouden. In de goede week dagelijks generale absolutie voor de leden der Derde Orde.

Kerk van den H. Jozef — Mr. Cornelis.
Donderdag. — Witte Donderdag. Het H. Sacrament blijft den geheelen dag en ook gedurende den nacht van Donderdag op Vrijdag ter aanbidding uitgesteld. 's Namiddags om 6 uur gezamenlijke aanbidding van het Allerheiligste.

Vrijdag — Goede Vrijdag. — Om 7 uur de Plechtigheden der Kruisvereering, Processie enz. — 's Namiddags om 6 uur Lijdensmeditatie, waarna de oefening van den H. Kruisweg en vereering van de Reliek, van het H. Kruis.

Zaterdag. — Paasch-Zaterdag. — Om 6 uur de Plechtigheden — De H. Mis begint omstreeks 7 uur — Onder de H. Mis wordt de H. Communie uitgedeeld. — Biechthooren 's morgens van 9 uur tot 11 uur; en 's namiddags van half 5.

Film-Critieken.

Deca-Park.

„Als ik een miljoen had”. Het Deca Park kondigt deze film in de advertenties aan als een „unicum op filmgebied”. En dat is inderdaad volkomen juist! De film is vooral origineel van gevege, feitelijk een serie van filmpjes, elk op zichzelf blijk gevend dat de schrijver van het scenario een goed menschenkenner moet zijn.

Mr. John Glidden, een millionair, beu van het gevele van de familie welke zijn dood met smart afwacht, komt op het wonderlijke idee, aan volkomen vreemden zijn geld weg te schenken, waartoe hij het adresboek op een willekeurige pagina opslaat en daar een willekeurigen naam aanwijst. Aan

iederem gelukkige geeft hij een chèque van een miljoen dollar, en men ziet dan telkens wat de bevoorrechte met dat geld doet of tracht te doen. Hierdoor ontstaat de zoo straks bedoelde serie filmpjes, telkens door een anderen beroemden regisseur behandeld.

Er komen droefgeestige gedeelten in voor, bijv. van denter dood-veroordeelde, wien zelfs een miljoen dollar niet van den electrischen stoel kan redden, dan wel van den oplichter (George, Raft) die al evenmin bij machte is om met zijn chèque iets uit te richten; maar meerendeels zijn het vanzelfsprekend vroolijke scènes, zooals met Charlie Ruggles, bediende in een porcelain-winkel, of Charles Laughton, eenvoudig boekhoudertje die eindelijk de kans schoon ziet om den „baas” even te laten merken wat hij van hem denkt, etc. etc.

Wij herhalen: een geestige en toch in-

PROTESTANTSCHE KERKEN.

BATAVIA.

Evangelische Gemeente.

Goede Vrijdag, 14 April.

Willemskerk 9 u. v.m.: Ds. Jenny (Bev.)
Radio 157 en 59 m.
Coll. Genootschap

6.30 u. n.m.: Ds. Quast (H. A.)
9 u. n.m.: Ds. Keers (H. A.)
Buitenkerk 6.30 u. n.m.: Ds. Denee.

MR. CORNELIS.

Protestantsche Gemeente.

Bethelkerk 9 u. v.m.: Ds. Denee.

BUIZENZORG.

6.30 u. v.m.: Ds. Hofker (H. Av.)

SOEKABOEMI.

6.30 u. n.m.: Ds. Jenny H. Av. (van Batavia).

BANDOENG.

Nieuwe kerk n.m.: 6 u. Ds. Klaassen. (H. Av.)

CHERIBON.

7 u. n.m.: Ds. v. d. Wijngaard.

Geref. Kerken.

BATAVIA — (Kwitang).

Goede Vrijdag, 14 April 1933.

8.30 n.m.: Ds. J. Ubels.

BUIZENZORG.

Kring van Gereformeerden, Loge-geb. „Excelstor” a/d Hospitaal-weg.

5¼ u. n.m.: Ds. J. Ubels.

Crisis-Verschijnselen.

Steun aan Bloembollen Kweekers.

Bijeenroeping Tweede Kamer verzocht.

Den Haag, 12 April (Aneta): Het Tweede Kamerlid C. van den Heuvel (A. R.) en 9 andere leden van verschillende richting, verzochten den voorzitter van de Tweede Kamer deze alsnog tegen 19 April a.s. bijeen te roepen, ten einde een beslissing uit te lokken, waardoor het Minister Verschuur mogelijk zal worden om, zonder dat daarvoor een bijzondere wet noodig is, een steunregeling voor de bloembollen kweekers te treffen.

De Rijnvaart-Conferentie.

Overeenstemming bereikt.

Duisburg, 12 April (Aneta): De te Duisburg gehouden conferentie van bij de Rijnvaart betrokken Regeeringen, ter bespreking van den noodtoestand, leidde tot over eenstemming in dien zin, dat grondslag voor alle te treffen maatregelen in principe moet zijn het behoud van het vrije bedrijf.

Voorts moeten er overeenkomsten worden getroffen tusschen de Rijn-varenden van elk land en tusschen de betrokken landen onderling.

Een nieuwe vergadering is begin Mei te verwachten, nadat de ter conferentie uitgesproken gedachten, grondig zijn onderzocht.

De Roode Dood.

Wenscht niet af te treden.

Amsterdam, 12 April (Aneta): Het S. D. A. P. raadslid De Dood, die overging tot de Communistische Partij Holland, verklaarde in de Raads-zitting niet voornemens te zijn om zijn mandaat ter beschikking van de S. D. A. P. te stellen.

Nederlandsche Bloembollen.

Hebben Succes.

Haarlem, 11 April (Aneta): De Nederlandsche bloembollen-cultuur overweegt om, in verband met het succes te Philadelphia behaald, deel te nemen aan de tentoonstellingen, welke in 1934 te New-York en Philadelphia worden gehouden.

Grote Paasch-drukte Verwacht.

116 Extra-treinen ingelegd.

Den Haag, 12 April (Aneta): De directie van de Nederlandsche Spoorwegen zal, in verband met de verwachte groote druke met de Paaschdagen, in totaal 116 extra-treinen doen inleggen.

Militair Vliegtuig Verbrand.

Inzittenden licht gewond.

Harskamp, 12 April (Aneta): Een militair vliegtuig, dat deelnam aan schietoefeningen, vloog in brand en daalde als een brandende fakkel.

De beide inzittenden kregen slechts onbeduidende brandwonden. Het toestel is totaal verbrand.

Film-Nieuws

Film-Scenario Gevraagd.

Voor Anti-Opium-Film.

De Nederlandsch Indische Groot-Loge van de Internationale Orde van Goede Tempeliers heeft een prijsvraag uitgeschreven voor een scenario van een anti-opium-film.

Het smokkelen van opium en zijn derivaten mag niet als hoofdmotief worden gebezigd.

Het is de bedoeling een film te vervaardigen, welke een lengte zal hebben van ± 1500 M. Hiermede moet dus bij de samenstelling van het scenario wel degelijk rekening worden gehouden.

Het in te leveren werk moet in het Hollandsch, Maleisch of Engelsch zijn gesteld en geschreven in Latijnsch karakter.

De antwoorden moeten alleen van een motto, zonder eenige aanduiding van den afzender, ook niet op de enveloppe, vóór 1 Augustus 1933 zijn ontvangen bij het jurylid J. H. Antonisse, Laan Trivelli 27, Batavia, tegelijkertijd moet een verzegelde brief, waarin de verklaring van den afzender, dat het antwoord onder het motto zoo en zoo van hem afkomstig is, worden gezonden aan bovenstaand adres.

Deze verzegelde brief wordt niet eerder geopend, dan wanneer de jury alle ingekomen antwoord heeft onderzocht en de prijzen vastgesteld, en wel in eene gecombineerde vergadering van de jury-leden, een en ander om een eventueel verwijt van begunstiging van vrienden of bekenden bij voorbaat te voorkomen.

Voor de goede beantwoording worden uitgelooft: een geldgeschenk van f 75.— en een van f 25.—.

teressante film, uitstekend gespeeld en in scène gezet.

Gelukkig (?) dat dergelijke rijkards niet op Java rondwandelen. Want wat zou U doen met een chèque ad één miljoen dollar in den zak: morgen op de boot zitten! ?...

De Volkstelling.

De Resultaten.

De resultaten van de telling der Inlandsche bevolking van West-Java, zullen in difinitieven vorm in begin Mei verschijnen.

De publicatie bestaat uit een deel tekst en een deel tabellen.

Daarna wordt een boek over de Europeanen in Nederlandsch Indië uitgegeven, hetwelk reeds bij de Landsdrukkerij is.

Beide werken worden ook in de Engelsche taal geresumeerd.

Vervolgens komen Midden- en Oost-Java aan de beurt, terwijl een volgend deel handelt over de Chinezen en de Vreemde Oosterlingen.

De Stremming bij Atjeh-tram.

Opgeheven.

Aneta seint uit Bandoeng:

De Staats Spoor ontving een telegram meldend dat de stremming bij de Atjeh-tram is opgeheven.

Opium in Obat.

10 Katti.

Aneta seint uit Semarang:

In een lading Chineesche obat werd 10 katti opium, ter waarde van f 4000 aange-naald.

De Exodus uit Deli.

449 Javanen.

Aneta seint dd. 13 dezer uit Medan, dat de Op ten Noort, welke heden vertrekt, 449 Javanen meeneemt.

Alg. Jav. Postduiven-Bond.

Tentoonstelling.

De Alg. Jav. Postduiven-Bond zal zijn Postduiven-tentoonstelling op Zaterdag, 15 April a.s. om 5.30 n.m. in het voormalige Laboratorium aan den Roomschekerk-weg te Batavia C. openen.

Suiker-Verkoop.

Door Nivas.

Aneta seint dd. 13 April uit Soerabaja, dat de Nivas voor consumptie 300 ton superieur verkocht en 150 ton browns.

Voorts aan afgekeurde suiker, 680 ton superieur en 256 ton browns.

Producten-Markt.

SOERABAJA, 13 April (Aneta):

Tweedehand Superieur vraag en aanbod hoofd-plaats, ready April f 6 f 6.05, Mei f 6 f 6.05. Markt stil.

Hoofdsuiker ready hoofdplaats April vraag f 5.60 aanbod f 5.65, Mei f 5.60 f 5.65. Markt zeer stil.

Rubber sheets f 7.12 vraag, crêpe f 8.75 nom. Markt vast.

Koffie ready export-kwaliteit f 23.50 nom. Markt stil.

Postsluiting voor Zuid- en Oost-Afrika.

Op Vrijdag, 14 April wordt een post gesloten voor Port-Louis, St. Denis, Lorenzo Marques en Beira per ss. *Barentsz*.

Laatste lichting van aangeteekende stukken Donderdag om 6 n.m. en die voor gewone stukken Vrijdag-ochtend om 6 u.

Per ss. *Houtman* wordt een post gesloten voor Cocos, Islands en Durban.

Laatste lichting aangeteekende stukken Donderdag om 6 n.m.; laatste lichting gewone stukken Vrijdag om 6 v.m.

Nieuw Danspaar.

In Hotel der Nederland.

In het Hotel der Nederlanden zullen Zaterdagavond a.s. voor de eerste maal optreden Tania Soetlanova en Alex Sainikoff, een danspaar, goed in acrobatische, groteske en artistieke dansen, dat in Singapore en Hongkong veel succes had.

De Nieuwe 1933-Chevrolet.

Zaterdag te Bezichtigen.

Wij maken onze lezers attent op de aankondiging van General Motors in onze advertentie-kolommen van de nieuwste creatie der Chevrolet-fabriek.

Het nieuwe 1933-model is een zes-cylinder gebleven, het motor-type, dat sedert jaren zulke groote bedrijfszekerheid en zui-nige exploitatie mogelijk heeft gemaakt. De carrosserieën zijn geheel gemoderniseerd in frappante vol-stroomlijn, en veel ruimer geworden.

De wagens zijn van af Zaterdag te bezichtigen in de showrooms van de N.V. Java-sche Automobiel Handel Mij., Koningsplein Zuid,

Vermakelijkheden

Deca-park: Als ik een Miljoen had.

Capitol-theater: Der Sieger.

Kramat-theater: Demonen der Renbuan.

Cinema-Palace: Atlantis.

Globe-Bioscoop: Chandu.

City-Theater (Pl. en Dierent.): Chandu.

Schiedersmuseum: Landvoogdelyk Paleis.

Rijswijk, Elke maand, op den 1sten en 3den Woensdag van 9-12 v.m.

Toegang kosteloos.

Concert Capitol-Terras.

Vrijdag, 14 April te 8 u. n.m., groot voor-avond-concert, onder leiding van Willem Kramers.

ADVERTENTIEN
De Heer en Mevrouw
A. J. H. TRILK - Gagliardi
geven hiermede kennis van de
geboorte van hun Zoon 5045
Hendrik Maximiliaan Emil.
Buitenzorg, 11 April 1933.
Roode Kruis Ziekenhuis.

Ter gelegenheid van het te houden
CHUNG HUA HUI CONGRES
zullen de Bondsvoorzitter en Mevr.
KAN op Vrijdag, 14 April om
8.30 u. n.m. gaarne bezoeken ontvan-
gen.
Geen bloemstukken worden ver-
wacht. 4956
Parapattan 40, Batavia-C.
Kleding: Heeren licht.
Dames eenvoudig.

Prof. M ULOCK HOUWER,
OOGARTS,
is van 13 t/m. 19 April
niet te raadplegen.
5074

Dr. P. B. VAN STEENIS
Oud Gondangdia 4, Tel. 634 Wlt.
afwezig
van 14 tot 19 April.
5077a

W. BONNET
Arts.
Afwezig van Zaterdagmiddag
15 April tot en met Woensdag
19 April.
Waarnemers :
Dr. Bertels Tel. 474 Wl.
Dr. Munck Tel. 111 Wl.
5021

VERHUISD
Dr. L. F. von PRITZELWITZ
van der HORST,
5015 Chirurg en Vrouwenarts.
GANG HOLLE No. 3, Tel. Wl. 3774,

Prof. Dr. P. M. van Wulfften Palthe
is tot en met 18 April niet te
Consulteeren, 5077
KINDERJUFFROUW GEZOCHT
beneden 30 jaar, genegen om mee
op reis te gaan.
Engelsch spreken strekt tot aan-
beveling.
Brieven No. 5052 bureau Nieuws
van den Dag, Batavia-Stad.
5023
Bataviasche Modevakschool
onder leiding van
Mevr. N. H. W. WESTMAAS.
THERE-SAKERKWEI 30.
Opleiding voor Modiste, Costunière
en Coupeuse met examen en uitrei-
king diploma's. Uitslag examen 25
Maart jl.: 24 geslaagd, afgewezen 2.
Ook LESSEN VOOR EIGEN GEBRUIK.
Aanvang nieuwe cursus.
5023 Telefoon 156 Welt.

HOTEL
DER
NEDERLANDEN
ZATERDAG A.S. SOIRÉE DANSANTE
ZONDAG A.S. SPECIAAL PAASCH-DINER
TANIA SVETLANOVA
ALEX SALNIKOFF

BELEEFD VERZOEK UW TAFEL VOOR HET
PAASCH-DINER TE RESERVEEREN
5054


Hotel des Indes
Zondag a.s.
PAASCH-DINER
Dinsdag 18 April 4963
Gedurende het vooravond-concert
slechts eenmaal optreden van
„DE MARNIX-ZANGERS”

OECA PARK
IF I HAD A MILLION
Een unicum op filmgebied, tot stand gekomen door de regisseurs
ERNST LUBITSCH — JAMES CRUZE — NORMAN TAUROG — WILLIAM A. SEITER
Op komst: EDDIE CANTOR in **PALMY DAYS.** 5055

CINEMA-PALACE
HEDEN EN VOLGENDE AVONDEN HET MACHTIGE FILMWERK
„DE HEERSCHERES VAN ATLANTIS”
(THE MISTRESS OF ATLANTIS).
NAAR HET BEKENDE BOEKWERK VAN PIERRE BENOIT
„ATLANTIDE”
(HET VERZONKEN WERELDDEEL)
Regie door G. W. PABST,
Een grootisch fantastisch gegeven; vol CHARME en OOSTERSCHE MYSTERIE.
Zaterdag en Zondag 4 uur n.m. GROOTE KINDERVOORSTELLINGEN van:
„HONEY”
met NANCY CARROLL — STANLEY SMITH — LILIAN ROTH. 5057

CITY THEATER
EN GLOBE
HEDEN TEGELIJKERTIJD
PREMIÈRE voor Batavia
BELA LUGOSI
IRENE WARE
HENRY B. WALTHALL
EDMUND LOWE
iets ENORM en ALLES overtreffend.
Vrijkaarten behalve de pers ongeldig.
5058 Kinderen niet toegankelijk

KRAMAT THEATER
Heden en volgende avonden de
WARNER BROS'- film :
THE CROWD ROARS
(DEMONEN DER RENBAAN)
Met
JAMES CAGNEY en JOAN BLONDELL
U MOET ER BIJ ZIJN, DE RENNEN GAAN OP LEVEN EN DOOD!!
Nimmer zag U dergelijk realisme op een film. Hollywood
achtte de verfilming onmogelijk, en toch... de resul-
taten overtreffen alle verwachtingen. 12 coureurs van
wereldreputatie hebben hun medewerking verleend :
DUIZELINGWEKKENDE VAART — EEN
SPELEN MET DEN DOOD — SCHERPE
BOCHTEN — SLIPPEN — BOTSINGEN —
EEN AUTO VAT VLAM — HARTVERSCHEU-
RENDE KREKEN STIJGEN UIT HET BRAN-
DENDE WRAK OP-DE RENNEN GAAN
GEWOON DOOR 5071
DE MENIGTE JOELT!!
Zie het voor U zelf, ongelooflijk en toch waar!

CAPITOL
Heden- en volgende avonden
de GAMISCH - UFA succesfilm :
DER SIEGER
met
HANS ALBERS en KATHE VON NAGY
bijgestaan door JULIUS FALKESTEIN.
Iederen avond oogst deze bijzondere film buitengewonen
bijval van het publiek, terwijl aan de enthousiaste
recenties der groote Moederlandsche bladen wij kunnen
toevoegen, hetgeen het Bataviaasch Nieuwsblad over deze
film schrijft :
„... een van de boeiendste en
fijnste en ook uit zuiver filmopzicht
een der beste films van het seizoen.”
Vooraf: EEN WANDELING DOOR WEENEN MET
ROBERT STOLZ.
Een film, vol charmante beelden en melodieën.
In heel Nederland moest vanwege het
enorme succes geprolongeerd worden de film :
EIN LIED, EIN KUSS, EIN MÄDEL.
met
MARTHA EGGERTH, GUSTAV FRÖHLICH, FRITZ GRÜNBAUM
Regie: GEZA VON BOLVARY
Muzikale leiding: ROBERT STOLZ.
Orkest: DAJOS BELA.
Meerdere aanbeveling is wel geheel overbodig. 5070
SPECIALE CONCERTEN
op ons terras.
Vrijdag en Zaterdag a.s. om 8.30 uur n.m.
onder leiding van WILLEM KRAMERS.
Zondag a.s. om 8.30 uur n.m.
onder leiding van JONNY DUELL.
Ons restaurant biedt U voor de
Paaschdagen bijzondere Specialité's.

Onze Rubriek **NIEUWTJES** is heden geplaatst
Extra en Vierde blad. pag. 4.

Raad voor de Scheepvaart.

Het op een Rif stooten van de „Van Diemen”.

Wij gaven gisteren reeds het een en ander weer van de zaak, behandelend voor den Raad voor de Scheepvaart te Batavia over de oorzaak van het op het Banda-rif (nabij Tarakan) stooten op 23 Februari j.l. van het s.s. *Van Diemen* der Koninklijke Paketvaart Maatschappij.

Verhoor van den Gezagvoerder.

Aan het verhoor van den heer Diedrich, gezagvoerder van de *Van Diemen*, is het volgende ontleend.

Voorzitter: „Was het Uw bedoeling om het rif aan den binnenkant te passeeren?”

Betrokkene: „Ja, mijnheer, want het was mij bekend, dat de stroom mij toch dien kant uit zette; was ik buiten het rif omgegaan, dan zou de stroom mij naar het rif toe gezet hebben.”

De peilingen, welke te 13 u. 17 en 13 u. 23 genomen werden, staan niet in het wachtboekje en ook niet in het journaal vermeld; de Raad hecht hier veel waarde aan, omdat juist die peilingen genomen zijn kort nadat van koers werd veranderd (Z. O.-koers).

De betrokkene verklaart, dat niet alle peilingen in het journaal worden opgeteekend, omdat dit daarvoor te weinig ruimte biedt.

Voorzitter: „Ja, maar als U van koers verandert, dan moet een peiling op het moment van koers-verandering er toch zeer zeker in komen.”

De vierde stuurman was omstreeks 12 u. 20 afgelost; de gezagvoerder was om 13 u. 15 op de brug gekomen; dit was na d. koers-verandering tot Z. O.; hij heeft toen zelf de positie gecontroleerd.

Voorzitter: „De derde stuurman doet op het type schepen als de *Van Diemen* dienst als tweede, niet waar?”

Betr.: „Ja, mijnheer.”

Voorzitter: „Er staat in den zeemansgids, dat het betreffende gedeelte van de kust, waar U op dat rif stootte, niet gemakkelijk is te peilen; de punten en hoeken zijn er vaag.”

Betr.: „Ja, op een grooten afstand, daarom kom ik zoo dicht mogelijk bij.”

Voorzitter: „Hebt U om 12 uur opgegeven aan den derden stuurman, welke punten hij moest peilen?”

Betr.: „Nee, ik heb alleen gezegd: „neem een peiling”. De punten waren door hun hoogte goed te onderkennen.”

Voorzitter: „Zijn die stuurlui ook goed met die kust bekend?”

Betr.: „Ja, zij zijn even na mij aan boord gekomen; de derde stuurman heeft gemeend door eigen peilingen te kunnen concluderen, dat het schip buiten de koerslijn stond en is toen zelfstandig koers gaan veranderen, zonder mij erin te kennen.

Toen ik boven kwam, merkte ik pas, wat hij gedaan had. Ik ging toen aan de bakboordzijde van de brug staan en zag de steenen op den zeebodem.

De derde stuurman heeft naderhand tegen een ander gezegd, dat hij de verkleuring gezien heeft, doch er niet zeker van was.”

Voorz.: „Die peiling, waar de derde stuurman op af ging, was dus fout?”

Betr.: „Ja, die was fout; volgens de peiling van den derden stuurman stonden wij juist aan den anderen kant van de koerslijn dan werkelijk het geval was. Had hij mijn orders stipt opgevolgd, dan zou er niets gebeurd zijn.”

Voorz.: „Hebt U die peilingen niet gecontroleerd met de aanwijzingen van de log?”

Betr.: „Nee, mijnheer.”

Voorz.: „Dat zou mijns inziens toch wel raadzaam zijn geweest; het is een zeer goede manier om een goed idee te krijgen van wat de stroom doet. Waarom is U om 15.00 u. in gaan sturen?”

Betr.: „Omdat ik met den eersten stuurman een oogenblik in beraad heb gestaan, of we het schip in de modder zouden zetten. Toen het evenwel bleek dat we, door zakken op de gaten in den bodem te leggen en daar menschen op te laten zitten, het binnenstroomende water gemakkelijk konken baas blijven, zijn we toch maar doorgegaan. Naderhand zijn de gaten met cement voorloopig dichtgemaakt.

Er waren ten gevolge van het over het rif schuren 16 wrangen verwrongen en voorts waren zoowel aan stuurboord als aan bakboord eenige klinknagels ingedrukt, zoodat langzaam maar zeker de vullingen volliepen.”

De Voorzitter bespreekt vervolgens het aantal azimuths, dat bij de diverse gestuurde koersen wordt genomen, en acht dit volgens het azimuth-boekje te weinig.

Betr. verklaart echter nadrukkelijk, dat hij zijn stuurlieden steeds op het hart drukt, zij iederen nieuwen koers een azimuth te nemen, teneinde de juiste miswijzing te kunnen bepalen.

Een der Leden vraagt aan den betrokkene of hij, toen het ongeval had plaats gehad, zelf nog iets aan den derden stuur-

man heeft gevraagd, of dat hij zelf nog een onderzoek heeft ingesteld.

Betr.: „Nee, ik heb de kaart opgeborgen en er geen woord over gerept.”

De heer Jansen: „Van wien hebt U gehoord, dat de derde stuurman die verkleuring heeft gezien?”

Betr.: „Dat kwam de eerste officier mij rapporteeren.”

Verhoor van den Stuurman.

De heer Diedrich kan hierna weggaan en de andere betrokkene, de heer Wilbrink, wordt voorgeroepen.

Betrokkene wordt de verklaring voorgelezen, welke hij voor den Havenmeester te Tarakan heeft afgelegd.

Hieruit blijkt verder nog, dat van 13 u. 12 tot 13 u. 29 156° rw. is gestuurd. Op het moment van het stooten op het rif werd door den gezagvoerder de telegraaf op „volle kracht achteruit” gezet.

Derde stuurman Wilbrink voer sedert 11 November 1932 aan boord van de *Van Diemen*. De peilpunten aan de kust tusschen Tawal en Tarakan zijn hem goed bekend. Ze worden desgevraagd door betr. nog eens opgenoemd.

Voorz.: „Waren de gepeilde punten scherp te zien?”

Betr.: „Ja, mijnheer.”

Voorz.: „Hoe laat kwam U op de brug?”

Betr.: „Om 12 uur 10.”

Voorz.: „Welken koers hebt U opgekregen?”

Betr.: „183° rechtwijzend.”

Voorz.: „Hebt U ook de koersen op het standaard kompas en op het stuur kompas met elkaar vergeleken?”

Betr.: „Nee, mijnheer.”

Voorz.: „Vond U dat dan niet wenschelijk?”

Betr.: „Ja, dat wel.”

Voorz.: „Er bestaat toch immers een order bij de K. P. M. om deze beide aanwijzingen steeds met elkaar te vergelijken, en een order is er toch voor om opgevolgd te worden?”

Betr. blijft het antwoord schuldig.

Voorz.: „Waarom is U om 13 u. 12 van koers veranderd?”

Betr.: „Ik had van den vierden stuurman bij het aflossen overgekregen, dat indien het schip werd uitgezet, ik bakboord moest uitsturen en als het schip werd ingezet, dan moest ik denzelfden koers blijven voorliggen. Waar ik meende, dat wij uitgezet werden, ben ik koers gaan veranderen.”

Voorz.: „Is het niet bij U opgekomen om die peilingen eens te vergelijken met de log-aanwijzingen?”

Betr.: „Nee, mijnheer.”

Voorz.: „Als U dat gedaan had, dan zou U hebben gezien, dat U volgens Uw peilingen van 13 uur tot 13 u. 12 17 mijl per uur liep, van 13 u. 17 tot 13 u. 23 21 mijl per uur en na 13 u. 23 weer 15 mijl. Dit had U toch moeten zeggen, dat er met Uw peilingen iets niet in orde was.”

Confrontatie.

Hierna wordt de gezagvoerder weer binnengeroepen.

Voorz.: „Mijnheer Diedrich, de derde stuurman beweert, dat hij van den vierden stuurman de order over had gekregen, dat als het schip naar binnen werd gezet, hij denzelfden koers moest blijven doorloopen, en als het schip naar buiten werd gezet, dan moest hij een streek bakboord uitsturen, teneinde bewesten het rif te passeeren.”

Betr.: „Dat is niet waar, mijnheer; ik heb aan den vierden stuurman gezegd, dat als het schip niet naar binnen of naar buiten werd gezet, ingestuurd moest worden, teneinde dichter bij de kust langs te gaan.

Ik heb er den derden stuurman trouwens nog op gewezen, dat de stroom ons vermoedelijk naar binnen zou sturen; daarop had ik met het afzetten van den koers gerekend; mijn order was dus alleszins begrijpelijk. Het is mijn gewoonte om bij het geven van een order altijd het hoe en waarom er bij te zeggen, opdat de menschen de order ten volle begrijpen.”

Voorz.: „Mijnheer Wilbrink, wat hebt U hierop te zeggen?”

Betr. Wilbrink: „Ik kan het mij niet herinneren.”

Naderhand geeft betr. toe, dat de gezagvoerder hem wel degelijk een nadere aanwijzing omtrent den te sturen koers heeft gegeven.

Dat hij tegen den eersten stuurman gezegd zou hebben, dat hij de verkleuring van het rif had meenen te zien, ontkent betr. thans. Hij kan dit niet gezegd hebben, omdat er zoo veel witte plekken in die buurt op het water te zien waren.

De datum der uitspraak zal later worden bekend gemaakt.

Godsdienstoefening Buitenkerk.

Goeden-Vrijdagavond, na den dienst in de Buitenkerk, zal er gelegenheid zijn met de elektrische tram terug te keeren.

De Christen-Vrouwenbeweging.

Lezing van Jkvw. C. M. van Asch van Wijck.

Gisteren-avond heeft de presidente van de World's Young Women Christian Association, Jonkvrouwe C. M. van Asch van Wijck, in de Willemskerk alhier een lezing gehouden over hare indrukken van de Christen-vrouwenbeweging in de landen rondom den Pacific.

Mevr. Van Helsdingen leidde de spreekster van den avond met een enkel woord in, waarna deze met de behandeling van het onderwerp begon.

Spreekster wilde slechts „indrukken” geven van haar bezoek aan de landen in het Noorden van den Pacific.

Alvorens hiertoe over te gaan, gaf spr. den achtergrond van haar reizen, en wel een overzicht van doel en wezen van den Wereldbond van Christelijke jonge vrouwen, waarvan wij in ons blad van 7 April uitvoerig gerept hebben.

Al vele jaren werd, om het internationaal karakter van den bond meer te doen uitkomen, door de Oostersche afdelingen gevraagd om weer contact met het Oosten te zoeken.

Er werd besloten, dat de Wereldraad in 1932 in China bijeen zou komen, dit is echter door omstandigheden een jaar uitgesteld.

Van den beginne was in de nationale afdelingen van den bond een sterk internationaal besef. Vooral in de Vereenigde Staten was dit zeer sterk. Er was een tijd, dat Amerika meer dan 200 internationale secretaressen naar andere landen heeft gezonden.

De secretaressen zochten aansluiting met leidende figuren in den vreemde en trachten weer te geraken tot opleiding van secretaressen in de betrokken landen. Een moeilijkheid is het verloop onder de secretaressen, hetgeen zich vooral in China en Japan doet gelden, en door spoedige huwelijken en door de vraag naar intellectuele krachten.

In China en Japan heeft spr. kunnen constateeren hoe vele vrouwen, die een leidende functie bekleeden, hun opleiding ontvingen in de Y. W. C. A.

Zoo is in China de leiding van de verzorging der vluchtelingen uit Mandsjoerije in handen van haar, die in den bond gewerkt hebben.

Het was een treffend en teekenend moment, toen op een wereld-bijeenkomst Japan voorstelde om de Koreaansche afdeling zelfstandig te verklaren, waarmede de Chineesche vertegenwoordiging accoord ging.

In dit deel van de wereld zijn de afdelingen zonder bemoeiing van buiten af opgericht. China is een der weinige afdelingen, die zelfstandig ontstaan zijn.

Uitvoerig behandelde spr. de positie van de vrouw na de revolutie in China.

Spr. was getroffen door de hartstochtelijke belangstelling van die Chineesche vrouwen voor het nationaal gebeuren, voor den nationalen opbouw.

Maar zeer deprimeerend is de onzekerheid. In het Westen is niets zeker meer, ook daar wordt gezocht naar nieuwe vormen, en China kan in het Westen dus geen keus doen, zooals Japan in diezelfde periode van opbouw wel kon.

Deze onzekerheid merkt men ook in het vereenigingsleven van den bond. En het is zoo moeilijk om uit dit negatieve te komen.

Dan is de invloed van de kerk op het jonge geslacht gering. Wel is er een zoeken naar het Christendom; een zoeken naar een geestelijk leven gekomen.

Daar zoo sterk de 'opbouw van het nationale leven naar voren komt in China, heeft dit ook invloed op het vereenigingsleven.

Zoo noemde spr. het werk onder de industrie-arbeidsters, waarvan de hoofdzak is: hoe de toestanden onder haar verbeterd zouden kunnen worden.

Er zijn over de erge toestanden rapporten uitgebracht en een der bonds-secretaressen is thans daardoor benoemd tot 1ste inspectrice van de internationale nederzetting.

In China komt men vooral onder den indruk van het doorzettings-vermogen, hetgeen uit de steeds nieuwe plannen blijkt. Dit blijkt niet slechts in het vereenigingsleven van den bond, maar ook uit tal van andere ondernemingen.

Hierna behandelde spr. de positie der Japansche vrouw, die in haar land maar heel weinig meetelt. Wanneer zij in het vereenigingsleven is, blijft zij slechts binnen den kring van dat leven. Zij heeft moeite om daaruit te komen en de verantwoordelijkheid voor wijder kring op zich te nemen.

Maar bij enkelen is toch wel breeder belangstelling. Er is een groep, die naar buiten treedt en die vooral op zedelijkheids-gebied veel heeft durven doen.

Aanvankelijk had de Regeering hoogstens onverschilligheid voor deze groep, hetgeen thans echter veranderd is ten goede.

In Korea zien we weer een andere groep. Spreekster is hier niet geweest, maar heeft gehoord, dat hier de mogelijkheden voor de vrouwen-beweging haast onbegrensd zijn.

Wanneer wij op het oogelijk arbeidsters daarheen zouden kunnen uitzenden, zouden

de vrouwen zeer spoedig voor het Christendom gewonnen zijn; zoo deelde een secretaresse aan spr. mede.

Maar dit is het benauwende juist, dat de Wereldbond er geen arbeidsters heen kan zenden.

Maar ook elders zijn de mogelijkheden groot. Er is overal een drang naar nieuwe vormen volgens Christelijke normen.

Er is een her-opbouw van het gezin noodig.

Er zijn vrouwen noodig, die haar Christendom kunnen uitleven in haar gezin, in het maatschappelijk en publiek leven.

Het is de taak van ons vereenigingsleven om in alle landen de vrouw voor haar verantwoordelijkheid wakker te maken, hetgeen noodig is voor het nationale en voor het internationale leven.

De genoemde landen geven een voorbeeld en hebben een diepen indruk op spr. gemaakt.

Afersing en Smaadschrift.

Gemunt op Millionnaire.

Gisteren-morgen werd door den Landraad te Batavia de geruchtmakende afpersingszaak tegen den heer Tan Yoe Hok behandeld. Reeds lang voor het aanvangs-uur was er groote belangstelling van Chineseesche zijde en moest zelfs extra politie assistentie worden aangevraagd om de menigte op behoorlijken afstand te houden.

De Landraad werd voorgezeten door Mr. Raden Koesoemah Atmadja.

Er waren twee beklagden in deze zaak, nl. Lauw Yang San en H. M. Tan, ten rechte Tan Tek Kiong, welke laatste werd bijgestaan door Mr. W. J. M. Plate.

De zeer uitvoerige acte van verwijzing kwam in het kort hierop neer, dat de eerste beklagde, Lauw Yang San een boekje had geschreven, getiteld „Boekoe Tjerita Tjan Yoe Hok atawa satoe badjingan (= boef) millionnaire”, waarin over den heer Tan Yoe Hok, al was de naam niet juist weergegeven, dingen werden gezegd, die voor hem zeer beleedigend waren en hem in zijn eer of goeden naam aantastten. Dit boekje was door beklagde reeds op verschillende plaatsen in Indië verspreid.

Op 13 October 1932 nu had de eerste beklagde ten huize van Lauw Tjoei Han, Tangerangsche weg No. 28, Batavia Centrum, met het oogmerk om zich of een ander wederrechtelijk te bevoordeelen, nadat hij dienaangaande eerst een afspraak had gemaakt met Tan Yoe Hok, dezen bewogen om hem f 3000.— te geven, daar hij anders door zou gaan met het verspreiden van genoemd boekje. De heer Tan Yoe Hok was er alleen om die bedreiging met smaadschrift toe overgegaan om dezen beklagde de f 3000.— te geven, nl. f 2000.— contant en f 1000.— met een cheque op de Handelsbank. Het eerste deel van de acte van verwijzing bevatte dus de beschuldiging van afpersing tegen den eersten beklagde, vervolgens poging tot afpersing, meer subsidiair bedreiging met smaadschrift, om daar door een ander te dwingen iets te doen.

Daarna was aan beide beklagden ten laste gelegd het misdrijf van smaadschrift door uitgave en verspreiding van bovengenoemd boekje, subsidiair aan den tweeden beklagde het daarbij opzettelijk behulpzaam zijn.

De eerste beklagde ontkende schuldig te zijn. Hij verklaarde, dat hij de schrijver van het boekje en dat het een fantasie-verhaal was, waarmede hij geld hoopte te verdienen. Met het manuscript was hij naar een oud vriend te Buitenzorg gegaan, nl. H. M. Tan, thans tweede beklagde, om zijn hulp voor de correctie in te roepen.

Oorspronkelijk stond in het geschrift Tan Yoen Ho, maar beklagde H. M. Tan had gezegd dat de naam geen gelukkige klank was, daar die alleen gebruikt werd door totok Chineezers. Om het boekje „lakoe” te maken, moest de naam veranderd worden in Tjan Yoe Hok; dat klonk beter in de ooren van de Indische Chineezers. En zoo werd ook gedaan. Bij het correctie-werk was ook soms een zekere Raden Koento, een buurman van bekl. Tan, behulpzaam geweest. De eerste beklagde had daarna het boekje laten drukken, 1000 stuks, en deze ook verspreid over geheel Indië.

Deze beklagde zei nog uitdrukkelijk dat hij niemand met dat boekje had willen beleedigen en dat hij niet begreep, hoe de heer Tan Yoe Hok zich er door beleedigd gevoelde; er stond toch duidelijk een andere naam op, nl. Tjan Yoe Hok. Bekl. Tan kende den heer Tan Yoe Hok wel, had hem ook weleens gesproken, maar nooit gehoord, dat hij millionnaire was.

Begin October van het vorige jaar was een zekere Thoen Boen Ho bij beklagde gekomen, die de auteursrechten van het boekje wilde koopen. Bekl. Tan had toen f 7.500 gevraagd. Zij waren het niet eens geworden, maar hadden elkaar daarna nog dikwijls over deze kwestie gesproken.

Ten slotte was men het eens geworden voor f 4.000, nadat de onderhandelingen waren overgenomen door een zekeren Tan Tjeng Kun.

Definitief zou het contract dan op 18 October 1932 ten huize van Lauw Tjoei Han worden afgesloten.

Dit huis was door Tan Tjeng Kun uitge-

zozen, omdat hijzelf te ver woonde. Toen de eerste beklagde op de afgesproken plaats kwam, trof hij daar ook den heer Tan Yoe Hok, en uit het gesprek maakte bekl. op, dat die de eigenlijke kooper was.

Men begon weer te loven en te bieden en ten slotte werd de prijs bepaald op f 8.000.

Nadat de verkoop had plaatsgehad, nam de heer Tan Yoe Hok voor het eerst het woord en zei dat het boekje „boesook” was; beklagde had echter geantwoord, dat het toch niet op hem sloeg.

Daarna werd het geld uitgeteld en de chèque uitgeschreven. Terwijl het geld nog op tafel lag, was de politie het huis aan de achterzijde binnengedrongen en had beklagde gearresteerd en het geld in beslag genomen.

Verschillende documenten zooals de chèque, drukproeven, door beklagde uitgegeven circulaire, werden hierop vertoond en door beklagde herkend.

Daarna werd de tweede beklagde, H. M. Tan, ten rechte Tan Tek Kiong, gehoord. Ook hij ontkende schuldig te zijn. Hij erkende den eersten beklagde geholpen te hebben met de correctie, ook had hij voorgesteld om den naam Tan Yoe Ho te doen veranderen in Tjan Yoe Hok.

Dat er een Tan Yoe Hok bestond, had beklagde niet geweten. Hij had den eersten beklagde alleen geholpen om hem een vriendendienst te bewijzen en er ook geen geld voor gekregen, noch eenige toezegging voor een deel van de eventuele winst.

Beklaagde ontkende, dat er in het boekje iets beleedigends stak. Het was trouwens toch allemaal fantasie. Toen de President beklagde erop wees dat op den omslag van het boekje stond dat het toch „betoel betoel” waar was, wat er in stond, was dat volgens beklagde niet anders dan een middel om het publiek te trekken.

Daarna werden aan beide beklagden hun afwijkende verklaringen voor de politie voorgehouden, waarin de eerste beklagde o.a. had gezegd, heel goed te weten dat de heer Tan Yoe Hok een millionaire was en waarin beiden verder verklaard hadden, dat zij wel degelijk den heer Tan Yoe Hok met dat boekje wilden treffen. Volgens beide beklagden was dat allemaal door de politie gelogen.

„Dus een fantasie-verhaaltje,” merkte de President ironisch op.

Daar het verhoor van beide beklagden tot over 1 uur duurde, werd het getuigenverhoor uitgesteld en bepaald op Vrijdag, 28 April a.s.

beëindigd. Door den dienst der pestbestrijding werden de woningen reeds overgedragen aan het Bestuur.

Van de relletjes, die in andere streken door de miltpunctie zijn ontstaan gedurende de afgelopen week, is hier niets gemerkt. De bevolking verzet zich hier niet tegen deze Overheids-maatregelen.

Vrachtauto in de Sloop.

Door roekeloos en hard rijden reed autobus E. 2150, bestuurd door een Arabier, ter hoogte van desa Tjikoelak in een sloop. De bus kanteelde, waardoor vijf der inzittende passagiers lichte verwondingen bekwamen, waarvoor zij zich in het ziekenhuis te Paboearan onder geneeskundige behandeling moesten stellen.

Tegen den roekeloozen bestuurder van de bus werd door de veldpolitie proces-verbaal opgemaakt.

Kodok Oela.

Op het erf van T. B. in de desa Tjalandjang werd door de veldpolitie een dobbel-partij overvallen. De overval geschiedde volgens een vooraf opgezet plan, zoodat alles snel in zijn werk ging en de dobbelaars geen gelegenheid kregen om te ontvluchten. Verschillende deelnemers aan deze in Inlandsche kringen zoo gewilde kodok oela-partij werden gearresteerd. Tevens werd de hand gelegd op tollens en speelmatjes. De dobbelaars werden met de stukken van overtuiging overgegeven aan den assistent-wedana van Kapetakan.

Tegen den bewoner van het erf werd bovendien nog proces verbaal opgemaakt wegens het gelegenheid geven tot hazardspel.

De familie over het geval gehoord, beken- de dat een gast, die uit Bandoeng heette te komen, hen daartoe had aangespoord. Bij een nader ingesteld onderzoek bleek dit heerschap echter niet uit Bandoeng afkomstig te zijn, maar uit Garoet.

Naar blijkt uit telefonische inlichtingen van het Inlandsch bestuur aldaar, was de man een bekend P.S.I.-lid, die blijkbaar van plaats tot plaats trok om de bevolking tot verzet aan te sporen.

A n e t a meldt nog, dat het hoofd van de pestbestrijding in verband met de geconstateerde moeilijkheden bij de miltpunctie, naar Garoet is vertrokken.

Chineesche Koopman Aangerand.

En Beroofd.

Onze Bandoengsche correspondent bericht: Een Chineesche koopman, die op den Boeahbatoweg, buiten de gemeente liep, is, s avonds om ongeveer half 8 op een donker gedeelte door drie Inlanders aangevallen. Zij beroofden hem van zijn geld, ruim f 40, en van eenige gouden ringen, ter waarde van omstreeks f 12. Hierna gingen zij er van door.

Burgerlijke Stand.

Van 2 April t/m 10 April.

Onze correspondent in Bandoeng bericht:

Huwelijken:

K R Romen en A Cornelle.
H F Latumeten en L E Barzuwa.
E A Metekoly en P A Withuyzen.
E F van der Hout en C Ooenraad.

Geboorten:

F B Roelofs — Haccou, d.
B E Ramaker — Warnes, z.
C H de Boek — Spiker, d.
S C Vijge — Klaverstijn, z.
Van Pelt — Kasimen, z.
J H de la Combe — Nanlohi, z.
W M C Noordhoorn — Versteeg, d.
A M Witbols Feugen — Simons, z.

Overlijden:

W A Betz, 61 jr.
M L de Wolf, 2 jr.
H J van de Belt, 25 jr.

Uit Bantam.

Weg- en Brugverbreding.

Was Dringend Noodig.

Op meerdere plaatsen in Bantam is de „droge waterstaat” bezig met het verbreden van de wegen, door het asphalt-gedeelte aan de kanten iets „bij te werken”. Voor de vele smalle wegen, welke men er aantreft, is dit hoogst noodzakelijk. Niet alleen voor het behoud van het wegdek, doch mede voor de veiligheid van het verkeer.

Het doet ons ook een genoegen te kunnen mededeelen, dat men er eindelijk toe is overgegaan, om de smalle bruggetjes tusschen Tjikande en Serang wat te verbreden. Een tweetal is reeds onder handen genomen.

Nog zij gemeld, de betonbrug bij paal 13, welke door de Nedam gebouwd werd, in genoemden weg, binnen enkele dagen voor het verkeer zal worden opengesteld. Deze brug ligt over het linker-hoofdkanaal der Tjoedjoeng-werken.

Uit de Provincie.

Bogoriana.

Onze Buitenzorgsche correspondent meldt: Tooneel-opvoering.

Maandag, 2en Paaschdag, om acht uur's avonds zal de R. K. Tooneelclub Buitenzorg in het K. J. O.-gebouw aan den Bantammerweg een opvoering geven van het blijspel in drie bedrijven, getiteld „Twintig dagen achter Slot”, een Nederlandsche bewerking van „Vingt jours à l'ombre” van Maurice Hennequin en Pierre Weber.

De K. S. B.-jazzband onder leiding van den heer Kievit zal den avond opkluiseren.

De opbrengst komt ten bate van de Buitenzorgsche Katholieke Jeugd-Organisatie.

Liefdadigheids-Kegelweek.

De Europ. Onderofficiers kegelclub „Julianna” alhier heeft een liefdadigheids kegel-week georganiseerd, welke zal duren van 15 tot en met 22 dezer en waarvan de opbrengst bestemd is voor het Sanatoriumfonds van de Europ. O. O. Vereeniging „Ons Aller Belang”, ter bestrijding van de tuberculose, en verder voor Pa van der Steur te Malang.

Op de genoemde dagen wordt iederen avond om 7 uur begonnen, terwijl op den 16en, 17en en 19en April des morgens om 10 uur gelegenheid bestaat tot prijs-kegelen.

De wedstrijden zullen worden gehouden op de kegelbaan van de Militaire sociëteit, Pabaton.

Op Zaterdag 22 April 's avonds om 8 uur heeft de uitreiking der zeer fraaie prijzen plaats. Na afloop hiervan bal.

Uit Soekaboemi.

Collecte voor Blinden Instituut.

De opbrengst.

Den afgelopen Zondag, 9 dezer, werd hier een collecte gehouden ten bate van het Blinden Instituut te Bandoeng. De ijverige verkoopstertjes wisten een bedrag van f 89.— op te halen met den verkoop van hun vlaggetjes.

f 500 weg.

Uit een onbewaakte Jas.

Ten nadeele van een logé van een der hotels hier, ter stede werd tijdens zijn afwezigheid uit een jas, welke in zijn kamer hing, een portefeuille met f 500.— ontvreemd.

De politie stelt een onderzoek in.

Het lijkt ons ook wel heel onverantwoordelijk om een dergelijk bedrag achter te laten, in een jas als men de kamer moet verlaten.

Uit Bandoeng.

Het Noodweer van Dinsdag-nacht.

Overstroming in Oedjoengbroeng.

Aneta seint uit Bandoeng:

Het district Oedjoengbroeng is Dinsdag-nacht voor een groot deel overstroomd.

Op sommige plaatsen stond het water 180 centimeter hoog.

Bij het aanbreken van den dag zakte het water.

Verzet tegen Miltpunctie.

P. S. I. - Opstokers.

Onze Bandoengsche corr. schrijft:

Eenigen tijd geleden meldden wij, dat in Garoet veel verzet is tegen de miltpunctie en dat de bevolking daartoe wordt opgestorpt door fanatieke P. S. I.-leden en godsdienst-leeraren.

In het regentschap Bandoeng komt het slechts sporadisch voor, dat men weigert een afgestorvene aan dit onderzoek te onderwerpen.

Verleden week gebeurde het echter tweemaal, dat het bestuur kennis kreeg van plannen om een doode te begraven, zonder dat de miltpunctie was verricht.

Uit Cheribon.

De Miltpunctie.

Volgens de rapporten van den D. V. G. werden verschillende gevallen van longen-pest geconstateerd in Tjikidjing, die echter geïmporteerd blijken te zijn uit Bandoeng, want de Residentie Cheribon is, in vergelijking met andere peststreken, zoogoed als vrij van de ziekte als gevolg van de woningverbetering, die juist de vorige maand werd

ADVERTENTIE

SUPOTROPIC

iets NIEUWS
IN ZEER
LICHTE STOFFEN
MET VOLKOMEN
EUROPEESCH
EIGEN

MADE IN HOLLAND

5022

ONZE RUBRIEK
NIEUWTJES
is heden geplaatst
Extra en Vierde blad, pag. 4

WERKSPoor N.V. AMSTERDAM	J. & K. SMIT'S SCHEEPSWERVEN KINDERDIJK.
VERTEGENWOORDIGD DOOR: IKANEMA BANDOENG DIRECTEUR: Ir. J. STREUR.	
SMIT SLIKKERVEER	FIGEE HAARLEM.

5080

JUBILEUMWEDSTRIJDEN

V.V. „O.L.I.V.E.O.”

**IN DEN PLANTEN-
EN DIERENTUIN**

Vrijdag, 14 April O.L.I.V.E.O. II - J.A.V.V. I
Zaterdag, 15 „ O.L.I.V.E.O. I - T.H.O.R. I (S'baia)
Zondag, 16 „ S.V.B.B. I - T.H.O.R. I (S'baia)
Maandag, 17 „ O.L.I.V.E.O. I - S.V.B.B. I

AANVANG DER WEDSTRIJDEN TE 4.45 N.M

5018

Even naar Jenne

Voor Vrijdag:			
Versche zalm	p. 1/2 kg	f	0.90
„ heilbot	„ „ „	„	0.63
„ zeetong	„ „ „	„	1.50
„ panharing	„ „ „	„	0.40
„ spiering	„ „ „	„	0.95
Roode kakap (heele visschen)	„ „ „	„	0.25
„ (in mooten)	„ „ „	„	0.40
Tengiri (heele visschen)	„ „ „	„	0.25
„ (in mooten)	„ „ „	„	0.40
Geïmporteerde aardappelen	„ 10 „	„	1 —

Op den 1sten Paaschdag (16/4) zal ons filiaal te Noordwijk tot 12 uur geopend zijn, terwijl op den 2den Paaschdag (17/4) de winkel den geheelen dag **GESLOTEN** wordt.

4519

**GEURIG ...
ZACHT ...
VOL AROMA**

is de bekende, echte
Amerikaansche import
Sigaret

TWENTY GRAND

25 CENT

5027

John Pryce & Co.

VENDUTIE

op
Zaterdag 15 April 1933

KIJKAVOND:
Vrijdag van 5—8 uur
ten huize van den
WelEdZeergel. Heer

Dr. P. COOL.
Mampangweg Binnen 5.

Specificatie:
Compl. bekl. rottan zitje,
cocosmat, tapijt. **CLUSFAU-**
TEUILS. bureau, boeken-
kast, **WIT GELAKTE**
SLAAPKAMER, triple-
miron, spiegelkast, **Singer**
trapnaaimachine, Mode
pop 46. **EETKAMER**,
Homann - Gasfornuis, enz.,
enz. 5026

Venduhouder en Commissionair
TIAN BOEN HAY,
Matramanweg 87 Telf. 390 Mr.-Corn.

VENDUTIE

Zaterdag, 15 April 1933
ten huize van den WelEd Geb. Heer

F. B. J. KARREMAN.
Matramanweg 149, Mr.-Cornelis.

KIJKAVOND: 5021
Vrijdag van 5—8 uur.

Vendubouder en Commissionair
TIAN BOEN HAY,
Matramanweg 87 Telf. 390 Mr.-Corn

TOKO-VENDUTIE

Dinsdag, 18 April 1933
te Matramanweg 87,
t/o Oud Postkantoor, Mr. - C.

van een groote partij
splinternieuwe Meubels,
enz., enz.

Goederen kunnen alsnog
worden bijgebracht. 5025

Executoriale - Verkoop

op Dinsdag, 18 April 1933,
des v.m. 10 uur
Goenoeng Sari 51 van

Meubilaire Goederen
w.o. een radio
Executant: Yo KIM TJAN.
Geëxecuteerde: Mevrouw
M. F. T. HOLDER (1840/32).
5014 fd. Deurwaarder,

BROOD - BAKKERIJ

LEROUX & Co.
Rijswijkstr. 26 Telefoon 495

Oudste Europeesche bakkerij

De bereiding van ons brood
is tweemaal per dag te con-
troleeren door bezoek aan
onze bakkerij

Tevens dagelijks verkrijgbaar:
CROISSANTS,
BOTERVINDERS,
KRENTENVINDERS,
AMANDELBROODJES,
GEMBERBROODJES,
DUITSCH BOLLLEN,
DEJEUNERS
BRIOCHES,
FRANSCH PAIN DELUXE,
KRENTENBOLLLEN,
KRENTENBROOD,
LEROUX' ROZIJNENBROOD.

Wij bezorgen en bakken
2 maal per dag.
Bestelt tijdig ons heerlijk
Paaschbrood

Prijzen van f1.—, f1.50, f2.—
en hooger. 4520

V. V.

N. V. VENDUKANTOOR
„WELTEVREDEN”
Koningsplein Oost No. 4.
Tel. Wl. Nos.
270 en 625.

TOKO VENDUTIE

op Zaterdag 15 dezer
IN ONS LOKAAL
KONINGSPLEIN OOST No. 4.

van een groote partij Meubi-
laire goederen, Manufacturen,
enz. enz.

KIJKDAG: 5051
op den ochtend der vendutie.

G. W. VERSTEEG

ZATERDAG, 15 APRIL
Hollandsche Varkens Coteletten
met Brusselsch Lof
per portie f 1.25 4491

VOOR DE PAASCHDAGEN:
Choc. Paascheieren,
Mandjes met Kip,
Paaschkransen, Paaschbrooden.

„N.V. GRAND HOTEL PREANGER”
Bandoeng.

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE
VERGADERING van Aandeelhouders
te houden op **Zaterdag 29**
April 1933 des v.m. 11 uur in de
leeszaal van het hotel.

PUNTEN DER BEHANDELING:
a. Jaarverslag;
b. Goedkeuring der Balans en
Winst- en Verliesrekening per
ultimo 1932;
c. Verkiezing van een Commis-
saris in de plaats van den Heer
A. BERTLING, die aan de beurt
van aftreden is doch zich her-
kiesbaar stelt;
d. Verkiezing van een Commis-
saris door het overlijden van
den Heer JHR. L. W. VAN
SUCHTELEN.

De Balans en Winst- en Verlies-
rekening, zoomede het Jaarverslag
en het prae-advies van Commis-
sariissen, liggen vanaf heden ten
kantore der vennootschap voor
Aandeelhouders ter visie.

Aandeelhouders worden herinnerd
aan het bepaalde in art. 16 al. 4
en 5 der statuten voor het uit-
oefenen van stemrecht.

Het Bestuur.
Bandoeng, 13 April 1933 5031

N. V. „DE WONING MIJ”

Het dividend over het boek-
jaar 1932 werd bepaald op 5 pCt

Dividendbewijs No. 25 wordt vanaf
heden door alle kassen der Nederl.
Ind. Handelsbank in Ned. Indië
en Nederland betaald met f 5.—
per stuk, in Nederland tot den
koers van den dag.

5068 **HET BESTUUR**
Batavia - Centrum, 12 April 1933.

BEGRAFENISFONDS
„ONDERLING HULPBETOON”.

ALGEMEENE VERGADERING
op Vrijdag, 28 April 1933
ten 6.30 ure n.m.
in de Loge „Ster in het Oosten”.
5059 **HET BESTUUR.**

Gezocht:
AGENT VOOR WEST-JAVA
voor goed ingevoerd merk
KLEIN-AUTO

Reflectanten gelieven met uitvoe-
rige inlichtingen te schrijven onder
No. LS. 817 a/d N.V. „N. I. A. R.”.
Postbox 127. Soerabaia. 5048

N.V. Cultuur Maatschappij
„BOEKIT LAWANG”

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE
VERGADERING van Aandeelhouders
te houden op **Zaterdag, 13**
Mei a.s. des morgens te 9.15 uur
ten kantore der Directie te Batavia.

AGENDA:
1. Jaarverslag 1932.
2. Balans en Winst- en Verlies-
rekening per 31 December 1932.
3. Wat verder ter tafel zal worden
gebracht.

N.B. De sub 1 en 2 genoemde
stukken liggen vanaf 28 April a.s.
ten kantore der Directie te Batavia.
ter visie van Aandeelhouders.

Aandeelhouders, die stemrecht
wenschen uit te oefenen, worden
verwezen naar alinea 2 en 4 van
artikel 19 der Statuten.

De Directie,
Geo. WEHRY & Co.
Batavia.
5062

N.V. Assam Thee Onderneming
„ARDJOENA”.

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE
VERGADERING van Aandeelhouders
te houden op **Zaterdag 13**
Mei 1933 des morgens te 9.45 ten
kantore der Directie te Batavia.

AGENDA:
1. Jaarverslag 1932.
2. Balans en Winst- en Verlies-
rekening per 31 December '32
3. Commissaris-verkiezing.
4. Wat verder ter tafel zal wor-
den gebracht.

N.B. De sub 1 en 2 genoemde
stukken liggen vanaf Vrijdag, 28
April a.s. ten kantore der Directie
te Batavia ter visie van Aandeel-
houders.

Aandeelhouders, die stemrecht
wenschen uit te oefenen, worden
verwezen naar alinea 2 en
4 van artikel 19 der Statuten.

De Directie,
Geo. WEHRY & Co.
Batavia.
5064

N.V. Cultuur Maatschappij
„TJISAMPORA”

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE
VARGADERING van Aandeelhouders
te houden op **Zaterdag, 15**
Juli a.s. des morgens te 9 uur
ten kantore der Directie te Batavia.

AGENDA:
1. Jaarverslag 1932.
2. Balans en Winst- en Verlies-
rekening per 31 December 1932.
3. Commissaris-verkiezing.
4. Wat verder ter tafel zal worden
gebracht.

N.B. De sub 1 en 2 genoemde
stukken liggen vanaf 1 Juni a.s.
ten kantore der Directie te Batavia
en van de Heeren Geo. Wehry & Co.
te Amsterdam ter visie van Aan-
deelhouders.

Aandeelhouders, die stemrecht
wenschen uit te oefenen worden
verwezen naar alinea 2 van artikel
18 der Statuten. 5063

De Directie:
Geo. WEHRY & Co.

N.V. Rubber Maatschappij
„BASILAM”.

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE
VERGADERING van Aandeelhouders
te houden op **Zaterdag, 15**
Juli a.s. des morgens te 9.30 uur
ten kantore der Directie te Batavia.

AGENDA:
1. Jaarverslag 1932.
2. Balans en Winst- en Verlies
rekening per 31 December '32
3. Commissaris-verkiezing.
4. Wat verder ter tafel zal wor-
den gebracht.

N.B. De sub 1 en 2 genoemde
stukken liggen vanaf 1 Juni a.s.
ten kantore der Directie te Batavia
en van de Heeren Geo. WEHRY
& Co., Amsterdam, ter visie van
Aandeelhouders.

Aandeelhouders die stemrecht
wenschen uit te oefenen, worden
verwezen naar alinea 2 en 4 van
artikel 20 der Statuten.

De Directie,
Geo. WEHRY & Co.
Batavia.
5066

N.V. Cultuur Maatschappij
„SOEROWINANGOEN”.

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE
VERGADERING van Aandeelhouders
te houden op **Zaterdag 15**
Juli 1933 des morgens te 9.45
uur ten kantore der Directie te
Batavia.

AGENDA:
1. Jaarverslag 1932.
2. Balans en Winst- en Verlies-
rekening per 31 December '32.
3. Commissaris-verkiezing.
4. Wat verder ter tafel zal wor-
den gebracht.

N.B. De sub 1 en 2 genoemde
stukken liggen vanaf 1 Juni a.s.
ten kantore der Directie te Batavia
en van de Heeren Geo. WEHRY
& Co. Amsterdam, ter visie van
Aandeelhouders.

Aandeelhouders, die stemrecht
wenschen uit te oefenen, worden
verwezen naar alinea 7 en 9 van
artikel 18 der Statuten.

De Directie,
Geo. WEHRY & Co.
Batavia. 5065

N.V. ROTTERDAMSCH LLOYD

Ontvangers
van goede-
ren wordt
hierdoor be-
leefd ken-
nis gegeven

dat het

m.s. „BALOERAN”
heden uit Europa te Tg. Priok
is aangekomen en onmiddellijk
met de lossing is begonnen.

Laatste claimdag 25 April 1933.
Batavia, 13 April 1933.

N. V. Internationale Crediet- en
Handelsvereniging „Rotterdam”
5073

Z W E M M E N
geeft
ONTSPANNING
en
GEZONDHEID
ZWEMBAD TJIKINI

Elken Zondag
MATINÉE -DANSANTE.
Voor deze maand zijn halve
maandkaarten verkrijgbaar.
Tel. 1068 Wlt. 5075

CAPITOL RESTAURANT
SPECIALITEITEN

Echte Russ. Caviar Beluga Malasol Auslese Märzfang 1933.
Aspic van Kreeft en Bellevue m/ Salade Russe Sc. Mayonnaise.
Pate de Foie Gras de Strassbourg op Ijs met Toast.
Gekookte Holl. Zeetong met Witte Wijn Saus en Jonge Worteltjes.
Gekookte Tarbot met Hollandsche Saus en Doperwten.
Kalfsoesters met Diverse Groenten en Sc. Bearnaise.
Chateau-Briand Nicoise met Bruss. Spruitjes.
Gebraden Europ. Fazant en Chartreuse met Compôte.
Gebraden Europ. Gans Bordelaise met Appelmoes 5072
Koude Wild Schotel à la Maison met Gemengde Sla.

VERSCH E AARDBEIEN MET SLAGROOM.
Gevulde Peeren St. Hélène — Coupes Espagnole.

Stam en Weijns.

NOORDWIJK 16
Tel. Wl. 350 en 2170

BROOD-, KOEK-, BESCHUIT- en BANKETBAKKERIJ
VOOR DE A.S. FEESTDAGEN:
PAASCHBROODEN, PAASCHKRANSEN.
PAASCH NESTEN.

KEURIG OPGEMAAKTE PAASCHTAARTEN.
VERSIERDE CHOCOLADE PAASCHIEIEREN,
eigen fabrikaat. 5061

Onze collectie choc: Paaschartikelen mindert snel!

N. V. VEREENIGDE PRAUWENVEREN
BATAVIA.

Oproeping tot het bijwonen van
een **Algemeene Vergadering van**
Aandeelhouders als bedoeld in
art. 14 sub 4 der Statuten op
Zaterdag, 29 April 1933 des voor-
middags **11 uur** ten kantore van
de Directie te Batavia.

PUNTEN VAN BEHANDELING:
1e. Verslag over het boekjaar 1932.
2e. Goedkeuring Balans en Winst-
en Verliesrekening per 31 De-
cember 1932.
3e. Homologatie van de benoeming
tot Commissaris van den Heer
K. L. Neumann.
4e. Voorziening in de vacature van
Commissaris in verband met
de periodieke aftreding van den
Heer K. L. Neumann, die zich
herkiesbaar stelt.

Overeenkomstig het bepaalde in
art. 11 sub 1 der Statuten liggen
vanaf heden de jaarstukken ter
inzage van Aandeelhouders ten
kantore der Directie.

Deponering van Aandeelen of
daarvoor in de plaats tredende be-
wijzen volgens art. 14 sub 1 en 3
der Statuten moet plaatsvinden
ten kantore der Directie, Factory-
straat, Batavia.

De Wnd. Directeur,
J. DRAGT.
Batavia, 13 April 1933. 5049

N.V. VEREENIGDE PRAUWENVEREN.
Batavia.

Oproeping tot het bijwonen van
een **Buitengewone Algemeene**
Vergadering van Aandeelhouders
op **Zaterdag, 29 April 1933**, des
voormiddags **11.15 u.** ten kantore
der Directie te Batavia.

PUNT VAN BEHANDELING:
Statuten-wijziging.
Het voorstel tot wijziging van de
Statuten ligt vanaf heden ter inzage
van Aandeelhouders ten kantore
der Directie.

Indien in deze Vergadering niet het
volgens art. 17 sub 2 der Statuten
benodigde kapitaal vertegenwoor-
digd is, zal overeenkomstig het be-
paalde in art. 17 sub 3 der Statuten
om 11.30 u. v.m. een
2de Buitengewone Algemeene
Vergadering van Aandeelhouders
worden gehouden met dezelfde
Agenda.

Deponering van aandeelen of daar-
voor in de plaats tredende bewij-
zen volgens art. 14 sub. 1 en 3
der Statuten moet plaatsvinden ten
kantore der Directie, Factorystraat,
Batavia.

De wnd. Directeur,
J. DRAGT.
Batavia, 18 April 1933. 5050

Buitenlandsche Telegrammen en Beschouwingen.

Conflict China en Japan.

De Opzienbarende Treinen-Diefstal.

Alle Verkeer Europa — Verre Oosten Gestopt.

Changchung, 12 April (Aneta-Trans-Ocean): Een internationale trein, op weg van Moskou naar Wladiwostok, werd op het station van Manchuli aangehouden door Japansche en Mandsjoe Koese-soldaten.

Dit geschiedde nadat het grensverkeer met de gewone treinen reeds enkele dagen was gestopt.

In verband hiermede zijn thans alle spoorwegverbindingen tusschen Europa en het Verre Oosten gestaakt.

De Strijd in Noord-China.

De Gevechten.

Shanghai, 12 April (Aneta-Reuter): Berichten uit Peiping en uit Tokio bevestigen, dat zware gevechten worden geleverd in Noord-China.

De Japanners gebruiken vele kanonnen en hebben een aantal steden binnen het gebied van den grooten muur bezet, terwijl Japansche vliegtuigen de gebieden nabij de Luan-rivier, 70 mijl van Shanhaikwan gelegen, bombarderen.

De Japanners beweren dat de Chineesche troepen in volen aftocht zijn en verklaren dat het hun bedoeling is zich tot den grooten muur terug te trekken, na de Chineesche troepen over de Luan-rivier gedreven te hebben.

Gesneuvelde en Gewonde Japanners.

Tokio, 12 April (Aneta-Iwaki): In een officieel communiqué van het Departement van Oorlog wordt verklaard dat in het Mandsjoeische conflict van het begin af tot 10 April, 1479 Japanners zijn gesneuveld en 3468 zijn gewond.

China.

Noorsche Stoomer in Nood.

S. O. S.-seinen van de „Fjorden“.

Hongkong, 12 April (Aneta-Reuter): De Noorsche stoomer „Fjorden“ zendt S. O. S.-seinen uit.

Het schip is 10 mijl ten Zuid-Westen van Hongkong gestrand.

De Britsche stoomer „Taishan“ spoedt zich naar de plaats van de ramp.

Wrak nog niet Gevonden.

Het wrak van de „Fjorden“ heeft men nog niet gevonden. Wel werd een reddingsboot met vijf Europeesche officieren opgepikt.

Gelooft wordt dat de meerderheid van de bemanning is gered door vissersboten.

De „Fjorden“ was van Bangkok onderweg naar Hongkong en voer dwars tegen een Noord-Ooster storm in toen de ramp gebeurde.

De „Fjorden“ gezonken.

Hongkong, 12 April (Aneta-Reuter): Gebleken is, dat de „Fjorden“ veertig minuten na de stranding, is gezonken.

Vermoedelijk zijn er geen slachtoffers te betreuren.

Duitsland.

De Hervorming van het Rijk.

Iedereen heet voortaan Duitscher.

Berlijn, 11 April (Aneta-Trans-Ocean): Volgens den Pruisischen persdienst zullen in de toekomst de Duitschers niet meer geregistreerd worden als Beieren, Württembergers, Thüringers, etc. maar kortweg als Duitschers. Dit is de bedoeling van den Pruisischen minister van Binnenlandsche Zaken, die binnenkort deze kwestie nader zal entameeren in verband met de hervorming van het Deutsche Rijk.

De Nieuwe Pruisische Regeering.

Vermoedelijk weinig verandering in samenstelling.

Berlijn, 11 April (Aneta-Trans-Ocean): Naar aanleiding van de benoeming van minister Goring tot premier van Pruisen kan nog gemeld worden, dat Goring thans de ministers van zijn kabinet moet benoemen. Men verwacht dat hij zelf de portefeuille van Binnenlandsche Zaken zal behouden en zich hierbij zal doen bijstaan door zijn vertrouwensman, Ministeriaal Direktor Grauert.

Reeds voor zijn vertrek naar Rome verzocht Von Papen hem te ontheffen van zijn functie van Rijks-commissaris van Pruisen, aan welk verzoek heden vermoedelijk gevolg zal worden gegeven.

In de huidige samenstelling van de Pruisische regeering zal vermoedelijk verder weinig verandering komen, al verwacht men de benoeming van een extra-staatssecretaris.

Joodsche Advocaat Vermoord.

Wie hebben het gedaan?

Chemnitz, 12 April (Aneta-Havas): De Joodsche advocaat Weinert is 's nachts van zijn bed gelicht en door mannen, gekleed in Nazi-uniform, in een auto weggevoerd.

Het lijk van Weinert werd later te Wenenau teruggevonden met een schot door het hoofd.

De prefectuur van Chemnitz verklaart, dat het geen twijfel lijdt of deze misdaad is gepleegd door vijanden van de nationale beweging, daar tegen Weinert geen enkel bevel tot arrestatie was uitgevaardigd, terwijl hij evenmin voorkomt op de boycotlijst van Joodsche advocaten, daar Weinert heeft meegestreden in den oorlog en officier werd.

De prefectuur verklaart, hoe de eer van Duitschland eischt, dat zoo spoedig mogelijk de waarheid wordt vastgesteld, weshalve een hooge belooning is uitgelooft voor degenen die klaarheid kunnen brengen in dit misdrijf.

Her-Oriëntatie van het Centrum?

Besprekingen van Mgr. Kaas.

Rome, 12 April (Aneta-Trans-Ocean): Naar verluidt, voert de leider van het Centrum, Mgr. Kaas, die op het oogenblik te Rome vertoeft, onderhandelingen met het Vaticaan over een her-oriëntering van de politiek van de Centrum-partij.

Deze her-oriëntering zou dusdanig zijn, dat zij neerkomt op een onduidelijkzinnige ondersteuning van het nationaal regiem.

Britsche Rijk.

De Iersche Spoorweg-Staking.

Plotseling Geëindigd.

Dublin, 12 April (Aneta-Trans-Ocean): De staking onder het spoorwegpersoneel is plotseling geëindigd als gevolg van een conferentie tusschen een Minister van den Vrijstaat en de afgevaardigden van de stakers.

De Anti-Dumping-wet in Indië.

Door Wetgevende Vergadering Aangenomen.

New Delhi, 12 April (Aneta-Reuter): De Wetgevende Vergadering heeft het anti-dumpings wetsontwerp aangenomen.

Dit wetsontwerp is in hoofdzaak gericht tegen den invoer van goedkope Japansche artikelen.

De Thee-Export.

Mededeeling van Sir Joseph Bhore.

New Delhi, 12 April (Aneta-Reuter): In de Wetgevende Vergadering heeft Sir Joseph Bhore aangekondigd, dat de Regeering van Br. Indië voornemens is om een afkondiging uit te vaardigen tot restrictie van den uitvoer van thee. Dit is bedoeld als eerste stap voor samenwerking volgens internationale overeenkomst. In de herfst-zitting van de Wetgevende vergadering zal de Regeering een wetsvoorstel indienen tot instelling van een commissie voor uitgifte van licenties.

Het Invoer-Verbod van Russische Goederen.

Verklaringen in Hoogerhuis.

Londen, 11 April (Aneta-Reuter): Aan den vooravond van de behandeling van de zaak tegen de Britsche ingenieurs te Moskou heeft het Hoogerhuis heden zonder stemming het wetsontwerp betreffende het verbieden van den invoer van Russische goederen aangenomen, in tweede zoowel als in derde lezing.

Lord Halsham, die aannamen in tweede lezing voorstelde, verklaarde, dat de Metro-Vickers langdurige relaties heeft gehad met de Sovjet en dat het voor de maatschappij van belang was op vriendschappelijke voet met de Russische regeering te blijven, aangezien zij nog contracten loopende heeft voor een waarde van 1.500.000 pond sterling. Met verwijzing naar het bezook van den gezant aan de gevangenen zeide hij, dat een verblijf van drie dagen in de Russische gevangenis de beklagden doodsbang had gemaakt om te spreken en het zegt heel wat om in drie dagen tijds een dergelijk effect te produceeren op Engelschen of Schotten.

De regeering hoopt ernstig dat het niet noodig zal zijn gebruik te maken van de in het wetsontwerp omschreven bevoegdheden, doch zij is vast-besloten geen steun op den anderen te laten om recht te verkrijgen voor de Britsche onderdanen, die te Moskou in gevaar verkeerden.

Lord Passfield leverde critiek op het wetsontwerp, doch juichte de regeeringsverklaring dat het voor geen ander doel gebruikt zal worden dan ter verdediging der zes ingenieurs, toe.

Odol verfrischt!

Desinfecteert Uw mond bij stof en hitte met Odol!



5087

De Handels-Conventie met Japan.

Opgezegd.

Tokio, 12 April (Aneta-Reuter): Volgens een bericht, ontvangen door het Japansche Ministerie van Buitenlandsche Zaken, heeft Sir John Simon 11 April aan Matsudaira de opzegging overhandigd van de Japansch-Britsche handelsconventie van 1904.

Conform artikel 4 van de conventie, is een opzegtermijn van zes maanden in acht genomen.

Frankrijk.

Militaire Documenten Verdwenen.

Aan het Buitenland verkocht?

Paris, 12 April (Aneta-Trans-Ocean): Een geheimzinnige verdwijning van een actentasch met belangrijke militaire documenten heeft beroering gewekt in de gemoeiden van het publiek.

Naar verluidt, ontving onlangs een jonge ambtenaar van de prefectuur te Rouaan de instructie om de actentasch naar het plaatselijk militair hoofdkwartier te brengen. Hij volbracht deze opdracht niet, omdat hij verzekerde de tasch onderweg verloren te hebben.

De documenten zijn nog niet gevonden. De ambtenaar wordt er van verdacht de stukken verkocht te hebben aan een buitenlandsche mogendheid.

Amerika.

De Besprekingen te Washington.

Loopen over zeer uitgestrekt gebied.

Londen, 11 April (Aneta-Reuter): „Kom een week-eind bij mij doorbrengen. Ik ben er van overtuigd, dat wij in een week-eind meer voor God kunnen doen dan in langen tijd gedaan is“.

In deze hartelijke bewoordingen is — naar hedenavond bekend werd — de uitnodiging van president Roosevelt vervat aan MacDonald om naar Washington te komen.

Naar verluidt, zal geen enkel vraagstuk bij de aanstaande besprekingen uitgesloten worden. Men verwacht dat zij over een zeer uitgestrekt gebied zullen loopen, inclusief de oorlogsschulden in het algemeen, den datum der Economische Wereld Conferentie, de tarieven-politiek, de internationale wisselkoersen, den wereldhandel, de methode van samenwerking inzake kwesties als Genève en de ontwapening. Ook de algemeene situatie in Europa zal besproken worden.

Het doel van de conferentie is slechts een uitwisseling van gedachten en geen poging zal worden gedaan overeenkomsten aan te gaan. Het succes der onderhandelingen zal afgemeten worden naar de mate van een nauwer samenwerking tusschen Amerika en Groot Brittannië. Er bestaat geen kans dat MacDonald de kwestie der Britsche oorlogsschulden zal invoeren in het veel uitgebreider internationale veld, dat besproken zal worden en men neemt aan, dat de oorlogsschulden alleen in bespreking komen voor zoover zij passen in het algemeene „landschap“ der onderhandelingen.

De Vertegenwoordiger van Italië.

Minister Jung.

Rome, 12 April (Aneta-Reuter): Mussolini heeft den Minister van Financiën, Jung, benoemd tot zijn vertegenwoordiger bij de aanstaande besprekingen met President Roosevelt te Washington.

Uitnodiging aan 44 Naties.

Voor gedachtenwisseling.

Washington, 12 April (Aneta-Reuter): Het Ministerie van Buitenlandsche

Zaken heeft een boodschap gezonden aan 44 naties, die niet vertegenwoordigd zullen zijn op de aanstaande besprekingen te Washington, met de uitnodiging voor een gedachtenwisseling over de algemeene aspecten van de economische en de ontwapenings-situatie.

Deze gedachtenwisseling zal dan geschieden langs den gebruikelijken diplomatieken weg.

Deze actie van het Ministerie van Buitenlandsche Zaken is een uitvloeisel uit de berichten over ontevredenheid van enkele naties, omdat zij geen uitnodiging hebben ontvangen om vertegenwoordigers naar Washington te zenden.

De Vertegenwoordiger van Japan.

Tokio, 12 April (Aneta-Havas): Burggraaf Kikujiro Ishii, de bekende auteur van het accoord met Lansing, zal Japan vertegenwoordigen op de conferentie te Washington en later op de economische wereld conferentie te Londen.

(Door het Ishii-Lansing accoord erkende Amerika de bijzondere positie van Japan in China Red. „N.“).

De „Deadlock“ in de Ontwapening.

MacDonald's Pogingen te Washington.

Washington, 11 April (Aneta-Reuter): Men verwacht dat Ramsay MacDonald bij zijn aankomst te Washington een formidabele poging zal doen om de ontwapenings-deadlock te verbreken door aan de Vereenigde Staten en de andere onderteekenaars van het Kellogg Pact voor te stellen met elkander overleg te plegen in geval van een breuk van het Pact.

Officieele kringen gelooven, dat wanneer het voorstel van MacDonald de Vereenigde Staten en Frankrijk gelijkelijk bevredigt, er iets definitiefs tot stand gebracht kan worden.

Eugène Meyer.

Ontslag Aangevraagd.

New York, 12 April (Aneta-Reuter): Eugène Meyer, de Gouverneur van de Federal Reserve Bank, heeft ontslag aangevraagd.

President Roosevelt heeft aan Eugène Meyer verzocht om te willen aanblijven tot een opvolger zal zijn benoemd.

Vrouwelijke Gezant.

Voor Denemarken.

Washington, 12 April (Aneta-Reuter): President Roosevelt heeft Mrs. Ruth Bryan Owen, dochter van wijlen William Jennings Bryan, benoemd tot Gezante der Vereenigde Staten in Denemarken.

Gezant voor Polen.

De Burgemeester van Boston, James Curley, is benoemd tot Gezant in Polen.

Portugal.

Einde der Militaire Dictatuur.

De eerste constitutioneele regeering sinds 1926.

Lissabon, 11 April (Aneta-Reuter): Generaal Cammona's militaire dictatuur is na heden vervangen door de eerste constitutioneele regeering in Portugal sinds 1926. De premier Dr. Oliveira Salazar heeft een nieuw kabinet gevormd; vele huidige ministers zijn eenvoudig herbenoemd. Nieuwe ministers zijn benoemd voor Oorlog, Onderwijs en Buitenlandsche Zaken, laatstgenoemde is Dr. Caeiro Matta, directeur van de Bank van Portugal. De nieuwe grondwet voorziet in een reorganisatie van de censuur, en afschaffing van de klassiek Republikeinsche woorden „gezondheid“ en „broederschap“, welke altijd — sinds de omverwerping van de monarchie 23 jaren geleden — gebruikt werden in officieele documenten en brieven.

Italië.

Onderhoud Von Papen met Paus.

Van zeer groote beteekenis geacht.

Rome, 11 April (Aneta-Trans-Ocean): In het Vaticaan zijn alle voorbereidingen getroffen voor de ontmoeting tusschen den Paus en den Duitschen vice-kanselier Von Papen, welke Woensdag-avond moet plaats hebben en waaraan hier de grootste beteekenis wordt gehecht. Het feit, dat Hitler als zijn afgezant Von Papen heeft aangewezen, die zelf een devoot Katholiek en tevens Pauselijk Kamerheer is, wordt in het Vaticaan beschouwd als een veelbeteekenende daad van hoffelijkheid, waarvan de gelukkigste resultaten verwacht worden.

Von Papen te Rome.

Onderhoud met Mussolini.

Rome, 11 April (Aneta-Trans-Ocean): Vice-kanselier Von Papen heeft Maandag een onderhoud van een uur gehad met Mussolini, dat gekenmerkt werd door de grootste hartelijkheid.

Zwitserland.

De Strijd tegen Fascisme.

Besproken door Int. Bond van Vakverenigingen.

Zürich, 11 April (Aneta-Havas): Het bestuur van den Internationalen Bond van Vakverenigingen heeft heden vergaderd en den strijd tegen het Fascisme besproken, alsmede de situatie der vakverenigingen in Duitschland.

Oostenrijk.

Dollfuss' Rels naar Rome.

Van groote beteekenis geacht.

Weenen, 11 April (Aneta-Trans-Ocean): Een officieel communiqué meldt, dat de kanselier Dollfuss naar Rome is vertrokken om deel te nemen aan de Paaschceremoniën in het Vaticaan. Hieraan wordt toegevoegd, dat de kanselier niet zal nalaten zijn respect te betuigen aan Mussolini. In verband met de tegenwoordigheid te Rome van de Duitse ministers Von Papen en Göring, hechten politieke kringen groote beteekenis aan de reis van Dollfuss.

Roemenië.

Rumoerige Kamer-Zitting.

Tribune geheel afgebroken.

Boedapest, 11 April (Aneta-Havas): Een geweldig tumult ontstond tijdens de Kamerzitting bij de behandeling van het wets-voorstel inzake de conversie van landbouw-schulden. De gedeputeerde Lupu verklaarde dat de regering, die zich zoo ernstig gecompromitteerd had in het Skodawapenschandaal, niet langer de bevoegdheid had een wets-ontwerp in te dienen, waarop een handgemeen ontstond tusschen diverse fracties.

Een tribune werd geheel afgebroken en een gedeputeerde ernstig gewond. Acht gedeputeerden van de Boerenpartij moeten voor de disciplinaire commissie verschijnen.

Polen.

De Anti-Duitsche Campagne.

Duurt met onverminderde kracht voort.

Warschau, 11 April (Aneta-Trans-Ocean): De anti-Duitsche campagne in Polen duurt nog met onverminderde kracht voort, ondanks het protest van den Duitschen gezant tegen de excessen welke zich te Lodz hebben voorgedaan. Anti-Duitsche demonstraties hebben plaats gehad te Poznan, waar een groote menigte, deels bestaande uit studenten, met geweld alle Duitse dagbladen en periodieken uit de kiosken verwijderde en de zaak daarop in brand stak op een openbaar plein. Soortgelijke demonstraties hadden eveneens plaats te Rybnik in Opper-Silezië, in den loop waarvan een botsing ontstond tusschen studenten en personen, die deel uitmaken van de Duitse minderheid. De politie, die zich niet bemoeide met de Poolse demonstranten, arresteerde 17 Duitschers, van wie er elf in kort geding tot gevangenisstraffen van 1 week tot 2 maanden werden veroordeeld. Te Lodz is klaarblijkelijk de orde hersteld, doch alle Duitse goederen zijn uit de winkels verwijderd. Een anti-Duitsche demonstratie, welke de studenten te Warschau wenschten te houden, werd door de politie verboden.

Japan.

Het Aftreden van Takahashi.

Het Plan bestaat.

Tokio, 12 April (Aneta-Reuter): De Minister van Financiën, Takahashi, heeft in een persgesprek de voorspellingen over zijn aftreden bevestigd.

Hij verklaarde namelijk dat hij van plan is af te treden, zoodra het voorloopig onderzoek van de beklaagden in de misdrijven van 15 Mei 1932 (inclusief den moord op den vroegeren premier Inukai) zal zijn geëindigd. Dit zal zijn in het begin van Mei. Gevreesd wordt dat het aftreden van het huidige Kabinet, waarvan Takahashi de hoofd-steunpilaar is, een ernstige politieke crisis zal veroorzaken.

Rusland.

Ondergrondse Spoorweg te Moskou.

Tot den bouw besloten.

Moskou, 11 April (Aneta-Trans-Ocean): De door buitenlandsche deskundigen ingediende plannen voor den aanleg van een ondergrondschen spoorweg in de Russische hoofdstad, zijn door de Sovjets-autoriteiten aanvaard. Men hoopt tegen het einde van het volgende jaar met het geheele werk gereed te zijn. Voorgesteld wordt tien lijnen te bouwen. Zeven buitenlandsche experts zullen toezicht uitoefenen op den bouw.

Het Proces tegen Britsche Ingenieurs.

De bekentenissen afgeperst.

Londen, 11 April (Aneta-Reuter): In aansluiting op onze eerdere berichten kan nog gemeld worden, dat blijkens het gisteren gepubliceerde aanvullende Witboek, de Britsche gezant Sir Edmond Ovey er op wijst, dat het beweerde bewijsmateriaal alleen verkregen kan zijn uit bekentenissen, welke den gevangenen afgeperst zijn, onder omstandigheden, welke op zijn minst genomen even beproevend genoemd moeten worden als die, waaraan Monkhouse op een gegeven moment onderworpen is geweest.

Opzienbarende Bekentenis.

MacDonald erkent Schuldig te zijn!

Moskou, 12 April (Aneta-Reuter): MacDonald heeft erkent schuldig te zijn aan hetgeen hem ten laste is gelegd.

Ook de Russen, die terecht staan, hebben schuld bekend.

De andere Britsche beklaagden hebben ontkend.

Sensatie!

De bekentenis van MacDonald heeft in de rechtszaal sensatie verwekt.

Naar verluidt, heeft MacDonald bekend, dat hij gesponneerd heeft onder leiding van Thornton Monkhouse, die geholpen werd door Cushny.

Blijkens de acte van beschuldiging is het geheele bewijsmateriaal gebaseerd op de beweerde bekentenissen van de beklaagden, op het rapport der Sovjets-commissie van experts en op zekere documenten.

Er worden slechts vijf getuigen, die buitenstaanders zijn, gehoord, onder wie de bejaarde huisbewaarder van MacDonald die, naar verluidt, gevangen genomen zal worden. Voorts zijn het een ambtenaar van de electrische import organisatie en drie Russische ingenieurs, wier lot niet bekend is.

Aanvullend Nieuws.

De Britsch-Indische Politiek.

Een Witboek met de Voorstellen der Regeering ten aanzien van een Br.-Indische Grondwet en gedeeltelijk Zelfbestuur.

In den vorm van een Witboek zijn op 17 Maart jl. de voorstellen verschenen, die de Regeering zal doen nopens de verleening van een Grondwet en gedeeltelijk zelfbestuur in Br.-Indië.

In de inleiding wordt herinnerd aan het feit, dat de tegenwoordige Grondwet die van 1919 is, die 10 jaar van kracht zal blijven en dan vervangen zou worden door inmiddels uitgewerkte nieuwe voorstellen. De bevindingen van de commissie van Simon en daarna van de drie Ronde tafelferenties vormden nu de basis van de Regeerings voorstellen.

Van de commissie-Simon in het denkbeeld overgenomen om provinciale autonomie aan Indië te verleen, van de Ronde tafelferentie het plan van een verantwoordelijke Pan-Indische federatie van Staten, die haar voornaamste uitdrukking zal vinden in de stichting van twee wetgevende vergaderingen, een Senaat en een Kamer van Afgevaardigden. De Senaat zal bestaan uit een zeker aantal leden uit de Provinciale Raden gekozen en tevens uit een aantal, die door de Indische vorsten benoemd worden. Het Huis van Afgevaardigden zal gekozen worden bij directe, geheime stemming, voorloopig door ongeveer 3 procent van de 270 miljoen inwoners van Indië. Er is gelegenheid om het aantal kiezers geleidelijk uit te breiden.

Aan de Provinciale Raden zullen een aantal nader omschreven bevoegdheden worden overgedragen, die nu door de Centrale Britsch-Indische Regeering worden uitgeoefend, en de door die Regeering direct benoemde leden van die raden zullen verdwijnen om volle werking te verschaffen aan het beginsel van provinciaal zelfbestuur. Voor den Onderkoning en de Gouverneurs der provinciën worden zekere bijzondere rechten gereserveerd, met name het recht om de vrede te handhaven en iederen aanslag die den vrede zou kunnen verstoren, te beletten; voorts het recht van bescherming der minderheden en het recht van bescherming van handelsbelangen en het beletten van handels-belemmeringen als boycot enz. Ten slotte zal de Onderkoning moeten waken voor de crediet-waardigheid des lands en volledige controle kunnen oefenen op de financiën van de Provinciale Raden of Indische staten, ten einde een ge-

zonde en stabiele monetaire en financieele politiek te waarborgen.

Opgemerkt wordt echter, dat deze rechten slechts in bepaalde wel-omschreven gevallen mogen worden uitgeoefend.

De verhouding tusschen Indische en Europeesche militairen in het Indische leger beneden den rang van officier zal ongewijzigd blijven, maar er zal een school worden opgericht tot vorming van een Indisch be-roeps-kader van officieren.

Aan de verkiezingen voor de Provinciale Raden zullen ongeveer 14 procent van de bevolking kunnen deelnemen en er zullen plaatsen vrijgehouden worden voor tegenwoordiging door vrouwen, van wie ook een zeker aantal actief kiesrecht zal genieten. Het is niet mogelijk gebleken Birma in de voorstellen te betrekken, aangezien die Staat nog niet heeft uitgemaakt of hij zich bij de federatie wil aansluiten of een zelfstandige provincie wil worden en zich afscheiden van de tegenwoordige in-deeling.

De Regeering stelt voor, om een commissie uit beide Huizen van het Egelsche Parlement te benoemen, om over de afzonderlijke voorstellen te rapporteren. Als dit rapport zal ingekomen zijn, wat in het na-jaar mag worden verwacht, zal de Regeering haar definitieve voorstellen in een wets-ontwerp belichamen, dat den naam zal dragen Gouvernment of India Act 1933/34.

Juridische Vragenbus.

(Nadruk verboden).

Onze abonné's kunnen Gratis schriftelijke adviezen inwinnen in zake juridische aangelegenheden.

Men adresseere de vragen aan:

Het Nieuws van den Dag voor N.-I.

JURIDISCHE VRAGENBUS,

BATAVIA.

Abonné No. 3471 vraagt: Een Ambonees, gelijkgesteld met Europeanen, is ruim drie en een half jaar als maand-gelder bij een firma in dienst geweest. Hij is vanwege de malaise ontslagen met een opzeggingstermijn van zes weken. Is die termijn wel voldoende? Had hij als gelijk-gestelde niet recht op een termijn volgens dienstjaren, nl. voor elk jaar dienst één maand, dus voor 3½ jaar in het geheel drie maanden?

Antwoord:

Inderdaad geldt voor betrokkene, als gelijkgesteld met Europeanen, de crisis-bepaling betreffende den opzeggings-termijn, in acht te nemen tegenover Europeesche werknemers. Hij heeft daarom zelfs recht op een termijn van vier maanden; immers voor elk jaar dienst wordt de gewone termijn van een volle maand verlengd met een maand. Betrokkene zal dus bij het verlaten van zijn dienst op den hem aangezegden datum recht hebben op een schadeloosstelling wegens het niet in acht nemen van den voorgeschreven opzeggings-termijn, ten bedrage van drie maanden salaris extra.

Abonné No. 777 vraagt: Bij het overlijden van een weduwe, die kinderen bezit uit twee huwelijken, hebben deze kinderen allen recht op een eventueele nalatenschap?

Antwoord:

Ja; in de nalatenschap der moeder deelen al deze kinderen gelijk op.

Abonné No. 8223 vraagt: Naar aanleiding van een advertentie van een Toko in de naburige stad, waarbij reform-stof aangeboden werd—extra zwaar—voor f 7.50 per blok, zond ik per postwissel een bedrag van f 7.50 met verzoek om mij een blok der geadverteerde stof te zenden. Ik ontving het goed, maar het beviel mij niet, omdat het m.i. ordinair was, en daarom zond ik het franco terug, met het verzoek mij het geld te retourneren, met een begeleidend schrijven waarin ik de reden der terugzending mededeelde. Ik wachtte echter tevergeefs op mijn geld; schreef na een week nogmaals per aangeteekenden brief, doch zonder resultaat, kreeg zelfs geen enkel bericht. Wat moet ik doen om het geld terug te krijgen? Tot welke autoriteit moet ik mij wenden en waar?

Antwoord:

U hebt onvoorzichtig gehandeld door een koop te sluiten zonder een monster van de stof te hebben gezien. Nu kunt U den koop niet eenvoudig weder ongedaan maken, omdat het goed U niet aanstaat. De bedoelde Toko is niet verplicht om U uw geld te retourneren. Het eenige wat U doen kunt, is een kennis in de stad verzoeken om de zaak ter plaatse te bespreken en te trachten de zaak in der minne te regelen. Wil de Toko den koop niet ongedaan maken, dan kunt U alleen het goed alsnog opeischen. Maar U kunt niet eischen dat zij het weer op hun kosten terugzenden. Laat uw gemachtigde dus aanbieden om desnoods het goed weer voor U in ontvangst te nemen.

Abonné No. 209 vraagt: Heeft een gepensionneerd burgerlijk ambtenaar, weduwnaar geworden en daarna hertrouwd zijnde, kans zijn pensioen ontnomen te zien

na zijn overlijden, zoodat zijn weduwe dan geen pensioen krijgt, of krijgt zij wel pensioen? Ik bedoel een vrouw, die zelve hertrouwd, als weduwe van haar vroegeren man geen pensioen trok.

Antwoord:

In het algemeen geeft ook het latere huwelijk recht op weduwen-pensioen. Het pensioen van den man vervalt wel bij diens overlijden, maar het weduwen-pensioen is een geheel ander ding. Het wordt zelfs niet uit hetzelfde fonds betaald als het pensioen van den gewezen ambtenaar. Is de man deelgenoot in het Weduwen- en Weezen-fonds, dan zal zijn weduwe altijd recht hebben op uitkeering (pensioen), tenzij het huwelijk eerst is gesloten nadat de man den leeftijd van vijf en zestig jaren heeft bereikt.

Abonné No. 9794 vraagt: Een Oostenrijker, sedert 1914 in Indië werkzaam bij Nederlandsche firma's, heeft sedert 1917 Vergunning tot Vestiging. Tot wie moet hij zich wenden met een verzoek om NATURALISATIE, hoe moet het request luiden en welke bijlagen zijn beno-digd en wat zullen de kosten daarvoor zijn?

Antwoord:

Betrokkene moet op een zegel van f 1.50 een verzoekschrift stellen, gericht aan de Koningin, in te dienen door tusschenkomst van den Resident. In het verzoekschrift vermeldt hij in het kort de redenen waarom hij tot Nederlander wenscht genaturaliseerd te worden (dat hij zich blijvend in Indië of Nederland wenscht te vestigen, zijn kinderen een Nederlandsche opvoeding geeft, met Nederlandsche denkbeelden en idealen sympathiseert enz.) Indien betrokkene gehuwd is, moet hij dat vermelden, zoomede den naam zijner vrouw en den leeftijd en de namen zijner kinderen, terwijl zijn vrouw het verzoekschrift moet mede-onderteekenen. Bij het verzoekschrift moet worden overgelegd het bewijs, dat de kosten der naturalisatie in 's Lands Kas zijn gestort. Die kosten varieeren tusschen f 200 en f 1000, naar gelang van het belastbaar inkomen van den verzoeker. Voor de berekening van het bedrag en de opdracht tot storting moet hij zich wenden tot het Residentie-kantoor. Verder moeten nog worden overgelegd de volgende stukken:

a. huwelijksacte, geboorteacte of acte van bekendheid van verzoeker,

b. geboorteacten van de kinderen,

c. verklaring (en) van het (de) hoofd (en) van plaatselijk bestuur (Assistent-Resident, binnen wiens (wier) ressort hij gedurende de vijf jaren voorafgaande aan het verzoek om naturalisatie heeft gewoond, dan wel zijn hoofd-verblijf heeft gehad (voor naturalisatie wordt geëischt, dat men ten minste vijf jaren ononderbroken zijn hoofd-verblijf in Nederland of Nederlandsch-Indië heeft gehad),

d. door den Resident af te geven verklaring van goed gedrag,

e. ambtelijke verklaring, waaruit het bedrag van het jaarlijksch inkomen van verzoeker blijkt,

f. bewijs dat de wetgeving van het land van herkomst (Oostenrijk) geen beletsel oplevert tegen de naturalisatie, dan wel een uitvoerig door verzoeker op te stellen relaas, waarom een dergelijk stuk niet kan worden overgelegd.

Om de sub c tot en met e genoemde stukken te verkrijgen, moet men zich wenden tot het Residentie-kantoor, waar belanghebbende ook alle verder nog gewenschte inlichtingen zal kunnen verkrijgen en waar men hem een aantal vragen zal stellen.

Voor het bewijs sub f kan hij zich desnoods wenden tot den Consul-Generaal van Oostenrijk, die een dergelijke verklaring kan afgeven. In dat geval moet echter bovendien nog worden overgelegd een geheel eigenhandig geschreven en gelegaliseerde verklaring van den verzoeker, dat hij vóór het tot stand komen van de naturalisatie geen woonplaats of duurzaam verblijf zal vestigen buiten Nederland of Nederlandsch-Indië en dat door of namens hem geen verzoek aan eenige buitenlandsche autoriteit is of zal worden gedaan om de Oostenrijksche nationaliteit te behouden.

Abonné v. d. V. t. e. Ch. vraagt: 1o Volgens art. 113 B. W. wordt eene gehuwde vrouw voor eene openbare koopvrouw gehouden, wanneer zij, afzonderlijk van haar man, koopmanschap drijft. Wanneer is nu eene ongetrouwde vrouw openbare koopvrouw?

2o. Volgens art. 70 Rv, moet door gedaagde wanneer hij het verzoek doet om iemand in vrijwaring op te roepen, dit gedaan worden vóór alle andere weren. Is nu uit art. 950 Rv te lezen, dat bij het Residentie-gerecht op den eersten dag eerst een ander verweer, b.v. van onbevoegdheid of niet-ontvankelijkheid mag worden gevoerd en daarna het verzoek om iemand in vrijwaring op te roepen?

Antwoord:

1o. De strekking van uw vraag is mij niet duidelijk. Voor een ongetrouwde vrouw doet zich de vraag, of zij „openbare koopvrouw” is, niet voor. De definitie van art. 113 B.W. was noodig, omdat er bijzondere voorschriften zijn voor de gehuwde vrouw-openbare

koopvrouw. Zulke voorschriften bestaan niet voor de ongehuwde vrouw-openbare koopvrouw. Overigens is de vraag of men te doen heeft met een „koopvrouw”, precies op dezelfde wijze te beantwoorden als de vraag of een man „koopman” is.

20. Inderdaad behoeft gedaagde in zijn mondeling antwoord niet juist te beginnen met het verzoek om vrijwaring, mits hij dat verzoek maar doet tijdens zijn eerste antwoord, dus niet nadat over andere verweermiddelen is gedebatteerd.

Abonné's No. 7399, 660, 9755, 3204, A.P.H.L. en C.A.R. te Bat. C. rechtstreeks per brief beantwoord.

Luchtvaart.

K.N.I.L.M.-Nieuws.
Over Maart.

Het vervoer op de regelmatige lijnen was in Maart 1933 bijna de helft groter dan in Februari. Op de lijnen in Java was dit gedeeltelijk het gevolg van de stremmingen, welke het landverkeer in de helft van Maart in Midden- en West-Java ondervond.

Voor de lijn Batavia-Singapore blijft de belangstelling stijgende, vooral in de richting Batavia.

De onlangs afgetreden Gouverneur-Generaal der Philippijnen reisde met gezelschap met de lijn-vliegtuigen van Soerabaja naar Batavia, van daar naar Semarang en weer terug naar Batavia.

In totaal werden vervoerd 1124 passagiers, als volgt verdeeld:

Batavia-Bandoeng	264
Bandoeng-Batavia	308
Batavia-Semarang-Soerabaja	154
Soerabaja-Semarang-Batavia	152
Batavia-Palembang-Singapore	23
Singapore-Palembang-Batavia	45
Batavia-Palembang-Pakanbaroe-Medan	17
Medan-Pakanbaroe-Palembang-Batavia	10
Rond- en extra vluchten	151
Totaal	1124

Van de toeristen-schepen *Resolute*, *Ulys* en *Lurline*, die Java op hun „Rond de wereldreis” aandeden, maakte een groot aantal toeristen gebruik om zoowel met de lijn- als extra-vliegtuigen van Batavia naar Bandoeng en terug te vliegen.

Het vrachtvervoer vermeerde van 2.979 tot 5.774 kg, hetgeen v.n. te danken is aan het vermeerdert krantenvervoer tusschen Batavia en Bandoeng.

Aan luchtpost werd vervoerd 1542 kg. of bijna 108 000 brieven, aan luchtpost-pakket ten 139 kg.

De voetbalclub U.M.S. vloog op 1 April met een extra-vliegtuig van Batavia naar Bandoeng, teneinde in staat te zijn kort na aankomst aldaar een wedstrijd te spelen.

De opening van den nieuwen gemeentepark in Medan bracht velen uit den omtrek

naar de hoofdstad van Sumatra's Oostkust en maakten een bevredigend gebruik van de gelegenheid om per K.N.I.L.M. op 5 Maart rondvluchten te houden.

Het vliegerterrein Medan ontving bezoek van twee sportvliegers uit Koeala Loempoer, die met een De Havilland Moth vliegtuig een bezoek aan den overwal brachten. Het kleine vliegtuigje met de voor het onderbrengen in de hangar naar achteren omklapbare vleugels, had in Medan veel bekijks.

De belangstelling in passages per K.L.M. op de Indië-Holland lijn blijft stijgen. Voor de laatste 6 toestellen, die tot 1 April naar Holland vertrokken, werden in Batavia voor verschillende trajecten 39 passages geboekt en zelfs 18 plaatsen gewelgerd.

Een Curieus Geval.
Van twee bekende vliegers

Berlijn, 11 April (Aneta-Trans-Ocean): Het eigenaardige geval deed zich voor dat twee vliegers, nl. de vermaarde Wolfgang von Gronau, wiens drie trans-Atlantische vluchten om zoo te zeggen den weg hebben gebaad voor de groote vlucht van het Italiaansche lucht-eskader naar Noord-Amerika, welke in den loop van dit jaar zal plaats hebben en de piloot Fritz Siebel, wiens rondvlucht over Italië veel bewondering wekte, bijna gelijktijdig voor blindedarm ontsteking werden geopereerd in dezelfde kliniek en door denzelfden chirurg.

Indische Luchtvaart zaken.
Een Knilm-meevallertje voor het Land.

Het aandeel van het Land in de winst van de K.N.I.L.M. over het bedrijfsjaar 1932, geraamd op f 100 000, zal een beduidend meevallertje brengen, en naar verwachting tegen de anderhalve ton aanloopen.

Dit is te danken aan de gunstige resultaten, welke met het bedrijf der K.N.I.L.M. werden behaald, zulks ondanks de toenemende lasten, waarbij men b.v. kan denken aan den benzine-accijns, welke op de basis der huidige lijndiensten den Lande ongeveer 90 mille per jaar in het laatste brengt.

Vooral de resultaten van het instituut der retour-biljetten zijn zeer bevredigend. Het aantal passagiers, reizend op deze retour-biljetten, neemt steeds toe.

Naar men weet, bepaalt het loopende contract tusschen het Land en de K.N.I.L.M., dat de Lands-subsidie nominaal f 1.000.000 per jaar zal bedragen. Daar gaat dan echter het bedrag van het winst-aandeel af, terwijl eveneens in mindering komen de indirecte baten, welke het bedrijf der K.N.I.L.M. den Lande oplevert, zooals de reeds genoemde benzine-accijns, de invoerrechten op regelmatig geïmporteerde onderdeelen, een mille of 40 aan vennootschaps-belasting, ongeveer f 30 000 per jaar aan landings- en stallings-gelden, enz. Het is dus ten eenen male volstrekt onjuist te zeggen, dat de K.N.I.L.M. de Indische schatkist een miljoen gulden per jaar zou kosten.

Naar men weet, zal eigenlijke subsidie verkregen na aftrek van alle bovengenoemde baten van de nominale subsidie, met het nieuwe contract aanmerkelijk worden verminderd door de terugbrenging van de vergoeding per „unit”. Het desbetreffende ontwerp heeft den Directeur van G.B. reeds gepasseerd en zal normaal door den Volksraad worden behandeld bij de ontwerp-begroting voor 1934.

Dat uitbreiding van het luchtnet der K.N.I.L.M. in deze tijden een dwaasheid wordt geoordeeld, welke het Land te veel aan subsidie zou kosten in verband met de geringe verkeersbehoefte, laat zich begrijpen. Hiermede wil uiteraard niet gezegd zijn, dat men de plannen tot vertakking naar Padang en Makassar b.v. heeft laten varen. Zij dienen echter te wachten op den terugkeer van betere tijden.

De Vlucht van Héène Boucher.

Opgegeven.
Damascus, 12 April (Aneta): Hélène Boucher, die het snelheids record Parijs — Saigon had willen breken, heeft haar vlucht opgegeven.

Zij keerde vanmorgen naar Caïro terug.

Londen — Australië.

Robiano zoekt.
Caïro, 12 April (Aneta): Na zijn vertrek van Aleppö naar Djask, is niets meer vernomen van den Italiaanschen vlieger Robiano.

Londen — Kaapstad.

Lancaster te Oran aangekomen.
Oran, 12 April (Aneta): De Britsche officier-vlieger Lancaster, kwam om 9.11 u. n.m. te Oran aan en vertrok tegen middernacht naar Gao.

Lucht-Wedstrijd Londen — Melbourne.

In October 1934.
Sydney, 12 April (Aneta): Sir Macpherson Robertson gaf een bedrag van 15.000 Pond Sterling aan prijzen in geld, ten behoeve van den voorgestelden lucht-wedstrijd Londen-Melbourne in October 1934, welke open is voor iedereen, ter gelegenheid van de eeuwfeesten van den Staat Victoria.

Nagekomen Nieuws.

Chineesche Berichten.

Zware Verliezen.
Shanghai, 12 April (Sin Kuo Min): 2000 Japansche en Mandsjoe Koeosche soldaten zijn 10 April een algemeenen aanval begonnen op Linkow, en wel uit drie richtingen.

Zij werden gesteund door 20 vliegtuigen en 20 tanks, die twee dagen en nachten Linkow en Chienchangyin bombardeerden. Deze plaatsen werden in den middag van 11 April ontruimd.

De troepen van Schang Shen zijn teruggetrokken op Chienan en Lulung, in afwachting van versienkingen.

De vijand (de Japanners) rukte Linkow en Chienchangyin binnen en bedreigt thans het Zuidelijker gelegen Luantung, waardoor de tegenaanval van de troepen van Schang Chen mislukte.

Schang Chen rapporteerde dat vele vijanden gedood werden, terwijl de helft van zijn eigen leger verloren ging.

Twee regimenten werden totaal vernietigd.

11 April hadden gevechten plaats te Chiehlingkow en Chingshankow.

De vijand werd te Taipingsai en Tungkiakow door de troepen van Soong Ché Yuan uiteengeslagen.

De vijand trachtte 11 April tweemaal Haiyang en Liukiang te bestormen, doch werd teruggeslagen.

Een Japansch eskader bedreigt de Chineesche achterhoede te Luantung.

De toestand te Tientsin is gespannen.

Nagekomen Handels-Nieuws.

De Bieten-uitzaai in Italië.

Areaal uitgebreid.
Aneta seint dd. 12 April uit Den Haag: De bieten-uitzaai in Italië zal 79.000 H.A. bedragen, tegen het vorige jaar 75.000 H.A.

De Berlijnsche Beurs.

Vaste tendens.
Aneta-Trans-Ocean seint dd. 12 April uit Berlijn:

De beurs opende kalm, met een vaste tendens, vooral door het feit van het herstel van den Reichsmark op de buitenlandse beurzen.

Aandeelen I.G. Farben en enkele andere leidende papieren stegen 1 tot 3 punten.

Ondanks enkele realisatie-verkoopten werden de prijzen aan het slot goed gesteund.

Ook de obligatie-markt was opgewekt met goede stijgingen.

Call money 4 3/4 tot 5 1/4.

De Londensche Beurs.

Opwaartsche Tendens.
Aneta-Reuters seint dd. 12 April uit Londen:

Op de effectenbeurs werd na eenige aarzeling, vooral door de reactie van Wall Street gisterenavond, de opwaartsche tendens bij de meeste afdelingen hervat.

Het hoofkenmerk was een hernieuwde sterkte van de „goudgeranden” en een scherpe opleving der aandelen Engelse spoorwegen, vooral door de bemoedigende cijfers over Maart, gepubliceerd door de Board of Trade.

De meeste producten-markten waren rustig met het oog op den komenden feestdag.

Wall Street opende onregelmatig.

ADVERTENTIE

GRAAG, MAAR DAN EEN FAROKA

BLUE RIBBON 25 Ct. PER PAKJE VAN 20 St.

BLACK RIBBON 12 Ct.

WHITE RIBBON 12 Ct.

SCHOORSTEEN BLAUW 8 Ct.

GROEN 7 Ct.

Rinso geeft een gemakkelijker waschdag



Het is nu niet meer noodig om kleding te verslijten en de handen te bederven door hard wrijven. Rinso doet het werk terwijl U slaapt. Het overvloedige, reinigende Rinso sop weekt 's nachts het vuil veilig en grondig los en maakt het witte goed weer schitterend wit. Al wat U te doen heeft is het goed te spoelen en te drogen te hangen.

Overtuigt U, dat de volgende maal Rinso voor Uw waschgoed wordt gebruikt en zie hoeveel beter het wordt gedaan.

Rinso SPAART DE HANDEN SPAART HET GOED

R. S. HUDSON LIMITED, LIVERPOOL, ENGELEND

Om den hoek

Da hoofd-boekhouder zat gebogen over de zakenboeken, en als aandachtig regel voor regel.

"De spannendste lectuur blijven toch altijd die balansen", zei hij eenigszins sarcastisch, "men kan ze altijd lezen en nog eens lezen, en weet dan altijd niet, hoe de zaak uitkomt."

E. H. van Oostrom Soede TANDARTS

Menteng No. 48.

Tel. 3458 Welt. 100aDiv

PATRIA BISCUITS

Smelten op de tong
Hebt U al het schitterend
Album van
De Vliegende Hollander?
Verkrijgbaar ad f 1.—

N.V. BEHN MEYER & Co.

Handel Maatschappij
5020

Stam en Weijns

Noordwijk 16
Telf. Wl. 350 - 2170

DE ECHTE
HONING-ONTBIJTKOEK
VOLGENS ONS RECEPT.
GROOT VAN STUK. FIJN,
— VAN SMAAK —

in 5060
eenvoudige, doelmatige verpakking,
PRIJS PER STUK f 0.55

VERKORTE MAIL-EDITIE

Verlofgangers, die tijdens
hun verblijf in Europa op
de hoogte willen blijven
van de gebeurtenissen in
Ned. Indië, kunnen zich
abonneren op onze zgn.

VERKORTE MAIL-EDITIE

bestaande uit de 1e en 2e
bladen van onze dagelijk-
sche uitgave en waarin
opgenomen het algemeen
Indisch nieuws, het stads-
en provinciaal nieuws,
hoofdartikelen, etc. etc.

Abonnementen: f 6.— per kwartaal
De Administratie
Het Nieuws v.d. D.

De N.V. Nederlandsch-Indische Radio - Omroep - Maatschappij (N. I. R. O. M.)

Vraagt voor haar binnenkort te beginnen bedrijf

een leider voor den omroep.

Voor deze betrekking komen uitsluitend in aanmerking zij, die academisch gevormd zijn, of een daarmede gelijk te stellen opleiding hebben genoten, zoowel artistiek als journalistiek zijn aangelegd, Indië grondig kennen en de moderne talen beheerschen, terwijl uitgebreide kennis van de Indische talen tot aanbeveling strekt.

Leeftijd tusschen 30 en 50 jaar.

Uitvoerige sollicitaties met levensbeschrijving en onder bijvoeging van een foto te richten onder No. 1366 Reclame-bedrijf A. de la Mar Azn., Batavia-Centrum. 5005

The biggest match of the Season

Buitengewone

VOETBAL WEDSTRIJD

op **Woensdag 19 April 1933**
Terrein B. V. C. Aanvang 4.45 n.m. precies.

tusschen

U. M. S. en B. V. C.

Kampioen van Batavia

Muziek van de St. Vincentius-Band.

N. B. 5047
Met het oog op het hoge bezoek van de Gemalin van Z. E. den Gouverneur-Generaal van N.-I., vergezeld van Hare dochters en zoons, wordt 't publiek beleefd verzocht tijdig aanwezig te zijn.

Prijzen der tribune-plaatsen: f 1.20

Groote Kaart van Gevechtsterrein
— in het Verre Oosten —

MANDSJOERIE - CHINA

Verkocht ten bate van Liefdadig Doel
— (Kolonisatie Nieuw Guinea) —

Prijs: 15 cent per stuk (afgehaald)

Per post 20 cent; toezending
uitsluitend na ontvangst remise.

Alleen verkrijgbaar bij de Administratie
van Het Nieuws van den Dag, Batavia.
3648

HOTEL MONTAGNE

LEMBANG, Telefoon 30.

Voor Juni a.s. nog eenige Kamers vrij.

Prijzen f 3.— p. p. p. d. 4882

LOTOS-BEDAK

is het alom bekende Schoonheids- en Toiletpoeder,
dat door H. H. Medici absoluut onschadelijk is
bevonden voor de gezondheid en met succes
gebruikt wordt voor het doen verdwijnen van
SPROETEN, VLEKKEN en PUISTJES
in het aangezicht.

Overal verkrijgbaar. 14iaZ

Bezoekt tijdens Uw Vacantie 2^{DE} HANDSCH - BOEKHANDEL

Batavia B. W. WIGERINK Tel. 3049 Welt.
Rijswijkstraat 16 LAGE PRIJZEN Bezichtiging Vrij

Groote Voorraad Romans, Jongens- en Meisjesboeken.
Wetenschappelijke Werken, Antiquarische Werken. 5053

GRAND HOTEL JAVA

Batavia — Centrum.

MAANDKAMERS vanaf f 125.—

FAMILIE-APARTEMENTEN

DAGKAMERS f 6.—, f 7.— en f 8.—, incl. vol pension.

Rustig in het Centrum wonen. 5076

3 KAMERS COMPLEET:

555⁰⁰

EETKAMER.
KANTOOR-ZITKAMER.
SLAAPKAMER.

GEHEEL DJATIEHOUT
MODERNE UITVOERING
LEVERING ONDER VOLLE
GARANTIE.

MEUBELN VAN DE POL

5043

A. DE HOOG, JUWELIER

RIJSWIJKSTRAAT 10.

HERDENKINGSFEEST VAN

WILLEM DEN ZWIJGER

VERKRIJGBAAR PENNINGEN 5056

Brons f 0,20 per stuk
Brons verzilverd f 0,30 " "
Zilveren f 1,— " "

Zilveren herdenkingsleptjes f 2,50 p. stuk.



Hamburg-Amerika Linie

Geregelde Passagiers- en Vrachtdienst

VAN BATAVIA: s. s. „Freiburg“, 27 April '33,
s. s. „Menes“, 15 Mei '33,
s. s. „Gera“, 27 Juni '33,
m. s. „Heidelberg“, 28 Juli '33.

Passageprijzen tot Marseille of Triest vanaf f 525 —
tot Amsterdam of Hamburg vanaf f 575.—

VAN SINGAPORE: 14-daagsche passagiersdienst naar
Genua, Holland en Hamburg.

Vanaf £ 53.— per persoon plus K.P.M.-Passage Batavia/Singapore.
Voor Reizen Oost-Azië en rondreizen van Singapore via
Philippijnen, Japan en China, gelieve men zich tot de Agenten
te wenden.

W^m H. Müller & Co. N.V.

Batavia, Semarang, Soerabaia
Hvg. J. Mohrmann & Co., Makasser, Menado.
Handel-Mij. Güntzel & Schumacher, Padang, Medan. 5046



HEDEN UITVERKOOP

HIS MASTER'S VOICE PLATEN

LUYKS - Noordwijk 31

Batavia - Centrum.

Handel, Financiën, Cultures en Scheepvaart.

De Econ. Positie der Chineez.

Beschouwingen van Chin. Accountant.

(Slot.)

Als gevolg van de betere onderwijsvoorziening is in de positie van den Chineesch werknemersstand een belangrijke wijziging goede gekomen. Meer onderwijs betekent niet alleen hogere ontwikkeling, doch tevens hogere welvaart, welke toe te schrijven is aan het zeer belangrijke loon-agio, dat de geschoolde krachten hier te lande genieten. Het is dan ook van de Chinese gemeenschap zeer juist gezien, dat haar streven er voortdurend op gericht is op het verkrijgen van meer en beter onderwijsgelegenheid.

Een studie-voorlichtingsinstituut kan in het bijzonder de Chinese Maatschappij hier te lande noode missen.

In de toekomst zal de Overheid als werkgeefster voor den Chineesch werknemersstand een grotere betekenis verkrijgen dan tot dusverre.

Te hopen valt, dat de met de benoeming van personeel belaste ambtenaren niet een zoodanige personeelspolitiek voeren, waardoor gegadigden van Chineesch landaard reeds uit hoofde van hun nationaliteit in een ongunstiger positie komen te verkeren.

De z.g. „Indianisatie” is ook in het particuliere bedrijfsleven slechts een quaestie van tijd.

De vooruitzichten van Chineesch werknemers, in het bijzonder voor de hogere rangen, kunnen niet gunstig beoordeeld worden. Een studierichting, waarbij het mogelijk wordt zich zelfstandig te vestigen („vrije beroepen”), is verre te prefereren boven eene richting, welke zulks uitsluit.

Een specifiek Chinese vakvereniging van werknemers heeft weinig betekenis. Hoogstens zou een dergelijk verbond een coöperatieve betekenis kunnen hebben. Daarentegen zou een goed georganiseerd — actief werkend — plaatsingsbureau voor Chinese werknemers (ook voor hen, die een hogere opleiding genoten hebben) zeer veel nuttig werk kunnen verrichten.

De geprononceerde voorkeur der Chinezen voor het „onroerend goed” als beleggings-object, moet in verband met de bestaande verhoudingen als vanzelfsprekend beschouwd worden.

De statistieken betreffende de aanslagen in de inkomstenbelasting zijn voor de welvaartsbeoordeeling van de Chinese bevolkingsgroep van belang.

Hieruit blijkt, dat in totaal het aantal aangeslagenen behorende tot de „Vreemde Oosterlingen” over 1929: 149.430 bedroeg, waarvan slechts 3.956 personen of nog geen 3 % van het totaal een jaarlijksch belastbaar inkomen hebben van f 5.000.— en hooger, terwijl 108.388 aangeslagenen of ca. 72 % van het totaal der aangeslagenen slechts een jaarlijksch belastbaar inkomen van f 800.— en lager hebben.

Uit de gewestgewijze samengestelde statistieken omtrent de aangeslagenen in de inkomstenbelasting over 1925 blijkt:

- 1e. dat het gewest Soerabaja met een gemiddeld belastbaar jaarinkomen van f 1.305.— het gunstigst afsteekt, terwijl de gewesten Rembang en Besoeki met resp. f 752.— en f 765.— de ongunstigste cijfers te zien geven.
- 2e. dat de gewesten Besoeki, Kedoe en Rembang naar verhouding het grootste aantal aangeslagenen tellen met zeer lage inkomens (van f 120.— f 1200.— per jaar) n.l. resp. 90 %, 88 % en 88 %.
- 3e. dat de gewesten West-Java, Soerabaja, Pekalongan, Soerakarta en Djokjakarta naar verhouding het grootste aantal aangeslagenen tellen met hoge inkomens (f 12.000.— en hooger) n.l. alle 1 %.

De welvaart van het land is van primair belang voor de welvaart van alle bevolkingsgroepen.

Behalve in de irrigatie heeft de Regeering in den landbouw-voorlichtingsdienst een belangrijk orgaan ter opvoering van de quantitative en kwalitatieve opbrengst van de Inlandsche gewassen.

Intensivering van de werkzaamheden van dezen dienst, moet voor de welvaart van het land van zeer groot belang geacht worden.

Ten aanzien van de export-producten is voor de welvaart van het land niet de quantitative of kwalitatieve, doch louter de geldelijke opbrengst van beteekenis.

Het breken met de sterk eenzijdige economische structuur van Java (sterk georiënteerd op export), zal de basis van het

economische leven hier te lande ongetwijfeld solider maken.

Een merkwaardig verschijnsel van de economische structuur van Java is de omstandigheid, dat iedere bevolkingsgroep — thans weliswaar niet meer in zoo sterke mate als vroeger — een geprononceerde arbeidsfeer heeft.

Meer dan andere groepen is de Chinese bevolkingsgroep aangewezen op eigen werkzaamheid.

De Chineez. zullen in de toekomst in het middenstands- en kleinbedrijf een voorname rol blijven vervullen.

Het sterke bevolkings-acces van de Chinese bevolkingsgroep, n.l. in 10 jaren tijds met 199.142 zielen of 51,8 % (384.218 zielen in 1920 tot 583.360 zielen in 1930) en de omstandigheid, dat het specifiek arbeidsveld der Chineez. m.n. de tusschenhandel reeds sterk overvoerd is, kunnen als de voornaamste oorzaken worden aangewezen van de moeilijkheden in het economisch leven der Chineez. hier te lande.

Verruiming van het arbeidsveld is van primair belang, om de ongunstig werkende tendenzen in de economische ontwikkeling van de Chinese bevolkingsgroep te neutraliseeren.

Bestendiging van den huidige toestand voert de Chinese groep onherroepelijk naar een lager economisch niveau, hetgeen voor de groote massa beteekent „PAUPERISME”.

Voor het grootbedrijf schijnt de tendens bij de Chinese bevolkingsgroep eerder op een inkrimping dan op een uitbreiding te wijzen.

Aan dit bezwaar kan worden tegemoet gekomen door het overnemen van den normalen ontwikkelingsgang van grootbedrijven zooals die zich elders voordoen, n.l. omzetting in den „publieken” Vennootschapsvorm.

Omzetting van grootbedrijven in „publieke” vennootschappen opent voor de eigenaren de mogelijkheid van de zoo hoogst gewenschte risico-verdeeling.

Hierdoor wordt tegemoet gekomen aan de doorgaans zeer eenzijdige investeringen van Chinese vermogens.

Voor al in dezen depressie-tijd is het gewenscht, dat belanghebbenden deze quaestie overwegen.

Naast verruiming van het arbeidsveld is het, waar mogelijk en nuttig, van belang, dat onderlinge samenwerking wordt gezocht, teneinde ongunstige verhoudingen of tendenzen, welke zich in bepaalde bedrijfstakken mochten voordoen, te neutraliseeren.

Het op zijn beloop laten van de economische ontwikkeling van de Chinese bevolkingsgroep zal fatale gevolgen met zich medebrengen.

Ter voorkoming daarvan is het absoluut noodzakelijk, dat die ontwikkeling in de juiste banen wordt geleid.

Het vormen van een krachtige organisatie, die bij machte zal zijn onze belangen op doelmatige wijze te behartigen, is van vitaal belang voor de Chinese Maatschappij hier te lande, van welke organisatie o.m. het initiatief dient uit te gaan van maatregelen ter bevordering van onze economische positie.

Banque de Paris et des Pays Bas.

Bruto-winst 101.000.000 franc.

Aneta seint dd. 12 April uit Den Haag:

De Banque de Paris et des Pays Bas boekte een bruto-winst van 101.000.000 francs.

De winst uit de deelnemingen was 19.000.000 francs minder dan in 1931.

De Federal Reserve Bank.

7.997.300 Dollars naar Buitenland gevloeid.

New York, 11 April (Aneta-Havas): De Federal Reserve Bank meldt, dat buitenlandse debiteuren voor een bedrag van 7.997.300 dollars aan deposito's het land hebben doen uitvloeien.

De Reichsbank.

Dekkings-percentage gedaald.

Berlijn, 11 April (Aneta-Trans-Ocean): Het weekrapport van de Reichsbank bevat ditmaal enkele treffende wijzigingen in verband met de terugbetaling van het Franche aandeel in het herdisconto-crediet van de bank. Hierdoor is de goud- en buitenlandse geldreserve teruggelopen met 80.000.000 mark, doch aangezien ook de bankbiljetten-circulatie is afgenomen, is het dekkings-percentage slechts gedaald van 23,7 tot 22 %. Het percentage zal echter aanzienlijk dalen, wanneer in de komende week ook de rest van het evengenoemde krediet zal zijn terugbetaald.

De Afschaffing van Taël in China.

Handelskringen blijven sceptisch gestemd.

Londen, 11 April (Aneta-Havas): De kringen, die geïnteresseerd zijn in den handel op het Verre Oosten, blijven nog altijd sceptisch gestemd ten opzichte van de vervanging van den „taël” door den zilverdollar. Velen zien in den tegenstand, welken de minister van Financiën van China ondervindt, een uiting van vrees, dat de regeering de waarde van het nieuwe geld zal regelen al naar gelang van den stand van 's lands financiën. Een dergelijke maatregel kan zijn nut hebben in een land met een gezond monetair regiem, maar kan geen ernstige voordelen opleveren in China, gezien de economische anarchie in dat land.

Spoor- en Tramweg-Ontvangsten.

Kediri Stoomtram Mij.			
Maart	1933	f	24.700.—
	1932	"	21.498.65
Jan./Mrt.	1933	"	67.100.—
" "	1932	"	80.313.91
Modjokerto Stoomtram Mij.			
Maart	1933	f	6.090.—
	1932	"	20.184.—
Jan./Mrt.	1933	"	15.401.—
" "	1932	"	37.725.—

Het Suiker-Vervoer per S. S.

De Situatie in Oost-Java.

Het Sem. Hbl. publiceert de resultaten van een onderzoek naar het suiker-vervoer per S. S. in den Oosthoek.

Na het jaar 1929 is een vermindering geleidelijk aan ingetreden, eerst vrij langzaam, daarna in grotere belangrijkheid, want in 1930 begon het sluiten van de eerste suikerfabrieken in den Oosthoek reeds en zoo men weet, is dat aantal in de volgende jaren steeds toegenomen en zal nog meer toenemen.

Over 1929 werden alleen voor het vervoer van suiker door de S. S. nog 121.429 wagons geëxporteerd, die allemaal beladen zijn geweest. Toen begon direct een finke teruggang en over 1930 bedroeg het aantal wagons nog maar 8.481.

Er is echter toen vrij wat suiker in opslag gebleven op de fabrieken, terwijl tevens concurrentie werd ondervonden van het transport door vracht-automobielen, hetgeen gereedelijker mogelijk werd, omdat men minder haast had met den afvoer dan voorheen.

Over 1931 liep het aantal weer terug tot 83.709 en over het afgelopen jaar was het gekomen tot 79.515, of ongeveer twee derde van hetgeen het was in 1929.

Tegenover dezen achteruitgang staat echter een merkwaardige vooruitgang wat betreft het vervoer van melasse, hetgeen vrijwel uitsluitend in handen is van de Pure Cane Molasses Company, hoofdzakelijk wat betreft de jaren 1929 en 1930. Dat aantal wagons melasse liep van 1929, toen het 31.934 bedroeg, plotseling op tot bijna 40.000 over 1930, maar daalde toen plotseling sterk, hoofdzakelijk doordat genoemde maatschappij overal langs de spoorlijnen geweldig uitgebreide opslagplaatsen heeft ingericht, onder meer in de buurt van Madioen, alwaar groote hoeveelheden worden bewaard.

Daardoor hoofdzakelijk, maar ook, omdat er in het buitenland aanmerkelijk verminderde vraag naar dit product bestaat, liep het vervoer in 1931 weer terug tot even boven de 20.000 wagons, maar over het afgelopen jaar was het weer bijna 28.000 wagons.

Het ziet er naar uit, dat dit jaar het vervoer opnieuw terug zal loopen, want over de eerste maanden van dit jaar is het zeer sterk verminderd en staat bij wijze van spreken nagenoeg stil.

De Pure Cane Molasses Company heeft, zooals wij boven reeds ahaalden, in de nabijheid van Tjaroeban (Madioen) en Djati (bij Probolinggo) bakken (een soort wadoeks) doen inrichten als bewaarplaatsen en daarin worden thans groote hoeveelheden bewaard. Dit geeft voor de maatschappij het aanzienlijke voordeel, dat het vervoer thans geleidelijker en naar gelang van de vraag kan plaats hebben en men met het transport kan wachten tot na de campagne, hetgeen ook weer een verminderde vervoersprijs beteekent.

Op welk een bedrag de inkomsten, welke de S. S. door een en ander moet derven, geïmponeerd behoort te worden, is moeilijk te zeggen, maar dat het zeer beduidend is, mag met stelligheid worden aangenomen.

Suikerfabriek in Turkije.

Tot oprichting besloten.

Aneta seint dd. 12 April uit Den Haag: De Turksche Regeering besloot een suikerfabriek op te richten te Eskishedir (Anatolië).

Het Suiker-proefstation te Pasoeroean.

De Inkrimpingen.

Op de jongste vergadering van het personeel der Cultuurafdeling van het Suikerproefstation te Pasoeroean zijn, gelijk reeds in het kort werd geseind, door den directeur dier afdeling o.a. mededeelingen gedaan omtrent de geleidelijke inkrimping van de organisatie der cultuurafdeling. Wat den zg. buitendienst betreft vernam het Soer. Hbl. daarover nog het volgende.

Reeds in 1932 heeft een sterke concentratie van de groepen plaats gehad, welker aantal van 15 tot 8 werd gereduceerd. De groepen Probolinggo, Pasoeroean, Sidhoardjo en Modjokerto werden vereenigd tot één groep Pasoeroean; de groepen Djombang, Kediri en Nganjok-Madioen tot één groep Kediri, de groepen Solo, Djocja en Banjoemas tot één groep Djocja; deze drie groepen werden door twee groepsadviseurs bezet.

De groepen Pekalongan en Tegal werden onder één groepsadviseur tot groep Tegal vereenigd. Slechts de groepen Sitoebondo, Koedoes en Cheribon bleven ongewijzigd.

Thans zullen, mede in verband met het groote aantal sluitende fabrieken, de groepen Sitoebondo en Koedoes in het einde van het jaar verdwijnen. De groep Sitoebondo wordt bij Pasoeroean getrokken; Koedoes wordt opgeheven.

Dit heeft eenige mutaties onder de groepsadviseurs ten gevolge, terwijl de heeren Houwing uit Djocja en Kulescha uit Koedoes den dienst zullen verlaten en worden gepensionneerd. Eind 1933 zullen er dus nog 5 groepen: Pasoeroean, Kediri, Djocja, Tegal en Cheribon over zijn, tezamen met 7 groepsadviseurs.

In den loop der komende jaren zijn nog eenige mogelijkheden van een verdere inkrimping geprojecteerd, zoodat eind 1936 de formatie van de Cultuurafdeling aanzienlijk kleiner zal kunnen zijn dan zij thans is.

Verkoop Sumatra-tabak.

Door Deli Batavia Mij.

Aneta seint dd. 12 April uit Den Haag: De Deli Batavia Mij. verkocht uit de hand van de bij de inschrijving van 7 April jl. opgehouden partijen, 264 pakken Deli Batavia Mij/1 B/J en 113 pakken Deli Batavia Mij/1 R/11.

De Aantaaende Tabaks-inschrijvingen.

Van 5 Mei uitgesteld.

Aneta seint dd. 12 April uit Den Haag: De tabaks inschrijving op 5 Mei, is thans definitief uitgesteld.

De inschrijving van Java-tabak, welke 28 dezer te Amsterdam zal worden gehouden, gaat door.

De S. S. op Java.

Opbrengst in Maart jl.

De voorloopige opbrengst-cijfers van de S. S. op Java in Maart jl. bedroegen f 2.159.203 tegen f 2.939.034 (def.) in Maart 1932.

Voor Januari t/m Maart jl. waren deze cijfers groot f 6.955.491 tegen f 9.280.824 (def.) in hetzelfde tijdvak van 1932.

De Spoorwegen in de U. S. A.

Onder één federalen directeur.

Washington, 11 April (Aneta-Havas): President Roosevelt heeft hedenavond een conferentie van drie uur gehad met de betrokken belanghebbenden over een accord tot benoeming van een federalen spoorwegdirecteur, die het geheele spoorwegsysteem zal controleren en oriënteren.

Er kon echter geen overeenstemming bereikt worden over de wijze, waarop een en ander zou moeten geschieden. Roosevelt heeft daarom een speciale commissie ingesteld, welke voor het einde van de week een rapport moet indienen.

Men noemt den naam van Joseph Eastman als vermoedelijk federaal spoorweg-directeur.

Naamlooze Vennootschappen.

Bij Gouv. besluit is bewilliging verleend, krachtens de artikelen 36 en 37 van het Wetboek van Koophandel, op de akte van oprichting der te Bandjarnegara (Midden-Java) gevestigde naamlooze vennootschap „Handel Maatschappij Pat Kwa”;

is bewilliging verleend op de wijziging van de artikelen 1 en 7 van de statuten der vroeger te Nongko Djadjar (Oost-Java) gevestigde naamlooze vennootschap: „Hotel en Herstellings-oord Nongko Djadjar”, thans de te Soerabaja gevestigde „Naamlooze Vennootschap Grand-Hotel Nongko Djadjar”;

is, krachtens artikel 50 van het Wetboek van Koophandel bepaald, dat de termijn, binnen welke de nog niet genomen aandelen in de te Batavia gevestigde naamlooze vennootschap: „Handel Maatschappij en Drukkerij Keng Po” moeten zijn geplaatst, wordt verlengd met tien jaren.

NIEUWTJES

Te Huur Aangeboden.

Huizen Yap Djenetweg. Huur zeer billijk, bij spoor en tram. Bevr. Tel. 195 Mr.-C., 1691 Bat. en 104 B'zorg. a17

Geriefl. huizen van f 70.— 55.— en f 50.— m. gar. Croesl. Mr.-C. Bevr. Croesl. 9. a23

Gemeubl. kamer met voorgalerij Rustige omg. Rijswijk 19. Inl. Telf. 1808 Wlt. a20

Goedk. geriefl. huizen Nw. geveerd bij bus en tram, Crisis-huren Tel. 438 M.C. a18

Buitenzorg. Ruim huis m. gr. erf Tjilendek 31. Bevr. bij W. N. Dell. Tjilendek 29a. Tel. B'zorg 495. a23

F 22.50, f 25.— en f 50.— etc. p.m., mod. ger. huizen, 5 min. van station Mr.-C. Bevr. Bekassivweg 142. Telefoon 792 en 6011 Welt. a24

Mampangweg binnen No. 7. Bevr. J. Niepoth, Mampangw. 23. a58

Buitenzorg, Groot Postw. 38. Toko-geb. en ruim hoofdgeb., gr. erf; geoccupeerd geweest door Stam & Weijns. Schitt. gel., uitz. op 's Lands Plantentuin. Zeer gesch. v. Restaur. kl. hotel of voor toko. Br. No. a 70

Ruim pav. m. e. g. f 60.— p.m. Gondangdia No. 6. b1

Nieuw huis. Theresiakerkw. hoofdgeb. f 120.— pav. f 65.— Br. Moeriauweg 22 Tel. 5801. b3

Gem. pav en voorkamer m/z kost. Gg. Scott 16. Tel. 93 Welt. b4

Huis, Soembawaweg 1, 6 vertr., gar., f 105.— j.-contr. Tel. 1654 Welt. b5

Huis met pav. eig. gem. O. Gondangdia 17. Br. Tjikini 6.— Tel. Welt 2362. b6

Huis Alataslaan 36, hoek Tjili. woenglaan, per 1 Mei, 3 kamers, voor-, zij- en gesl. achtergal, compl. bijgeb. Bevr. Tel. 887 Welt. b61

Huizen bev. voor- en achtergalerij 4 gr. kamers. Vioslaan 5 en 7 voor fl. 85.— p.m. b63

Te bevragen: Krans, Rijswijkstr. 9.

Bandoeng - voor Juni, ruim pav. gemeub., glaswerk, serv., compl. bijgebouwen, geschikt voor 4 personen f 75.— van Vianen, Da Costa Boulevard 8. b64

1 Mei onversch. v. hoeveel maanden compl. mod. gem. woning m/z gar., 4 gesl. vertr., 2 gal. b42

Inl. Tel. 5179 Wl., Soerabaiaweg 6.

Net compl. gemeub. huis m. pavilj. Raden Saleh 56. b41

Bevr. ald. of Tel. 5426 Welt.

Mooi gem. huis, 10, stand, Mei en Juni. Brieven b59.

Huis 6 vertr. vaste wascht. f 90.— p.m. Diengw. 12. Bevr. aldaar. b1

St. hoekhuis Karangjarw. No. 49 voorz. electr. licht, gas, waterl. f 40.— p.m. Bevr. Beheerder Eyken-St. Tel. Wl. 2699. b57

Gem. pavilj. m. l. en. w. f 85.— desgew. m. pens. Lombokweg 21 b48

Steenen huis, Karang Anjerweg 47 vz. v. electr. licht, gas, waterl. f 35.— Bevr. beh. Eykenstichting. Tel. 2699 Welt. b53

Per 1 Mei v. dame gem. voork. (8X4). m. voorgal. keuken, goe. dang, bediengenk. incl. l. en w. Oud Gondangdia 9. b49

Ruim paviljoen, voorgal., 2 kamers eenzaal, compl. gemakk., waterl. gas en elect licht, Koningin Wilhelmina. 21, Mr. Corn. Bevr. Hoofdgeb. b50

Gem. huis m. gar., geschikt v. mess. Huur f 125.— Br. b51

AANBEVOLEN ADRESSEN EN ARTIKELN.

OTEVA-TAXI'S

Speciale „Winkel”-tarieven. Telf. 1770 t/m 1772 Wittevrede. b6

JABO ANTIMIERENBAKJES in de meest goede toko's verkrijgbaar. 26

BERGHOTEL „TOEWEL”

Schitterend rustoord op 3000 voet hoogte

Geheel modern opgebouwd

Electrisch licht, waterleiding, tennisbaan. Ruimschoots gelegenheid voor mooie wandelingen. Slechts één uur met de auto van Tegal.

DAGTARIEF:

Per persoon f 5—
2 personen in één kamer „ 9.—
kinderen naar gelang van leeftijd
14 dagen verblijf 10% reductie
30 „ „ 30% „
Postadres Balapoelang, 16

JABO ANTIMIERENBAKJES in de meest goede toko's verkrijgbaar. 29

HOTEL TJISOEROEPAN

voor de a.s. 59

FEESTDAGEN GEHEEL VOLGEBOKT

MANAGER: W. KOOYMAN.

(Ex Zaal chef Hotel der Nederlanden)

**Zie Verder
Extra Blad,
Pagina 4.**



Koebeest en Menschenkind.

Beiden zijn ze tevreden. Dóór en dóór tevreden. De koe met het prachtige voer van de malsche Friesche weiden. Het menschenkind met de heerlijke, voedzame volle melk „Friesche Vlag”. U voelt onmiddellijk het verband. Volle melk „Friesche Vlag” (gesteriliseerd of evaporated) is afkomstig van het alom-vermaarde prima Friesche vee. Volle melk „Friesche Vlag” is dan ook van een niet te evenaren kwaliteit.

Aan de bereiding is een bijzondere zorg besteed. „Friesche Vlag” is het roompje van de melk op de meest volmaakte wijze geconserveerd. Zonder overdrijving mag dan ook gezegd: Volle melk „Friesche Vlag”: 't Beste van het beste!

Volle melk FRIESCHE VLAG

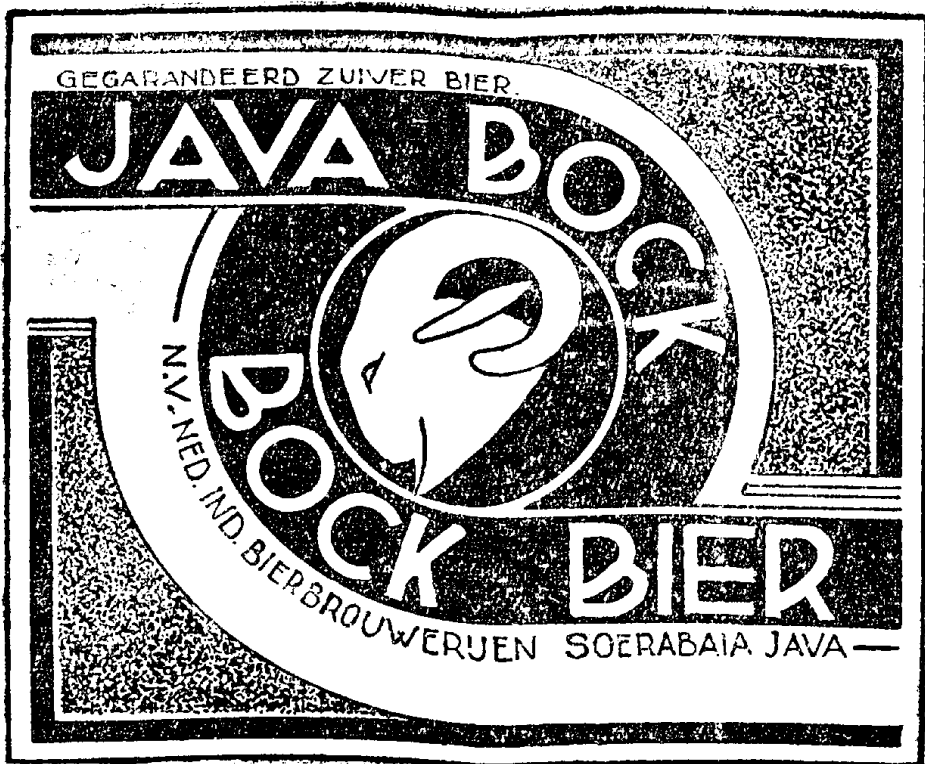


Importeurs voor Nederlandsch-Indië: De Intern. Crediet- en Handelsvereniging „Rotterdam”

5035

PROFITEERT

NU



JAVA BOCKBIER

WEDER VERKRIJGBAAR

40ct. PER FLESCH
(IN DE HAVENPLAATSEN)

5034

Voetbal.

Wedstrijden te Batavia.

Prom. en Degr. 2a en 1a Klasse.

Al staat men er heelemaal buiten, toch doet het bijwonen van eene ontmoeting als deze min of meer droevig aan. Wanneer men daar een Club als V. I. O. S., met zulk een glorieus verleden, moet zien ploeteren om behoud, of een jonge stoere ploeg, als V. V. M. toch ontegenzeggelijk is, zenuwachtig ziet te werk gaan, in de hoop te mogen blijven daar waar men, na onmogelijke inspanning in lange jaren, is terechtgekomen, — wij herhalen, het stemt weemoedig.

Intusschen deed V. I. O. S. een stap in de goede richting. De uitslag (5—2) zou zelfs doen vermoeden dat de aanhangers het verloop zonder al te veel „geknijp” hebben kunnen volgen; doch niets is minder waar dan dat.

De tweede helft was al heel wat minuterjes oud toen de stand nog steeds 2—2 was. En daar de Groenen dit resultaat te danken hadden aan mooi inloopen van den achterstand, viel er nog niets over den uitslag te zeggen.

Een inzinking werd echter den Groenen noodlottig, waarvan V. I. O. S. dankbaar profiteerde, en toen dan ook alle zekerheid nam.

Zeker is het, dat V. I. O. S. nu haar lot in eigen handen heeft, en dat is heel wat waard.

V. V. M. echter — afgezien of men van U. M. S. 2 andermaal zou winnen — hebben af te wachten wat de zusjes gelieven te doen.

Een zenuwachtige tijd!

	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Punt.	voor	tegen	Gem.
V. I. O. S.	3	2	0	1	4	10—8	1.33	
U. M. S. 2	2	1	0	1	2	4—3	1.1	
V. V. M.	3	1	0	2	2	7—10	0.67	

Het 30-jarig Jubileum van O. L. I. V. E. O.

Feitelijk is men met deze feestviering ietwat te laat.

Het was immers in 1902 dat eenige élèves van de toenmalige Militaire School, in Mr. Cornelis, O. L. I. V. E. O. (Onze Leus Is Voorwaarts En Overwinnen) oprichtten, waarvan ook spoedig de jongere Meestersche Officieren lid werden.

Terrein-moeilijkheden dreven de jonge vereniging al spoedig Waterlooplein waarts, naar het boekje tegenover de Sociëteit „Concordia”, waar men nu nog steeds, na 30 jaren, de oefeningen houdt.

Het is wel toevallig dat een der genoemde oprichters, in den Feestgids Generaal Max Bajetto, de huidige Divisie-Commandant, de Generaals-woning op het Waterlooplein zoo juist heeft betrokken, vanwaar de oud-voorzitter en aanvoerder nu dagelijks een nieuw geslacht ziet oefenen tot verdere glorie der oude.

Het was ook op initiatief van dezen aanvoerder dat Oliveo de poorten wijd openzette voor de „burgers”, waardoor meerdere jonge mannen met, in het oude Land, klinkende namen op de voetbalvelden, zich onder de wit-zwarte vaan schaarden.

De eerste Competitie te Batavia kon men dan ook intreden in een sterkte-formatie zooals men die, in latere jaren, maar weinig meer heeft kunnen voorzetten.

Voor al in het eerste decennium beschikte

O. L. I. V. E. O. over meerdere spelers van internationale reputatie.

Om enkelen te noemen: Frooglever, Max en Louis Bajetto, Eddy de Neve, Bertus Stom, Akkersdijk, Paul de Groot, Joop Reeman, enz.

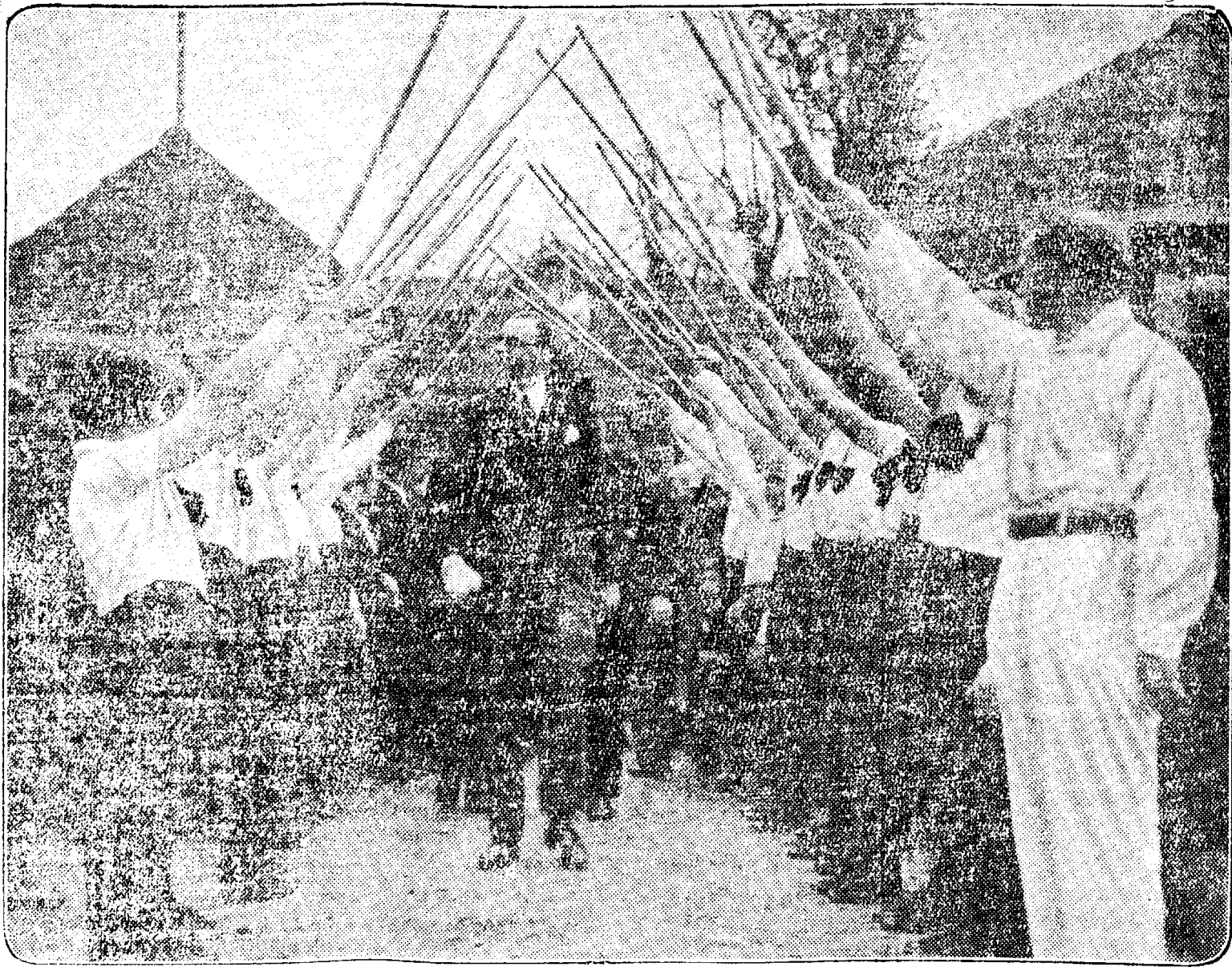
Doch evenals B. V. C. had ook O. L. I. V. E. O. steeds te klagen over het *va et vint* waardoor, hoewel het steeds een tegenstander was waarmede men terdege had rekening te houden, het slechts weinig top-resultaten kon bereiken.

Doch ook in later jaren leverde O. L. I. V. E. O. steeds een ruim deel in onze Bonds-ploeg, o. a. de gebroeders Jolly, Paul en Guus Overbeek, Bloem, Nelly Johannes, Paul Vaillant, Willy van Galen, Boogh, Pietje Gout, Tilaar, Rehatta, Malaheloen, en voor al niet te vergeten: Voorstad.

Het is ons een genoegen bij deze gelegenheid hulde te kunnen brengen aan dezen sportmakker, die niet slechts aan zijn vereniging, doch ook aan het Bataviasche Voetballeven, in het algemeen, onschatbare diensten heeft bewezen.

Sportman, in de allerbeste beteekenis van het woord, had zijn woord steeds gezegd, waar het ook geplaatst werd. Het is nu ongeveer 25 jaren, dat O. L. I. V. E. O. van de voortreffelijke eigenschappen van dezen „crack” heeft kunnen profiteren, zoowel op het veld als aan de bestuurstaafel. Doch ook de Bataviasche Voetbalgemeenschap erkende die groote verdiensten en wel door de

Sportieve Verwelkoming van den Burgemeester.



Te Nootdorp is de installatie geschied van den nieuwen Burgemeester, den heer H. C. A. M. Schölvink. — Een eerepoort, gevormd door gymnasten met hun stokken.

aanbieding van het Eere lidmaatschap van den V. B. O., spontaan gedaan op eene Algemeene Vergadering.

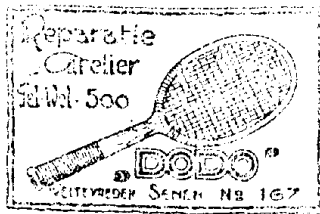
We mogen vooral niet vergeten te vermelden, dat onder de aanvoering van Voorstad, O. L. I. V. E. O. in het Jubeljaar 1927 kampioen werd van Batavia en dat tevens de kampioenen van Soerabaia en Bandoeng, resp. met 5—0 en 2—0 werden geklept.

Vele en voortreffelijke bestuursleden heeft O. L. I. V. E. O. in al die jaren gehad, te veel om te noemen. We meenen echter een uitzondering te moeten maken voor de heeren Vermeulen en Kleefstra, die steeds, gedurende een reeks van jaren, trouwe werkers en aanhangers waren van Wit-zwart.

Men zal dit feest op grootsche wijze gaan vieren. Wij verwijzen hiervoor naar onderstaand programma. Op het voetbalveld zullen we het bekende Soerabajasche T. H. O. R. (de Dondergoden), met den Internationaal Bakhuis op de midden-voorplaats, aan het werk zien, en dat alleen is een gang naar de Kebon Binatang waard.

30-Jarig Bestaan V. V. Oliveo.

Het programma der voetbal wedstrijden en feesten, te houden ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan, luidt als volgt:



190 V

Wedstrijden

(in den Planten- en Dierentuin, alle aanvangende kwart vóór vijf n. m.)

Vrijdag 14 April: Oliveo 2—J. A. V. V. 1

F. R. de Rozario.

Gespeeld wordt om een zilveren statuette.

Zaterdag 15 April: Oliveo 1—Thor 1

(Soerabaia) W. Kleeman

Zondag 16 April: S. V. B. B. 1—Thor 1

(Soerabaja) W. van Galen.

Maandag 17 April: Oliveo 1—S. V. B. B. 1

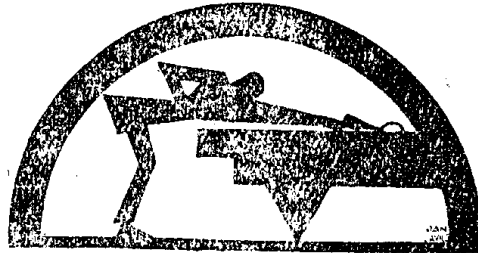
W. van Galen.

De drie 1e klas wedstrijden vormen een halve competitie, waarbij de zilveren Oliveo-Jubileumbeker zal worden verspeeld. Bij gelijk aantal punten beslist het doelmiddelle.

Liefdadigheids-Wedstrijd.

Hoog Bezoek.

In aansluiting op ons bericht van 10 dezer, waarin wij meldten, dat de liefdadigheidsvoetbalwedstrijd tusschen U. M. S. en B. V. C. op 19 dezer, welke op het B. V. C.-terrein



BILJARTEN

is een genot, als U tenminste speelt op

„EMMA”

D. W. Z.

HET BESTE!

en toch

het goedkoopste eerste klasse biljart

BILJARTFABRIEK „EMMA”

Batavia-C.

Soerabaja.

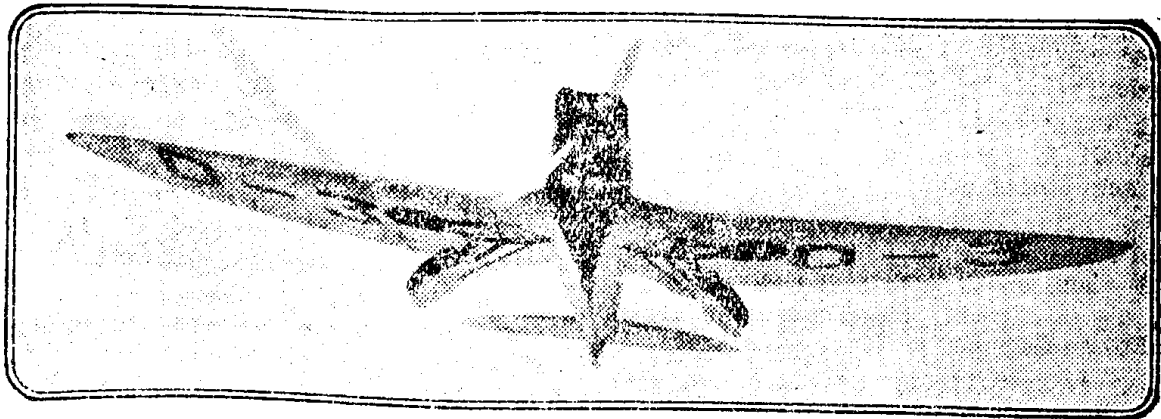
34 V

Sport-demonstraties in het A. M. V. J.-Gebouw te A'dam.



Een loopstanden-groep door de A. M. V. J.-keurtroep tijdens te Amsterdam gehouden sport-demonstraties.

Proeven met een Nieuw Toestel.



Op het vliegveld Tempelhof te Berlijn zijn proeven genomen met een nieuw Heinkel-toestel. Het landingsgestel kan opgetrokken worden, waardoor een geringere luchtweerstand en dus een grootere snelheid (circa 360 K.M. per uur) bereikt kan worden.

aan het Koningsplein zal worden gespeeld, naar alle waarschijnlijkheid zou worden vereerd met het bezoek van Mevrouw De Jonge en de beide freules, kunnen wij thans mededeelen, dat ten aanzien van dit bezoek thans zekerheid bestaat.

Bat. Kantoorvoetbal Bond.

De op Dinsdag-middag jl. vastgestelde wedstrijd Paketvaart I tegen Financiën I is tot nader order uitgesteld. Zou het Bestuur van den B. K. V. B. — teneinde aan het publiek, dat in de kantoor-wedstrijden belang stelt, een vergeefschen gang naar het Financiën-terrein te besparen, — niet in overweging willen nemen, om voortaan, bij eventueel uitstel van een wedstrijd, daaraan vooraf voldoende bekendheid te geven?

Wedstrijden in Nederland.

Door de ontmoeting: België — Nederland, had men, met uitzondering van de Oostelijke, aan alle afdelingen rust gegeven.

Het Oosten.

We kunnen ons voorstellen dat bij deze gelegenheid het Oosten meer interesse zal hebben getoond voor eigen uitslagen dan voor de Landen-ontmoeting.

Het geviel dan ook, dat op één dag de beslissing moest vallen, zoowel wat de bezetting der eerste plaats betrof, als die der laatste.

Het was intusschen lang niet onmogelijk

geweest, zooals we verleden week reeds aangaven, dat „barrage-partijen” de beslissing moesten geven.

Het oude Robur heeft het daarop ook sterk gehouden, want de Apeldoorners brachten het inderdaad, in de allerlaatste ontmoeting, tot een overwinning. Hercules was er op bezoek, doch moest er de punten achterlaten (3—2).

Maar... Wageningen toonde intusschen volkomen de waarde te begrijpen van één punt, het noodige. De jongere Apeldoorners, de Geheel-onthouders, waren hier te gast, deden blijkbaar heel veel moeite om de oudere Stedelijke zuster nog een kans te bezorgen, maar konden het niet verder brengen dan een „draw” (1—1).

Robur zal dus op het slappe koord moeten voor het Eerste-klasse-behoud. Voor de „top plaats” hadden — we gaven het reeds verleden week aan — de nummers 1 en 2, thuis-ontmoetingen gereserveerd. Eerlijk gezegd, hadden we vast gerekend op overwinningen der home clubs; doch de mannen van P. E. C., de jonge Zwollenaars, brachten het tegen de Enschede Boys niet verder dan een gelijkspel (1—1).

Go Ahead had zeker geen minder zware opgave, met Vitesse op bezoek. Maar de Deventer Volksclub heeft in den loop der tijden, bij het behalen van zooveel kampioenschap, geleerd pal te staan als de dag gekomen is. De cijfers (4—1) zeggen

ons reeds, dat men ook in dit geval absolute zekerheid voorstond.

	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Punten	Doelp.	
Go Ahead	18	12	4	3	27	47-18	1.50
P. E. C.	18	11	4	3	26	42-26	1.44
Vitesse	18	8	4	3	23	39-35	1.11
Enschede	17	7	4	3	18	34-31	1.06
Hercules	18	8	1	9	17	29-24	1.-
Enschede Boys	18	5	6	7	16	25-40	0.88
A.G.O.V.V.	8	5	5	8	15	33-37	0.82
Tubantia	17	6	2	9	14	29-39	0.82
Wageningen	18	3	7	8	13	27-39	0.70
Robur et Vel.	18	5	2	11	12	29-56	0.66

Biljarten.

De Kampioens-wedstrijden 2e Klasse. De inschrijving is gesloten. Aan de wedstrijden zullen deelnemen:

P. H. Kok.
G. A. Koppen.
E. Zecha.
J. G. A. Thomas.
F. Dumas.
J. Looyenga.

Zooals men weet, zullen de wedstrijden gehouden worden in het Club-lokaal der Biljartvereniging „Entre-nous”, Restaurant „Trianon” Noordwijk, Batavia C.

De toegang is vrij.
Gespeeld wordt: Zondag avond, van 8 uur (Paaschdag).

Maaandag, 's morgens om 9 uur, en 's avonds om 8 uur.

Wielrennen.

De Zesdaagsche te Parijs.

Parijs, 11 April (Aneta): De zesdaagsche te Parijs werd gewonnen door het koppel Broccardo-Guimbretière met 472 punten.

Tweede waren Pijnenburg-Wals met een ronde achterstand en 1035 punten.

Vervolgens: Guerra-Linari 851 punten
Dinale Schoen 460 punten, Tiets-Bulla 341 punten, Wambst-Le Ducq 190 punten.

Van Kempen Mouton gaven een uur voor het einde den strijd op.

Boksen.

Van Klaveren — Petrolie.

New-York, 11 April (Aneta): De herhaaldelijk uitgestelde boks-wedstrijd tusschen Van Klaveren en Petrolie, is thans definitief bepaald op 17 Mei a.s.

De winnaar zal Jimmi Corbett ontmoeten voor den strijd om het wereld kampioenschap welter-gewicht.

Ned. Kampioenschap Halfzwaargewicht.

Rotterdam, 11 April (Aneta): Rienus de Boer werd, in den strijd om het Nederlandsch kampioenschap half zwaargewicht tegen den uitdager Brand, gediskwalificeerd wegens een te lagen stoot.

Brand is hierdoor kampioen geworden.

ADVERTENTIE

GEVRAAGD

BETROUWBARE AGENTEN

voor den verkoop en distributie van Amerikaansche Chemische Dimanten, die in schittering een hardheid gelijk zijn aan echt diamanten. Het glas kan geslepen worden evenals echte diamanten (briljant). Bestand tegen vuur, het krassen van een vijl, salpeterzuur-olie enz.

Prijs f 4 — per karaat.

Monsters worden gezonden tegen vooruitbetaling of onder rembours. Schrijf aan The American Chemical Diamond Co. P. O. Box 240 Penang S. S.

Wij geven gemakkelijke voorwaarden aan agenten. Geen catalogus.

N.B. Een van onze agenten verdiende in een week 70 dollar met den verkoop van onze diamanten. Richt Uw zaak nog heden op 46 Di Do Za

Wanneer U
Engelsche saus
koopt, let op het
etiket

LEA &
PERRINS

5038

VAN BEEM & Co.

Tel. W. 89 — Noordwijk 35

VERKOOP EN VERHUUR

van 4527

Nieuwe en 2e hands Meubels

VERLAAGDE PRIJZEN.

HOTEL PENSION CENTRAAL

Gang Pool 5 Telefoon Wl. 2087

Bonboekjes verkrijgbaar
voor lunch, diner en rijsttafel

Boekjes van 30 bons f 30.—
Idem „ 10 „ f 12.50

Nog eenige maandkamers disponibel
4876

B. N. I.

Brandwaarborg Maatschappij
„Nederl. Indië”

BRAND

ASSURANTIES

Onder dezelfde Directie als

de NILLMIJ

Tel. Wl. 1443 - Noordwijk 34

GENERAL MOTORS

VERLAAGDE PRIJZEN!

Touring f. 2395.—

f 55.— lager

Sedan f. 2945.—

f 155.— lager

Roadster f. 2395.—

f 205.— lager

Nieuwe Stroomlijn Carrosserieën
en Langere Wielbasis

Grooter Comfort, Grooter Luxe
„Fisher” Tochtorgje Ventilatie

Verbeterde Carburatie en uiterst
zuinig Benzineverbruik

V-Type Radiator en Spantborden met
Zijpanters

Synchro-Mesh met Geruischlooze
Tweede Versnelling

CHEVROLET

Monceert de
1933
CHEVROLET
Belangrijk in prijs
verlaagd!

De
1933
Chevrolet-
Modellen zijn

te bezichtigen

vanaf Zaterdag 15 April bij
de Javasche Automobiël Handel Mij.

Koningsplein Noord

Batavia — Centrum

5029

Bovenstaande prijzen gelden voor levering af Batavia

VERHOOGDE
BELASTINGEN
KUNNEN U
THANS NIET
DEREN !!



KRAANBIER

Een nieuwe verrassing

VOOR KRAAN-BIER-DRINKERS



Toen nu de proef zou worden genomen en de retorten waren gevuld, sprak de professor: „Nou komt het, heeren, oefen nog evenijes wat geduld!” In spanning gekeken, de druk gemeten, de wijzer slaat uit, 't borrelt in 't glas. Een reactie, conform d'ordonnantie vier kleuren waar straks nog het goudgeel was. Toen sprak de professor (en knikte tevreden) „'t is heeren, een feit, wij verklaren het. Dat Kraanbier is zuiver, volkomen zuiver 't voldoet geheel aan de wet”.

Zendt ons, voor 1 Juli 1933, nevenstaand versje met de daarin ontbrekende woorden ingevuld, vergezeld van 25 frontetiketten, van heele flesschen Kraanbier toe.

Voor de beste oplossingen stellen wij beschikbaar vulpenhouders en -potlooden van het bekende merk CONKLIN. Bij de beoordeeling der inzendingen zal er rekening mee worden gehouden, welke inzender de oorspronkelijke woorden op de meest nabijkomende wijze heeft vervangen.

Voor Inzenders die hun oplossingen bovendien vergezeld doen gaan van een geestige limmerick (vijf regelig versje) over Kraanbier, stellen wij, uitsluitend ter onzer beoordeeling, nog beschikbaar eenige buitengewoon fraaie Conklin-cadeaux

Onthoudt dus: 25 etiketten vóór 1 Juli 1933 aan
N. V. BORNEO SUMATRA HANDEL MIJ.
 MONOPOLIE INSPECTIE, — BATAVIA.

4512

VERJAARDAGS-KALENDER

De V. V. V. SOEKABOEMI'S BLOEI te Soekaboemi verspreidt een verjaardags-kalender en biedt deze het publiek aan voor den prijs van **f 0.25 PER EXEMPLAAR.**

De opbrengst zal, na aftrek der verspreidings-kosten, worden afgedragen aan het WERKLOOZEN FONDS.

De verspreiding geschiedt door de INCASSO-BANK (TEL. W. 830)
 alwaar meerdere exemplaren verkrijgbaar zijn.

Soekaboemi Het Beste Klimaat van West-Java.

4922

MacDonald's Voorstel te Genève.

Een Uitgewerkt Ontwerp van 96 Artikelen met Nauwkeurige Cijfers omtrent Legers, Kalibers, en Vliegtuigen.

„Een plan, dat niemand geheel tevreden stelt, maar daardoor voor allen ook veel aannemelijks bevat”.

De redevoering van MacDonald.

De correspondent te Genève van de „Nw. Rott. Crt.” schreef nog dd. 16 Maart jl.:

Het is vermoedelijk nog nimmer zoo vol geweest in de vergaderzaal der algemeene commissie van de ontwapenings-conferentie, als, toen MacDonald ons kwam vertellen, wat het resultaat van zijn overdenkingen van vijf Geneefse dagen geweest is. Er was geen plaats onbezet en een paar honderd leden van delegaties en ambtenaren van den Volkenbond moesten staande de rede van MacDonald aanhooren. De Engelsche minister-president heeft anderhalf uur gesproken, waarbij hij ons eerst een half uur in groote spanning over zijn voorstellen bleef houden door de gedelegeerden gedurende dien tijd op zijn bekenden preektoon wijze lessen voor te houden, die zeker verdienden aangehoord te worden, doch die ons nog geen voorlichting omtrent zijn precieze plannen schonken. Daarop volgde in een half uur een zakelijk overzicht van den inhoud van zijn ontwerp-conventie van 96 artikelen en vervolgens eindigde MacDonald weer met een napreek van opnieuw een half uur. MacDonald's spreektoon is ouderwetsch en niet naar ieders smaak, doch niemand kon zich aan het gevoel van heiligen ernst van MacDonald om de ontwapenings-conferentie toch nog naar een bevredigend positief resultaat te brengen, onttrekken. Het is vermoedelijk de allerlaatste kans, die thans aan de ontwapenings-conferentie geboden wordt. Indien ooit, dan is het thans weer de tijd om de stemmen der volkeren ten gunste van MacDonald's eerlijk bemiddelingsvoorstel te mobiliseeren. MacDonald erkende, dat zijn plan zeer zeker niemand zou bevredigen, doch, zeide hij, de staatsman, die van een conferentie volkomen bevrediging van eigen wenschen zou verlangen, verdient den naam van staatsman niet. Hij is gewoon een dwaas. Hij hoopte, dat zijn plan, doordat het niemand geheel tevreden stelt, daardoor ook voor allen veel aannemelijks zou bevatten, en dit is dan ook inderdaad het geval.

De grondslagen.

Het plan-MacDonald berust, zooals hij zelf uiteenzette, op vijf hoofdgedachten.

1. Een ontwapenings-conventie moet worden in het leven geroepen voor den preciezen tijd van vijf jaar.
2. De conventie moet een belangrijke wapenings-vermindering brengen om de wereld van de goede trouw der sterk bewapende staten te overtuigen.
3. Er moet een doeltreffend internationaal toezicht op een eerlijke naleving der conventie bestaan.
4. Een permanente ontwapenings-commissie moet een tweede ontwapenings-conferentie over vijf jaar voorbereiden, waarop tot nog grootere wapenings-vermindering zal moeten worden besloten.
5. Er moet een periode van vijf jaar in het leven worden geroepen, waarin verdere politieke besprekingen tot opheldering van de internationale atmosfeer zullen kunnen plaats vinden.

Een eerste indruk van het plan.

MacDonald's plan heeft omtrent de veiligheid deze belangrijke leemte voor Frankrijk, dat daarin de gedachte aan een Europeesch continentaal veiligheids-pact ontbreekt. Daarentegen wordt aan alle staten, die tot het pact van Kellogg zijn toegetreden, de verplichting opgelegd om bijeen te komen om gemeenschappelijk over de maatregelen ter bestrijding van een aanval te beraadslagen. Voor het overige komt het plan van MacDonald hierdoor echter aan de voornaamste Fransche veiligheidskweste tegemoet door de Fransche voorstellen te aanvaarden betreffende het internationaal toezicht op de naleving der conventie en betreffende unificatie van het type der continentale Europeesche legers op den grondslag van de legers met den verkorten diensttijd en het beperkte legerpersoneel. Wat betreft de ontwapenings-plannen zelf, is MacDonald's voorstel vooral bijzonder radicaal ten opzichte van het oorlogsmateriaal der landmacht. Indien inderdaad overeenkomstig zijn voorstel binnen een jaar een derde van alle zware kanonnen met een kaliber van meer dan 155 millimeter en van alle tanks boven de zestien ton zouden worden vernietigd en met de rest binnen drie jaren hetzelfde zou geschieden, zou waarlijk een sprekend bewijs van den ontwapenings-wil worden gegeven, dat stellig een grooten invloed op de volkeren zou hebben.

Wat betreft de cijfers der leger-sterkte voor Nederland en andere kleine staten zou de aanneming van de voorstellen van MacDonald weinig verschil in den tegenwoordigen toestand brengen; voor de sterk bewapende staten komt MacDonald's voorstel inderdaad op een belangrijk offer neer. Een zwakheid in MacDonald's plan ligt hierin, dat van Engeland zelf weinig nieuwe offers gevraagd worden. Hij blijkt dit zelf ook gevoeld te hebben, want hij wijst niet ten onrechte er op, dat de vloot-verdragen van Washington en Londen reeds belangrijke vermindering in het hoofdwapen van Engeland veroorzaakt hebben en dat dit bij de beoordeeling van het nieuwe plan niet mag worden vergeten.

De ontvangst bij andere delegaties.

De ontvangst, die aan MacDonald's plan is te beurt gevallen, schijnt mij toe wat beter te zijn dan die aan eenig ander groot plan uit het vroegere stadium der conferentie ten deel viel.

De beraadslagingen der algemeene commissie zijn tot de volgende week Donderdag verdaagd, waardoor de regeeringen een volle week tijd gekregen hebben, zich ernstig over het Britsche bemiddelingsvoorstel te beraden. Vanavond hebben Daladier, Gibson, Nadolny en de Italiaansche gedelegeerde Cavallero reeds in een korte verklaring de welwillende bestudeering van het plan door hun regeeringen toegezegd. Dit beteekent natuurlijk nog niet veel, doch van belang was toch wel, dat Daladier erkende, dat hij in het Britsche plan met instemming verschillende van de essentiële karaktertrekken zag, die Boncour steeds hier bepleit heeft en dat Daladier ook uitdrukkelijk de beste wenschen voor een gelukkig verloop der besprekingen met Mussolini uitsprak. Van beteekenis is ook, dat Nadolny opnieuw met nadruk verzekerd heeft, dat Duitschland bij alle beraadslagingen der ontwapenings-conferentie steeds een element van vrede heeft willen zijn en dat deze politiek van vrede ook thans nog voortduurt.

Vanavond heeft Daladier zich tegenover de Fransche pers op bemoeiigende wijze uitgelaten over de houding, die Frankrijk ten opzichte van het plan-MacDonald zal innemen. Men vermoedt hier, dat MacDonald zich in zijn onderhoud met Mussolini wel van de Italiaansche instemming zal weten te verzekeren. Trouwens, de voorstellen van MacDonald over het oorlogsmateriaal der landmacht en over de Fransche en Italiaansche vlootverhouding zullen dit vergemakkelijken.

Van Amerikaansche zijde vernam ik, dat de Amerikaansche regeering stellig geen moeilijkheden aan de verwezenlijking van MacDonald's plan in den weg zal leggen. Groot bezwaar dreigt van Duitschland te komen. De Duitschers schijnen bovenal ontsend te zijn, omdat hun geen enkel militair vliegtuig wordt toegestaan, terwijl Frankrijk er 500 zal mogen behouden. Laat ons hopen, dat Mussolini na Zondag zijn invloed op Hitler zal aanwenden om dezen te doen beseffen, dat hier toch inderdaad een begin van de ontwapening wordt voorgesteld, dat een jaar geleden nog totaal ondenkbaar zou zijn geweest.

De inhoud van het ontwerp.

Het door MacDonald aan de algemeene commissie der ontwapenings-conferentie aangeboden plan heeft twee uiterlijke bijzonderheden, die het onmiddellijk van alle vorige tijds de ontwapenings-conferentie ingediende plannen, zooals het plan-Hoover en het plan Herriot-Boncour onderscheidt, namelijk in de eerste plaats hierdoor, dat het plan-MacDonald reeds geheel in den vorm van een in alle bijzonderheden uitgewerkt ontwerp-conventie van 96 artikelen is ingediend en in de tweede plaats doordat dit ontwerp-conventie reeds bepaalde precieze cijfers geeft omtrent de geoorloofde sterkte van het legerpersoneel der verschillende landen, omtrent het geoorloofde maximum-kaliber van het zware geschut en den maximum-omvang der tanks en omtrent het voor ieder land geoorloofde aantal militaire vliegtuigen.

Veiligheidsbepalingen.

Het eerste gedeelte van het door MacDonald ingediende ontwerp houdt zich met de kwestie van de veiligheid bezig. Het is gegrond op het pact van Parijs. Artikel 2 van het ontwerp-conventie bepaalt, dat iedere oorlog die in strijd met het pact van Parijs ondernomen wordt, alle partijen zonder onderscheid aangaat en een inbreuk is op de tegen ieder hunner aanvaarde verplichtingen. Op verlangen van vijf staten, waarvan ten minste één tot de groote mogendheden moet behooren, zal ingeval van inbreuk of van gevaar voor inbreuk, onmiddellijk een conferentie van alle tot het pact van Parijs toegetreden staten te Genève worden gehouden. De daar te nemen beslissingen hebben de toestemming noodig van alle groote mogendheden en van de meerderheid der andere staten, waarbij natuurlijk de partijen in het geschil zelf niet meetellen. De conferentie zal moeten

De Natte Tocht.



Te Breda heeft de Kon. Mil. Sportvereniging een cross-country voor nieuwelingen gehouden — Luitenant Quanjier bij het nemen van een ven.

vaststellen, welke staat verantwoordelijk is voor het dreigen der breuk, en welke maatregelen tegn dien staat zullen moeten worden getroffen.

De beperking van het legerpersoneel.

Hierop volgen de ontwapenings-bepalingen zelf van het ontwerp-conventie. In de eerste plaats betreffende de effectieven. De voorstellen, die geheel in de lijn liggen van de door de algemeene commissie en bijzondere commissie voor de effectieven reeds getroffen beslissingen, berusten op de Fransche gedachte van de leger-unificatie voor de staten van het Europeesche vasteland. De legers zullen, op een enkele uitzondering na, die de conferentie zal hebben te bepalen, slechts een totalen diensttijd van 8 maanden hebben. In geen geval zal de totale diensttijd 12 maanden mogen overschrijden. De strijdvrage of ook personen, die een prae-militaire opleiding genoten hebben en de politietroepen met militaire karaktertrekken onder het legerpersoneel zullen moeten begrepen zijn, wordt bevestigend beantwoord, in den zin van het besluit der commissie voor de effectieven. Ten aanzien van het gemiddelde aantal effectieven, die per land in dienst zullen mogen zijn, worden voor de Europeesche continentale staten de volgende cijfers voorgesteld, waarbij ik eerst opgeef het cijfer der soldaten, die in het moederland gestationneerd mogen zijn en daarna het totaal-cijfer voor moederland en overzeesch gebied samen:

België 60.000 resp. 75.000; Bulgarije 60.000 resp. 60.000; Duitschland 200.000 resp. 200.000; Frankrijk 200.000 resp. 400.000; Griekenland 60.000 resp. 60.000; Hongarije 60.000 resp. 60.000; Italië 200.000 resp. 250.000; Nederland 25.000 resp. 75.000; Polen 200.000 resp. 200.000 Portugal 50.000 resp. 60.000; Roemenië 150.000 resp. 150.000; Sovjets-Rusland 500.000 resp. 500.000; Spanje 120.000 resp. 170.000; Tsjecho-Slowakije 100.000 resp. 100.000; Zuid-Slavië 100.000 resp. 100.000 en alle andere staten van Europa 50.000 resp. 50.000.

Vernietiging van oorlogs-materiaal.

Omtrent het oorlogs-materiaal der landmacht stelt MacDonald voor, dat voortaan 105 millimeter het maximum-kaliber zal mogen zijn. De bestaande kanonnen met een kaliber van 105 millimeter zullen echter mogen blijven voortbestaan. Alle andere kanonnen met een grooter kaliber zullen moeten worden vernietigd, en wel een derde binnen het jaar en de rest binnen drie jaar na het in werking treden der conventie. Voor de kanonnen voor kustverdediging bestemd, blijven kanonnen met een maximum van 406 millimeter geoorloofd. Alle tanks boven de zestien ton zullen vernietigd moeten worden, overeenkomstig de voor de kanonnen boven gegeven regels. Over kleinere tanks zal nog moeten worden onderhandeld.

De vlootbeperking.

Voor de vlootbeperking houdt het plan van MacDonald zich aan de regelen van Washington en Londen met betrekking tot Amerika, Engeland en Japan. Het ontwerp-conventie bevat eenige artikelen, waardoor ook Frankrijk en Italië tot het verdrag van Londen zullen toetreden. Voor de andere staten zal een vloot-vacantie moeten intre-

den tot het jaar 1936. Een algemeene vloot-conferentie om tot verdere beperking te komen, zal in 1935 gehouden moeten worden. Voor de regels van de vlootvermindering ten aanzien van Frankrijk en Italië herhaalt het ontwerp-conventie de voorstellen, die de regeeringen van Amerika en Engeland in December 1932 aan Frankrijk en Italië gedaan hebben. Italië zal een nieuw slagschip mogen bouwen, omdat Frankrijk sedert het begin der ontwapenings-conferentie de *Duinkerk* heeft aangebouwd. Frankrijk en Italië zullen geen nieuwe duikboten mogen bouwen en Frankrijk zal het bestaande duikbooten-bouwplan eenigszins moeten beperken.

Ook voor de kruisers van Frankrijk en Italië worden in MacDonald's ontwerp-conventie precieze voorstellen gedaan. De permanente ontwapenings-commissie zal een nieuw vloot-vermindingsplan zoo spoedig mogelijk moeten uitwerken ter voorbereiding van een nieuwe algemeene vloot-conferentie van 1935.

De luchtmacht.

Omtrent de luchtmacht stelt MacDonald voor: het totaal verbod van het lucht-bombardement, behalve voor zekere politie-doel-einden in verafgelegen streken. De permanente ontwapenings-commissie zal de studie voortzetten van een algeheele afschaffing van alle militaire vliegtuigen onder waarborgen tegen misbruik van de burgerlijke luchtvaart voor militaire doeleinden. In afwachting van de behandeling van dit onderwerp op de tweede ontwapenings-conferentie die over vijf jaar zal moeten worden gehouden, zullen de vliegtuigen niet meer dan drie ton ongeladen gewicht mogen hebben, terwijl het maximum aantal vliegtuigen beneden drie ton voor de verschillende landen als volgt zal zijn: België 150, China 100, Denemarken 50, Engeland 500, Estland 50, Finland 25, Frankrijk 500, Griekenland 75, Italië 500, Japan 500, Letland 50, Litauen 50, Nederland 150, Noorwegen 75, Polen 200, Portugal 25, Roemenië 150, Siam 75, Spanje 200, Sovjets-Rusland 500, Tsjecho-Slowakije 200, Turkije 100, Verenigde Staten van Amerika 500, Zuid-Slavië 200, Zweden 75 en Zwitserland 75.

De andere landen zullen hun tegenwoordige militaire luchtmacht mogen behouden, hetgeen er op neerkomt, dat Duitschland in het geheel geen militaire vliegtuigen zal mogen bezitten.

Overige bepalingen.

Het ontwerp-conventie van MacDonald bevat tenslotte nog de reeds door het bureau der ontwapenings-conferentie goedgekeurde voorstellen betreffende het verbod van den chemischen, bacteriologischen en grandstichtenden oorlog en betreffende het door de permanente ontwapenings-commissie te verrichten internationaal toezicht op de naleving der conventie. Deze commissie zal ook de tweede ontwapenings-conferentie die uiterlijk in 1938 zal moeten plaats vinden, moeten voorbereiden. Tenslotte bepaalt het ontwerp-conventie nog, dat de ontwapenings-bepalingen van het verdrag van Versailles, St. Germain, Trianon en Neuilly met de inwerkingtreding der ontwapenings-conventie zullen vervallen, zoodat de bewapening der overwonnen volkeren dan evenals die van alle andere staten in de nieuwe ontwapenings-conventie zelf zal worden geregeld.



- D Stevig vleesch.
- D Gezonde tanden.
- D Rechte rug.
- D Sterk beendergestel.
- D Rechte ledematen.

De afwezigheid van Vitamine D in baby's voedsel is de reden waarom vele kinderen, in plaats van sterke beenderen en een goede gezondheid te hebben, achterlijk en ziekelijk zijn. Vitamine D verzekert een gezonden groei. Daarom vestigen wij er speciaal Uwe aandacht op, dat „Ostelin“ Vitamine D in zorgvuldig bepaalde hoeveelheden aan Glaxo is toegevoegd.

Vraagt het uw dokter!



met toegevoegd „Ostelin“ vitamine D
KWEEST KRACHTIGE KINDEREN

5016

GROOT KLOOSTER - NOORDWIJK 29

BATAVIA-CENTRUM

INTERNAAT

EXTERNAAT

SCHOOLJAAR 1933-1934

Met ingang van 1 Juli 1933:

Opening van eene 2 jarige Vakschool voor Meisjes, die de LAGERE SCHOOL hebben doorlopen of wel het eindexamen H.B.S. of MULO niet hebben gehaald.

Programma voor het 1ste jaar: Nederlandsch, Engelsch, Algemeene Ontwikkeling, Hygiëne en Verbandleer, Huishoudkunde, Costuumnaaien, Knippen, Verstellen en Fraaie Handwerken, Typen en Stenografie.

In het 2e studiejaar volgen: Koken, Waschbehandeling enz.

Aangifte van leerlingen vóór Juni a.s.

Verdere inlichtingen worden gaarne verstrekt door
DE OVERSTE.

4726A

DETECTIVE - BUREAU

van KELDER'S NACHTVEILIGHEIDSDIENST

„DE NACHTWACHT“

MOLENVL. WEST 24 -- Batavia-Centrum.

Telefoon Wl. 874 kantoor

Tel. 874 Wit. toestel 2 Huis v/d Leider
Volvoeren alle opdrachten op Detective-Gebied, zoals: Interne familie aangelegenheden, onderzoek diefstallen, opsporing van personen, inlichtingen over personen en zaken enz., enz. Succes in VELE gevallen, Geheimhouding te allen tijde verzekerd.

De Leider:
W. J. KELDER.



WIJ BESCHERMEN UW
BEZITTINGEN

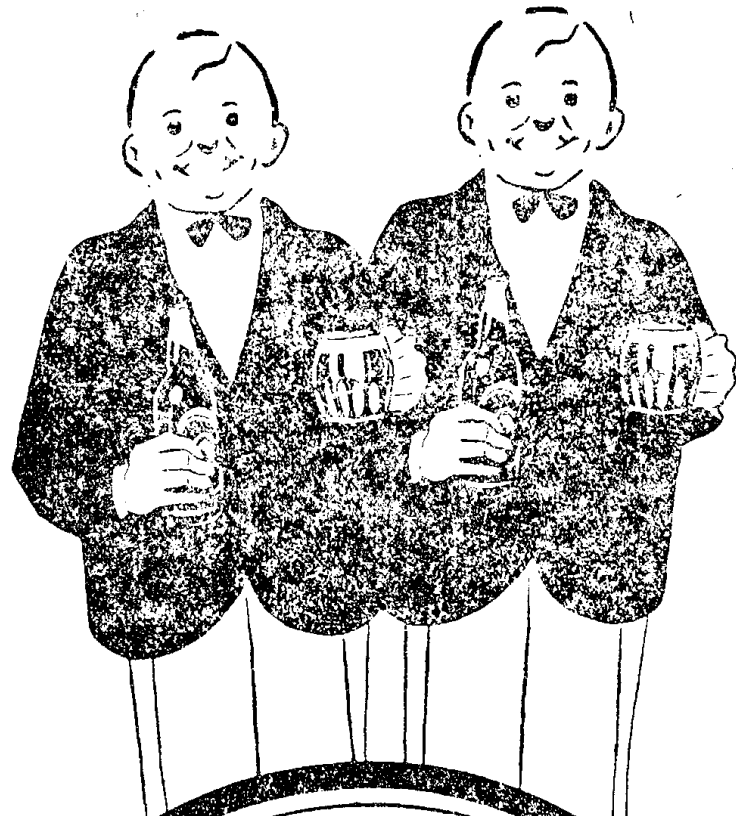
79Do 14d.

Beleefd verzoek

aan Heeren Adverteerders!

HIERMEDE verzoeken wij Heeren Adverteerders beleefd doch dringend om – in verband met het vervroegde vertrek van de middagtreinen naar Bandoeng en Cheribon – hunne advertenties steeds zoo vroeg mogelijk te onzen kantore te doen opgeven. Voor annonces, na elf uur v.m. door ons ontvangen (grootte annonces met veel zetwerk uiterlijk 10 uur v.m.) kunnen wij geen plaatsing op denzelfden dag, event. in de zgn. post-editie, garandeeren.

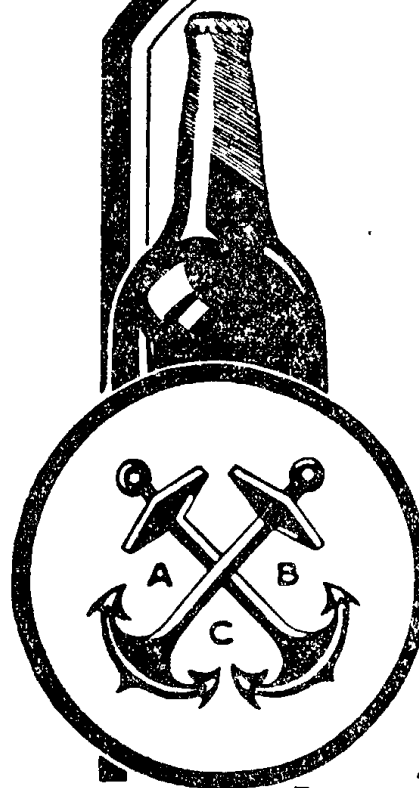
Directie „NIEUWS VAN DEN DAG“



SOBAT KERAS!

Onafscheidelijken! In lief en leed! Even groot even dik, even gezellig, vlot en pienter; beiden van zessen klaar. Dezelfde liefhebberijen, denzelfden smaak, denzelfden goeden smaak. Toen de een een flesch Ankerpils probeerde, waagde de ander het ook. Nu zweren ze er beiden bij. Da's bier! Belegen Indisch Pils bier. Ankerpils.

35 CENT
PER FLESC



ANKERPILS

van de Archipel - Brouwerij te Batavia

5018

MEER BELASTING

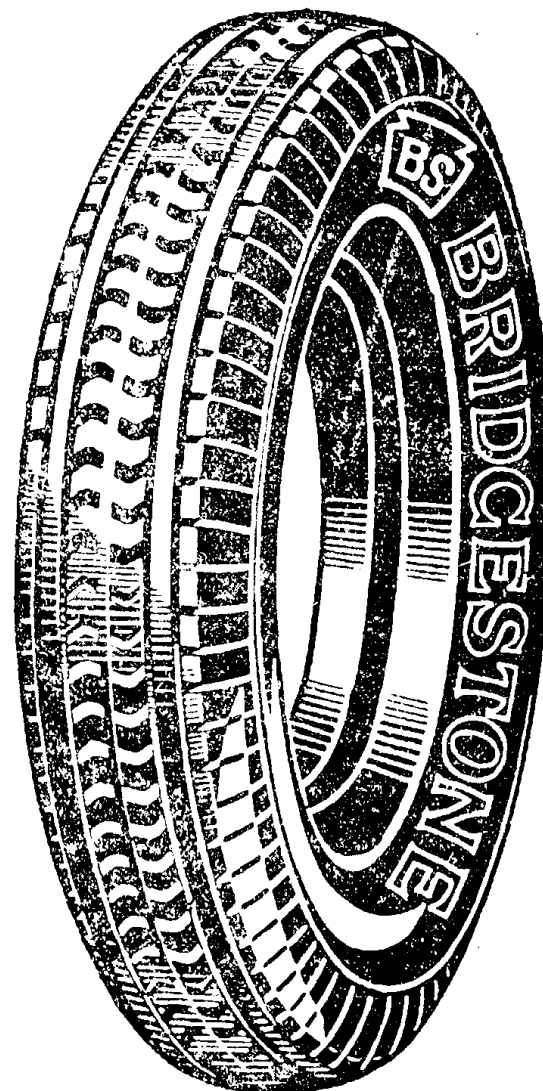
dus

MINDER ONKOSTEN.

Dit bereikt U door
aanschaffing van

BRIDGESTONE BANDEN,

PRIMA KWALITEIT, DUUR-
ZAAM en toch GOEDKOOP.



Voor elk merk auto, truck
en bus, voorradig bij:

TOKO STAR Senen No. 56 Tel. Welt. 2911.
Molenvliet Oost 68.
Pintoe Besar 24.
Buitenzorg, Handelsstraat 111.
TOKO DODO Senen 167 Tel. Welt. 500.
DE BANDENKLINIEK ANDIL, Bandoeng, Tel. 783.

Indien uitverkocht bij b.g. adressen gelieve U op te bellen Batavia 500

Importeurs:

ITSUI BUSSAN KAISHA LTD.
BATAVIA -- SEMARANG -- SOERABAYA -- MEDAN.

4765

Om den hoek



„Nou, en ik kan je verzekeren Amalia, en 't is waar, hoor, dat wanneer een meisje zegt, dat ze 'n collier van een com cadeau heeft gekregen, of dat collier, of de oom ni t licht is!”

ACCOUNTANTS-KANTOOR C. HEGIE

ACCOUNTANCY EFFICIENCY
BELASTINGZAKEN
PARAPATTAN GAMBIER 60. TEL. WL. 1001.

188a Vr

TEGEL en BETONFABRIEK

N.V. Handel Mij. v/h DE BAG & Co.

Tanah Abang Oost 87 — Telefoon Weltevreden 585.

GEPERFOREERDE BETONBUIZEN: voor draaierbedden.
CEMENTTEGELS: Marblen - bloem - gekleurde en gewone
grijze.

BETONBUIZEN: van 10 — 100 c.M., diameter.

SEPTIOTANKS: inhoud 800 en 1200 L.

5017

BETONROOSTERS.

SALVIO.

Het oordeel onzer gasten is:

Boerderij „CRAMER” bovenal.

Zwembad - Kinderzwembad

Tennisbaan - Biljart

Bibliotheek - Bungalows

Melk, Boter en Eieren van eigen
vee, heerlijk klimaat billijke prijzen

TEL. SOEKABOEMJ 265

Int. ook Park-Hotel Tel. 68 Welt.

4528



De heeren kunnen op alles wachten,



Op „Vrijbuiters” niet - dan gaan ze me jachten!



arc's

VRIJBUITER

E. KIDERLEN'S Jenever

TJAP-TOEWAN

DISTILLATEURS E. KIDERLEN SCHIEDAM

IMPORTEURS VOOR NED. INDIE GEO. WEHRY & CO.

5039

Bespoedig Uw Herstel

na verzwakkende
ziekten, zooals

Malaria
Dysenterie

met
SANATOGEN



Zoo er één versterkend voedsel is, dat warme aanbeveling verdient, dan is het zeker Sanatogen. Er is geen middel dat zóó de verloren krachten herstelt.

Een beter en geschikt versterkend voedsel voor herstelden bestaat er niet.
schreef Dr. Beheim,
een bekend Engelsch
geneesheer.

ZIEKTE en koorts hebben Uw
lichaam volkomen uitgeput.
Iedere vezel, iedere cel van Uw

lichaam heeft van zijn kracht
en weerstandsvermogen
ingeboet. Nu hebt gij een

volkomen betrouwbaar versterkend voedsel nodig —

om bloed, spieren en zenuwen te sterken
en Uw vroegere gezondheid terug te
winnen.

Gebruik daarom eens eenigen tijd Sanatogen. Er is zulk een overvloedig bewijs voor de sterkende werking van Sanatogen — meer dan 24000 doktoren hebben schriftelijk verklaard Sanatogen aan te bevelen als 'n ideaal versterkend voedsel, — dat gij van de gunstige werking overtuigd kunt zijn. Sanatogen versterkt en vermeerdert het bloed, wat vooral na Malaria van zoo groot belang is, — het geeft nieuwe eetlust en bevordert een ongestoorde slaap.

En omdat Sanatogen een uiterst licht verteerbaar voedsel is en geen medicijn, kan het onder alle omstandigheden genomen worden. Sanatogen helpt U snel over het moeilijke „herstel-tijdperk” heen. Het zal U in enkele weken gezond en krachtig maken. Het toovert een frissche kleur op de wangen en geeft nieuwen levenslust.

Neem de eerste stap tot een spoedig en volledig herstel — koop nog heden een flesch Sanatogen. Thans ook in kleinere verpakking van 90 Gr. voor ongeveer de halve prijs.



Sanatogen is verkrijgbaar in
alle Apotheken en Toko's

5036

HET NIEUWS VAN DEN DAG VOOR NED.-INDIË.

ONZE ABONNEMENTS-TARIEVEN:

	Stads- Editie	Buiten Batavia
„HET NIEUWS” afzonderlijk	f 7.50	f 8.—
„ met „d'ORIENT”	f 10.—	f 11.—

Geeft U nog heden op:
TEL. BAT. 1821 — 1823

„DE ZAKENWERELD” het bekende zakenblad,
uitsluitend voor onze abonné's f 2.— per kwart.
f 7.50 per jaar.

Brieven uit België.

(Van onzen Brusselschen correspondent.)

Van Onze Tante Filomeene....

Mijn lieve lezers, als ik u hier nu een paar keeren ga vertellen van „ons kwezelke-zaliger“, zooals we thuis, onder ons, van onze tante Filomeene spreken, peist dan niet dat ik de dingen van religie, van hemel en zaligheid, van zonde en kwaad, niet serieus opneem. Peis niet, gij geloovige lezer: „die Vlamingen zijn toch een zonderling zoodje... ze praten over de heiligste dingen met een lichtzinnigheid!“ Och neen, en zegt dat niet. — Het lijkt maar zoo. Het heilige is voor ons even heilig als voor u. Maar we zijn in onze Kempensche dorpen groot geworden in een atmosfeer van oud en vast traditioneel geloof, dat één was met ons leven en wezen zelf. Dat kon zoo niet anders. We hebben nooit geweten wat het was: menschen met een ander geloof. Dat waren voor ons allemaal „kettters en susmatieken“, we kenden die namen door onzen catechismus, maar in levenden lijve hadden wij er nooit een gezien of gehoord.

En daarom spreken en schrijven wij over die dingen met meer vrijheid en losheid, gaan wij veel vertrouwelijker om met priesters en kerk, en met God zelf, dan zij, en schrijf ik u nu over onze tante Filomeene op een manier, ja, op een manier dat de eene of andere misschien mompelen zal: „t is niet gepermitteerd.“

Maar ik weet, dat onze tante Filomeene daarboven in den hemel in haar eigen eens zal lachen. Tijdens haar leven heeft ze mij nooit betrouwd, en nu nog niet, geloof ik.

Onze tante Filomeene, die nu al lang in den hemel is, heeft op 't eind van haar leven haar gansche fortuin overgemaakt aan een Klooster van Zuster-Missionarissen, om kleren te koopen voor de negers, en om op die manier de openbare zedeloosheid en zonden te bestrijden.

Wat geen een van de erfgerichtige neven of nichten haar kwalijk genomen heeft, daarvoor noemde fortuin uit niets anders bestond dan: 700 frank (na-oorlogsche), een zeer oude ijzersterke paraplu, een rozenkruis en een kerkboek, een kanarievogel en zes heiligenprentjes.

„Het heeft indertijd wel eenige verwondering gebaard, men heeft wat gemompeld van paters en nonnen, die half-suffe oude kwezels met bedreiging van hel en vagevuur „centjes aftruggelen“, maar dat is niets anders dan flauwe praat van anti-clericale schrijvers, van fransassons die met den duivel omgaan, en paters of nonnen hebben daar niets mee te maken. Onze tante Filomeene heeft dat uit volstrekt vrijen wil gedaan. En de schuld van hare zonderlingheid moet men nergens anders zoeken dan in de slechte manieren van haar proer.“

Onze tante Filomeene was, onder meer andere vrome eigenschappen die zij bezat, een nooit-rustende bestrijder van de zedeloze kleederdracht. Dat was bij haar een levens-ideaal, een obsessie, een nooit-rustende jacht. Het was haar in merg en been ingeboren. Van jongsaf aan had er dat ingezeten, vertelde vader ons. Ze was eens, in de beemden achter het huis, door een gracht moeten baden, en daarvoor had zij haar rokken eventjes moeten oplichten. Daar was toch niemand in den omtrek, meende ze. Maar toen ze in het midden van de beek stond, riep daar ineens achter haar de veldwachter: „Wat en schoen billeskes!“ En onze tante Filomeene was daar zoo van ontgaan geweest, dat ze 10 haar rokken in 't water liet vallen. So den volgenden Zaterdag zich in den blechtstoel ging beschuldigen van eene „Zonde van Onkuischheid“, wat mijnheer Pastoor bijna luidop deed lachen. So nooit meer door een gracht heeft gegaan, 40 nooit ofte nooit den veldwachter nog heeft gegroet. Onze tante Filomeene had principes.

Ze heeft in haar eigen blanke leventje nooit de behoefte gevoeld om aan zedeloze kleederdracht te doen. Genoemde kleederdracht dient immers bij het jonge meisje voor niets anders dan om den jongen man aan 't verstand te brengen dat vrijen en trouwen op de dagorde staan, vol dangingen en plezieren, en dat zij, harerzijds, onmiddellijk tot verdere ondernemingen bereid is.

Wie zal zeggen wat een bloot halsje, wat een naakt armpje, wat een bollen bloesje, wat een stukje kous boven-de knie, wat een paar achteleks (?) overengeslagen beentjes in den korte rokken-tijd al niet hebben uitgewerkt in den eeuwigen gang der menschelijke natuur.

Maar onze tante Filomeene heeft nooit gevrijd, is nooit getrouwd geweest. Als ze er, maar aan dacht, kreeg ze een vuurrooden kop, en ik kan dat begrijpen van zoo 'n mensch. Melsen Davids, de koster, zegde haar eens: „Moar Filmeene, waarveur traavde gij toch nie?... Zoë pront vraamens lak as gij!“ Melsen Davids zei dat op een manier, of hij zelf half goesting had, maar

hij was al getrouwd. „Melsen,“ antwoordde onze tante Filomeene, „Melsen Davids, da zèn aaw affeeres nie!... Ik zèn veul te fet-soenlaak oem mee ne vent te traave, en ik blijf ekik en Bruid van Onzen Lieven Hiër...“ Melsen Davids zag daarin een affront, en eene hoevedige pretentie. „Wel, Filmeene, zei hij zuur, „liever Onzen Lieven Hiër as ekik!“ — En toen hij weging, mompelde hij nog eens: „Verdommersche kwezel!“

Dienvolgens kan onze tante Filomeene haar edele aandrif naar zedeloosheidsbestrijding in volle mate involgen, beginnende met haar zelf, door zeer lange rokken, zeer lange mouwen, zeer hooge halsjes. Een levend Sermoon. In haar kerkboek bezat ze een reesem heiligenprentjes, meest vrouwelijke heiligen, omdat ze daar meer betrouwen in had dan in de mannelijke, en als er nu toevallig een van die hemelsche dames afgebeeld stond in eene kleedij die niet tot in de puntjes overeenkwam met de principes van onze tante Filomeene, dan maakte zij zelf met een potloodje het hemelkleedje wat langer, of wat meer gesloten.

In de kerk zat ze vlak voor den pilaar, waar de Heilige Catharina tegen staat, met haar martelwiel. Eene groote, machtige heilige, Sinte-Catharina, en de lieveling van onze tante Filomeene.

Met verrukte, van zaligheid zweemende blikken kon zij haar aankijken. Maar nu wilde het... ja, het noodlot, zal ik maar zeggen, dat het voetstuk waarop Sinte-Catharina zich zoo parmantig rechthield tegen haren pilaar, langs onder versierd was met twee prachtige, mollige, glimlachende engeltjes, die aan weerskanten op een trompet bliezen waar toch nooit een klank uitkwam, al maakten ze hun wangen nog zoo dik. Men kon zich gemakkelijk voorstellen wat een klank er door de kerk-ruimte zou galmen, moesten ze nu eens echt zijn, die engeltjes, met echte trompetten. — En eilaas, die engeltjes waren, laat ik fatsoenlijkheidshalve zeggen, 4/5 naakt.

Ge hadt ze zoo van dat voetstuk kunnen trekken om op hun broekje te slaan, zoo plezierig dat ze er uitzagen.

En zie, dat heeft alle-ze-leven een schaduw geworpen over het geluk van onze tante Filomeene, in verband met hare vereering voor Sinte Catharina. Ze heeft er onder geleden. Ze heeft er bij mijnheer Pastoor over geklaagd, ze heeft gezegd dat het tegen de goede zeden en het fatsoen was, ze heeft er over aan den bisschop geschreven. Geen avans! Ze heeft de aanwezigheid van die naakte engeltjes moeten blijven verduren tot den laatsten dag van haar leven, of dan toch tot haar laatste kerkbezoek. Was onze tante Filomeene eens bij den Paus van Rome kunnen komen, wat zou ze dien Heiligen Vader eens vierkant de waarheid hebben gezegd.

Och ja, een simpele ziele was onze tante Filomeene, eene zeer simpele ziele.

Ik moet zeggen dat ze toch eigenlijk nooit iemand lastig gevallen heeft met hare gedachten over zedeloosheid. Ze was alleen streng voor zichzelf, en ze oefende haar postulaat alleen uit over ons, de kinderen van haar broer. Als ze ieverans een jongen wist die zoo wat fikfakte met een jong meisje, of een meisje dat zich bereid toonde om met iedereen te vrijen, als die iedereen maar een broek droeg, dan zou onze tante Filomeene die in gevaar verkeerende jeugd niet zoo maar dwaas weg aangesproken hebben. Bijlange niet. Daarvoor had ze een veel te goed hart. Maar ze begon met dien jongen of dat meisje op eene bijzonder vriendelijke manier aan te halen. Ze praatte met de jonge maagd over dingen, die met vrijen en zonde niets gemeens hadden, en gaf haar op het einde een medaliëke van Onze Lieve Vrouwke van Scherpenheuvel.

Ze sprak met den jongen over zijn overleden vader of zijn nog levende moeder, dat die toch zoo'n door-en-door kristelijke en goede menschen waren, zoodanig, dat de onnoozele duts bijna tranen in zijn oogen kreeg van dankbaarheid. Kon het dan anders, of de jongen zei den volgenden dag tegen zijn lief: „Anneke, ik heb tot hiertoe zoo maar wat gefloddert met u, maar van nu af is 't serieus tusschen ons, zulle... We trouwen binnen een jaar of twee... Onze vader en onze moeder...“ Hij kreeg weer het water in zijn oogen, en Anneke keek in de lucht als een moeder die haar twaalfde kind verwacht. Kon het dan anders, of het wispelturige Marieke had voortaan nog alleen oogen voor één enkele broek?...

Ik zeg, onze tante Filomeene was een goed en heilig mensch, al was ze dan een kwezelke.

ERN. CLAES.

(Slot volgt.)

De Haven van Pekalongan.

De Sluitings-Kwestie.

Het Sem. Hbl. heeft een onderhoud gehad met den Burgemeester van Pekalongan, in verband met de sluiting van Pekalongan's haven.

De Burgemeester deelde mede, dat hij advies moest uitbrengen over een geheim rapport van den Semarangischen haven-directeur, Ir. De Vogel.

Deze haven-autoriteit heeft, gelijk ons reeds in het kort geseind werd, de levenskansen van Pekalongan's haven gewogen en daarvan verslag gedaan in een uitvoerig stuk, dat vervolgens aan den Directeur B. B. en den Gouverneur van Midden-Java ter adviseering is toegezonden.

De Burgemeester verklaarde, dat hij zich — in dit stadium van de zaak — niet over de haven-kwestie kon uitlaten. Hij meende dat een openbare bespreking van deze kwestie weinig nut kon hebben. Allicht zou de onrust er door vergroot worden en voordeelen konden toch niet door een dagblad-bespreking verkregen worden, aangezien deze zaak uiteindelijk moet worden beslist door de Departementen B. B., B. O. W. en in laatste instantie door de Regeering.

Het Advies.

Het spijt het blad, dat het zich niet geheel gebonden kon achten aan het standpunt, dat de Burgemeester van Pekalongan innam.

Het is namelijk bekend, dat het rapport van Ir. De Vogel ten stelligst adviseert tot sluiting van Pekalongan's haven in dien zin, dat de baggerwerken stopgezet zullen worden en eenige andere voorzieningen, o.a. de douane-bezetting, aanmerkelijk verkleind kunnen worden.

Ir. De Vogel is tot de conclusie gekomen dat de haven van Pekalongan tot die havens behoort, welke menschelijkerwijs gesproken, geen kans hebben ooit tot een flink, welvarend en rendabel havenbedrijf uit te groeien.

Wel is er in de goede jaren een aanzienlijke hoeveelheid goederen uit deze haven verscheept en werd er ook iets geïmporteerd, maar ook in die goede jaren moest er een aanzienlijk tekort door de Overheid bijgepast worden.

De vraag is inderdaad gewettigd, of men in het verleden niet al te royaal is geweest met het aanleggen van havens. Een enorm lange kustlijn als die van Java biedt bij wijze van spreken op elk punt gelegenheid tot het scheppen van een haven.

Het is evenwel een dubieuze kwestie, of die havens ooit tot bloei zullen komen.

Zoo is het thans ook met Pekalongan.

De stad zelf is natuurlijk sterk geporteerd voor het behoud van de laad- en los-gelegenheid. De toch al vrij zwaar getroffen stad zou door het verlies van de haven vrijwel zeker vervallen tot een *ville morte*.

Maar deze zuiver plaatselijke belangen mogen niet het zwaarst wegen als het gaat om het besteden van Gouvernements-geld.

In dat geld ligt het zwaarte-punt van deze kwestie: de Overheid kan en mag niet langer groote kosten maken voor het op diepte houden etc. van Pekalongan's haven.

Ir. De Vogel heeft in zijn rapport belangwekkend cijfermateriaal verzameld over de voor- en nadeelen, welke aan de sluiting van de haven verbonden zijn.

Hij kwam daarbij tot verrassende conclusies. In de eerste plaats bleek hem dat een aantal ondernemingen, waarvan men aannam dat ze over Pekalongan afscheepten, thans reeds via Semarang hun product verzenden.

Ook voor andere bedrijven bleek een afscheep via andere havens geen beduidend hogere kosten mede te brengen.

De batik-industrie, die de belangrijkste Inheemsche industrie te Pekalongan is, verzendt niet meer dan ongeveer de helft van haar product over zee, zoodat deze industrie slechts voor 50 pCt. belang heeft bij een eigen haven.

Een teer punt vormt natuurlijk de achteruitgang van de waarde der woonhuizen en goederen in Pekalongan, zoodra de haven gesloten is. Ofschoon het blad daarover geen definitieve inlichtingen kan geven, bleek dat de gebouwen van de Factorij tot op een zeer geringe waarde zijn afgeschreven. Anders staat het echter met de gebouwen van de Handelsbank en met vele particuliere woningen. Het waarde-verlies van de bouwwerken zal ongetwijfeld een aanzienlijke schadepost zijn voor de bezitters.

In verband met het verzet dat Pekalongan en omgeving loskwam toen de sluitingsplannen bekend werden heeft de Directeur B. O. W. besloten niet direct tot stopzetting van de baggerwerken etc. over te gaan. Er is namelijk in bepaalde kringen te Pekalongan een plan geopperd tot het bijeenbrengen van fonds, waaruit een deel van de baggerkosten betaald kan worden. De havengelden zouden dan iets stijgen, waartegenover een der prauwenveren zich reeds bereid verklaarde het laad- en los-tarief aanmerkelijk te verlagen.

Vanzelfsprekend zou echter ook dan de Regeering nog een niet onaanzienlijk tekort moeten dekken. Men hoopt echter in Pekalongan, dat de Regeering daartoe wel bereid zal zijn.

Men verwacht thans niet, dat reeds vóór 1 Juli a.s. een beslissing zal worden genomen, zoodat er nog ruimschoots tijd is voor het uitbrengen van gedegen adviezen.

Vereenigingen.

De Postbond.

Resultaten der Algem. Vergadering.

De Algemeene Vergadering van den Postbond heeft, zooals bekend, plaats gehad op 3, 4 en 5 April 1933 te Batavia-Centrum.

Op 3 en 4 en den ochtend van 5 April zijn huishoudelijke vergaderingen gehouden, terwijl op den avond van laatstgenoemden datum een zeer druk bezochte openbare bijeenkomst plaats had, waarvan reeds een resumé werd gepubliceerd.

Ter vergadering waren vertegenwoordigd 14 Afdelingen en 41 Correspondentschappen, samen omvattende 1813 leden.

Van het verhandelde op de huishoudelijke bijeenkomsten kan thans nog het volgende worden gemeld.

Het beleid van het Hoofdbestuur en de Redactie werd met algemeene stemmen goedgekeurd.

De begroting 1933 met een totaal aan ontvangsten en uitgaven van f 44000.— werd zonder wijziging goedgekeurd.

Bij het V.V.O. zal worden aangedrongen om stappen te doen, voor Inheemsche ambtenaren zoo spoedig mogelijk het „Weezenfonds“ ingevoerd te krijgen.

Het voorstel van de Afdeling Soerabaja tot wijziging van de bestuurs-inrichting van den Bond werd verwezen naar den Raad van Advies, welke genoemd voorstel in studie zal nemen.

Het voorstel van de Afdeling Bandoeng tot uitbreiding van het Hoofdbestuur werd verworpen.

Op verzoek van de Afdeling Soerabaja werd het instituut „Georganiseerd Overleg“ besproken. Besloten werd niet uit te treden en deze aangelegenheid aan het beleid van het Hoofdbestuur over te laten.

Aangedrongen zal worden op verbetering van het Reisreglement in gevallen van overplaatsing.

De vergadering op 4 April werd mede bijgewoond door de heeren W. M. van Nauta Lemke en L. A. Pelletier namens den Directeur van Gouvernements-bedrijven en het Hoofd van den P. T. T.-dienst.

Aan het slot van deze bijeenkomst deelde de heer Van Nauta Lemke mede, met genoegen het standpunt van den Postbond te hebben vernomen, nl. dat prijs wordt gesteld op overleg.

Hij verzekerde, dat ook de Dienstleiding voor overleg is met den Postbond, zooals trouwens in den loop der jaren wel is gebleken; ook in de toekomst zal de deur daarvoor steeds geopend zijn.

De N. I. Officiersvereeniging in 1932.

Intensiever propaganda.

Aan het jaarverslag der N. I. Officiersvereeniging over 1932 is het volgende ontleend.

Kon in het jaarverslag over 1931 worden vermeld dat in de tweede helft van dat jaar een opleving van het vereenigingsleven viel te constateeren, zoo kan thans worden verklaard, dat deze opleving zich in verslagjaar heeft voortgezet.

Op tal van manieren heeft zich de verhoogde belangstelling in de vereeniging uit, zooals in de toename van het aantal afdelings-vergaderingen, het oprichten van nieuwe afdelingen en in de vele voorstellen en suggesties, welke het hoofdbestuur uit de afdelingen bereikten.

Hierdoor is tusschen hoofdbestuur en vereeniging 'de zoo noodzakelijke samenwerking ontstaan, waaraan voor een niet gering deel is te danken, dat in het afgelopen jaar door de vereeniging zoo veel is verricht.

Stemt deze opleving dus tot tevredenheid, zoo dient toch niet uit het oog te worden verloren, dat de vereeniging zelfs onder hare leden nog lang niet die belangstelling geniet, welke zij verdient.

Daarvoor is het aantal afdelings-vergaderingen — en vooral het aantal bezoekers van de vergadering — nog te gering.

In verband met het feit, dat op 1 Januari 1932 slechts 63% van het totaal aantal officieren lid der vereeniging was, werd in het jaar-verslag over 1931 reeds aangekondigd, dat meer aandacht zou worden geschonken aan de propaganda voor het lid-maatschap der vereeniging.

Deze propaganda is in het verslagjaar zeer intensief gevoerd.

De resultaten zijn niet uitgebleven, want het ledental steeg van 860 op 1 Januari 1932

Chocolade,
Bonbons,
Suikerwerk.

Steeds versch. goed gesorteerd
Zeer sterk verlaagde prijzen.

LAY LAN SIM
Pasar Baroe 2 - Batavia Centrum.

4760

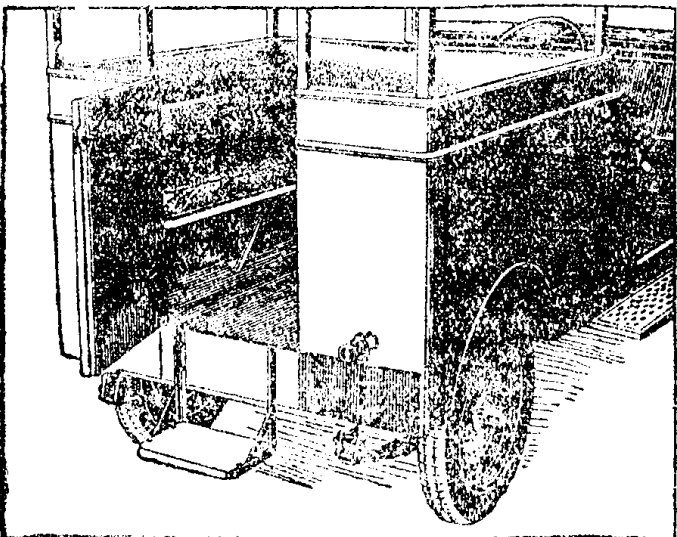
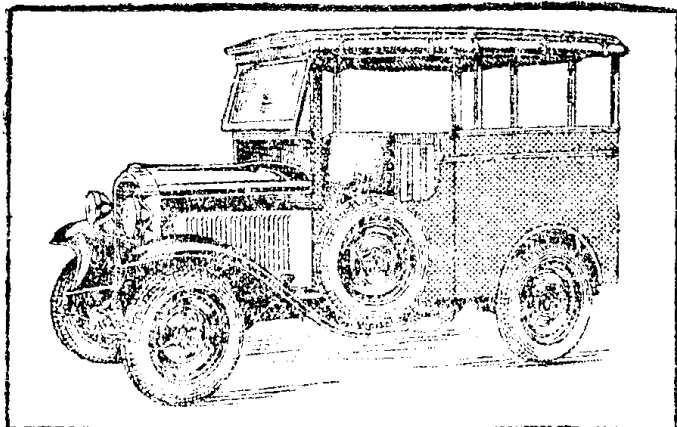


Een pen voor het vestzakje of voor Uw standaard op 't kantoor. Gemaakt voor twee doeleinden. Parker is de eenige fabrikant die een verwisselbaren vulpen fabriceert. Waarom geld verspillen voor twee pennen wanneer één Parker dubbele diensten doet? Magnifiek kleuren. Lek-proof, onbreekbare houders. In all prima zaken verkrijgbaar.

PARKER
DUOFOLD
DE VLOTST SCHRIJVENDE PEN
5041

Er is maar één „Opellette”

GEREGISTREERD HANDELSMERK

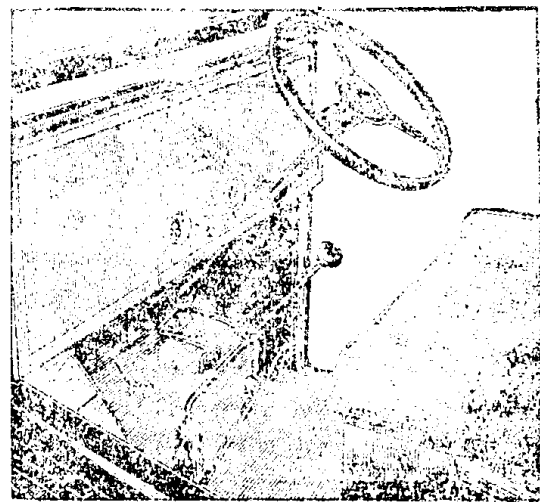


Volkomen
Geruischloos.

Gebouwd op
het befaamde
chassis van
den 4-Cylinder
Opel!

PRODUCT VAN GENERAL MOTORS

GENERAL
MOTORS
OPEL



Hieronder volgen enkele punten van Opellette's superioriteit.

- 1) Vier wielen.
- 2) Vier wiel-remmen.
- 3) Geruischlooze 4 cyl. motor.
- 4) Voorruit beschermt bestuurder en passagiers.
- 5) Groote electrische autolempen.
- 6) Stuurwiel.
- 7) Gemakkelijke lichte besturing.
- 8) Zachte veering.
- 9) Vier versnellingen, waarvan één achteruit.
- 10) Selfstarter.
- 11) Snelheid.
- 12) Zuinig benzine-verbruik.
- 13) Reserverwiel en band.
- 14) Gebruikt zuivere benzine (geen mengsel)
- 15) Bagageruimte voorin naast bestuurder.

LINDETEVES-STOKVIS

AFDEELING AUTOZAKEN

5028

Ontvangen:

NOTITIE BOEKJES

en

KIEKJES ALBUMS.

Billijke prijzen.

45 Do

Firma NAM BIE,

PASAR-BAROE 75
Telefoon Welt. 2057

MOMENTEEL

zijn onze Maandkamers, gezien de moderne inrichting, prima service en uitstekende tafel.

DE GOEDKOOPSTE hier ter stede.

Maandkamers

met vaste waschtafel en eigen voorgalerij f 80.- per maand.

HOTEL PATRIA, Onder deskundig Eer. Beheer.

Telefoon Wl. 2225.

5019

HOE GELD TE BESPAREN IN 1933?

GEBRUIKT DE 100% ENGELSCHЕ



BANDEN VOOR AUTO OF MOTORRIJWIEL!!

Meer Kilometers voor Uw Geld!!!

IMPORTEURS:

CAMPBELL MAC COLL & Co., BATAVIA.

5042

EEN NIEUWTJE van 2 regels (50 lettertekens) kost slechts 50 Cents.
3 regels (75 lettertekens) 1 gulden.
4 regels (100 lettertekens) 1.50.
5 regels (125 lettertekens) 2.—
een Nieuwtje mag niet groter zijn dan 5 regels.

NIEUWTJES

Iedere abonné van HET NIEUWS heeft iedere maand recht op een GRATIS Nieuwtje van 2 regels.
Reclames voor bepaalde artikelen, merken of toko's, worden uitsluitend ondergebracht in een afzonderlijke rubiek:
Aanbevolen Adressen en Artikelen.

VERVOLG VAN
4e blad, pag. 4.

Pension Aangeboden.

Mevr. H. Bujs, Pengalengan Tel. 18 voor herst. kinderen desgew. m. onderwijs, waartoe bevoegd. b35
Dame won. te Tjitjoeroeg wensch voor de Juni maand 2 kinderen in huis te nemen tegen matige vergoeding. Br. No. b34.
Aan fam., heer of student., Buurt Kramat—Salemba. Bill. cond. b33
Voor paying guest frissche zit-slaapk. met uitst. pension op goeden stand, dicht bij trein beschikb. Br. No. b32.
Prettig tehuis m. voll. pens. v. Heer z.b.b.h. Mamp. w. 16 Tl. Wl. 5802 b 52

Te Koop Aangeboden

Eigend. perc. 41.5 X 12.2 M. met huis, hoofdgeb. 3 sl. kamers, bijgeb. 3 slaapkamers bevoerd, tuin 12 X 12 M. electr. waterl. f 3000.— Kebondjati 22 Soekaboemi t/o Mulo. Bevr. Hospitaalw. 36, Bat. C. a27
Volv. manl. wouw-wouw t.e.a.b. Br. No. a31
Een complete wieg z.g.a.n. f 10.— Nieuwelaan 54. b7
Goede Schiedmayer Piano. Sawohlaan 42 b8
5 X f 500.— certificaten Escompto aan meestbiedende. Br. No. b9
Chrysler Sedan in prima cond. cash Sipayersweg 3, Tel. 378. b11
Piano, merk Linke, Berlin, cash Sipayersweg 3, Tel. 378. b12
Browning, cal. 7.65 extra 2 patroonh. 50 patr. en pas. f 45.— b13
Electr. uitger. motor in uitst. staat merk Velocette f 200.— b10
Poerwakartaweg 17. b10
Wintermantel 40 met bont, laatste Parijsche mode. Br. No. b 40
Chevrolet 1930 in runn. cond. Oud. Gondangdia 9 Tel. 720 Wlt. b 44
Angora-katten. Adres: Gang halte Dierentuin 6. b 46
Een Café-Bijlart met inventaris-Kwitang No. 20. b17
Electr. Victrola Gramofoon z.g.a.n. f 75.— Gr. metalen wit-email koelkast (geimp.) f 125.— Bez. Tanah Abang Heuvel 140. b18
Parengkoeda, eigendomsperceel met woonhuis. Br. No. b15
Autom. pistool. Kal. 9, met toebehooren, in goeden staat f 85.— Goenoeng Sari 56, Bat.-C. b16
Schrijfinachine merk Urania, z.g.a.n. Bevr. Tjikini 34. b19
Rottanwieg diepe bak m. bultzak en klamboe à f 7.50 Goenoeng Sari 42 paviljoen a. b43
Pups Malthazer Leeuwjes maand oud, Salon Gramofoon (Aeolian) prima conditie, 50 platen. N. Tamarind. 16 W. 2621. b45
2 m. tijgers, pracht ex. 7 m. oud f 500.— p. st. Brieven No. b56
Zeilbootje tegen bill. prijs. Bez. Dajakweg 32, Tandjong Priok b60
Dames fiets met elektrische lamp f 15.— Spoorweglaan 6. b62

Te Koop Gevraagd.

2e handsch heeren- en dames-rjwielen, Rijswijkstraat 16. a22
Gesloten auto, 5-zits, z.g.a.n. De beste en goedk. wagen komt in aanmerking. Br. met voll. inl. en max. prijs No. M. 2437 Bat. Nwblad. b21
Klein perceel ± 25 bouws met geb. Onverschillig waar. Offertes met voll. gegevens worden ingewacht onder No. b30
1 watertank, bodemopper vlak 125 c.m., hoogte 65-75 c.m. voorzien van minstens twee aansluitingen en 1 z.g. vleugelpomp. Offertes Tel. Welt. 4020. b20
Zes Leghorns (hennen 5 of 6 mnd. Br. No. b22

Radiotoestel, wisselstroom. Schrif- telijke aanbiedingen M. Kok, Be- kasiweg 67. b23

Brandkast, merk „Lips” of „Haas” Aanbiedingen onder opgave van afmetingen en prijs onder No. b24

Gevraagd een Nieuw Guineasche Tam Tam en dito Tok Tok, gr. model. M. Haerthe, Salemba 32, Bat.-C. b24

R. I. Reds - hennen. prijsopgave No. b 54

Winterjas en/of demi, maat 44. lengte 1.73. Aanb. No. b 53.

Betrekking Aangeboden

Chineesch of Indonesisch Kinder- meisje intern (alles vrij) + f 10.— p.m. Brieven No. b31

Betrekking Gezocht.

Echtpaar, ex. Adm. Bergcultures, v. beheer berghotel of pension in koel klimaat. Br. onder No. b29
B. z.a. gepens. O.O., oud 40 j. geh. als opzichter, portier, wachter, bewaarder of iets dergelijks, onver- schillig waar. Br. No. b27
Gedipl. modiste zag zich gaarne geplaatst in een modezaak. Brieven No. b26
I. vr. zoekt betrek. in administratie of Assistentie arts. Br. No. b55

AANBEVOLEN ADRESSEN EN ARTIKELN.

KOLFF'S LEESGEZELSCHAPPEN.

Nog enkele plaatsen beschikbaar ad. f 3.50 en f 2.50 per maand. Men bepaalt zelf den inhoud van den leestrommel alsmede de te lezen romans. 13
Vraagt prospectus!

N. V. Indische Lloyd.

Laagste Auto- verzekerings tarieven en in verband met de slechte tijden, daarop nog een crisiskorting van 10 pCt. 21
Inlichtingen Telf. Bt. 389.

N. V. Winkel Mij. TOKO DELICE IS HET BESTE ADRES VOOR PROVISIËN en DRANKEN
Coulante bediening — Concurrerende prijzen. 6

BOUWT TE PEGANGSAAN!

Voordeelige grondstukken te koop in prijzen van af f 5.75 per M². Bouwcrediet en hypotheek beschikbaar. Inlichtingen bij: 2
REYERSE en DE VRIES, Molenvliet West 92, Tel. 54 Batavia.

Model-Boerderij „SWAGA”

Tel. Welt. 3669.
Veestapel T. B. C. vrij.
Zeer Modern en Hygienisch Bedrijf. Verkrijgbaar Melk, Boter, Karneemelk en Melk-champagne. 1

HOTEL VICTORIA

Tanah-Abang Telf. 3760 — Menteng Telefoon 4500
Onze couponboekjes voor Lunch en Diner kunnen ook in de eetzaal van beide hotels worden gebruikt.
MEVROUW J. H. PUYT — DE WITT. 4

Lembangsche Melkerij „MODERNA”

Parapatan 24 — Telefoon 320 — Batavia-Centrum. 5

Verkrijgbaar :

VERSCHE HOENDERPARKEIEREN.

Onderwijs en Lessen.

Instituut „Blom”, Rijswijk 11, Tel. Wl. 626. Lessen in Steno v. alle Talen, Typen, Boekh. A. en B. Talen en Handelscorr. 4 bev. leerkr. waarb. de vlugste en beste opl. Aanv. lessen event direct. a1

Duitsche lessen en convers. door gedipl. Duitse Onderw. f 1.25 p. uur. Tel. Wl. 996. a21

DIVERSEN

Meegeloopen 1 April jong foxje. Bevr. Tel. M.C. 819. b36

Mederijden aang. omtrek Mam- pang-stad v.v. 2 X p.d. Br. No. bb7

Panflavin - pastilles, onschadelijk krachtig werkend middel tegen besmettelijke ziekten van mond- en keelholte. b39

Werkeloze i.b.v. Ford 8 cyl. 1933- 6500 K.M. geloopt in te ruilen met bijbet. tegen 4-cyl. of te koop. Betal. nader over een te komen. Br. No. h28.

Goed tehuis gezocht voor 3 lieve hondjes, 6 w. oud. Adres. Senen No. 5. b38

Gevr. vier mille v. tweede hypoth. op gr. woonh., eigend. - perceel. Br. m. opg. rente en aflossingen, onder No. b 47

ROZEN!

Jhr. Mock, Etoile de France, enz: Geoculeerd op inh. onderstam. Gegarandeerd Prima kwaliteit. per plant. f 0.55
„ tien planten f 5.—
„ vijftig planten f 20.—
„ honderd planten. f 35.—
Zeeuwsche Zaadhandel, Soekaboemi 24

LUILEKKERLAND

Pasar Baroe 73 Telf. Wel. 8162
Koek- en Banketbakkerijen
Paaschtaarten, Paaschkransen, Paaschtaartjes.
Schitterende Collectie Chocolade
Paaschartikelen 58
Gezellig zitten, diverse ice creams.

Pension Gerdie

Oude Tamarindelaan 43
Disp. ruime voor-, binnen- en kl. kamers vanaf f 50.— Tel. 4120 46

PENSION „LUCKY HOME”

Een zeer gezellig pension. Gunstig gelegen. Degelijk, rustig en billijk. Kramat No. 180, Bat.-C. 32

De Nieuwe Zeevischhandel „VOLHARDING”

Unielaan 27 — Tel. Bat. 1113
Dagelijks verse aanvoer van Indische vischsoorten. Bestelt des morgens een dag voor den tijd. 17

Zaterdag en Zondagavond gelegenheid tot dansen. Restaurant, NIEBORG, Mr. C. 54

Vernikkelen en Vergulden.

Brieven No. 55.

Bataviasche Mode-Vakschool

Tel. 156 Wlt. 53
In voorraad nieuw model modepop- pen.

DUDLEY RICHARDS.

Leeraar Engelsche Taal.
DEFENSIELIJN v/d. BOSCH 49.
Telef. Welt. 2717. 8

HOTEL PENSION SHUTTE RAAPF

L. Raden Saleh 14—Tel. 1548 Welt.
Het adres v.h. bestellen van luncheons, rijsttafels en diners.
Bonboekjes à f 30.— en f 22.50
Bezorgloon f 5.— p. boekje. 28

JABO ANTIMIERENBAKJES

in de meest goede toko's ver- krijgbaar. 29

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

en Encadreur Inrichting.
F. v. FELDE
Rijswijkstr. t/v. Harmonie
Tel. 2712.
ARTISTIEKE FOTO'S
Passende Encadrementen, groote keuzelijsten en passe- partouts. 10

VOOR DE HUISHOUDING

Direct uit voorraad leverbaar
Prima HOUTSKOOL (ARENG)
KOSAMBI f 3.25 ASEM f 2.25
MERAH f 1.75 HEVEA f 1.60
alles per picol
In kransdang ca. 40—100 katti
Gegarandeerd onvermengd.
Verbruik uiterst zuinig.
TJIONG KOEN BIE Handel Mij.
Rijst en Producten.
Molenvl. West 20—Telf. 4028 Welt. b14 10545 1-15

VLAGGEN

220 X 150 c.m. f 7.50
Andere afmetingen op aanvraag.
Vlaggedoek, indanthren, licht- en zeewaterrecht breed 52 c.m. f 0.70 per meter.
IMPORT MAATSCHAPPIJ
„DJATTIE-BAROE”
Batavia-C., Tel. Wl. 996.

DIRKSHOEVE

Holl. gele Eigenheimers 7 ct. p. katti
Tjiandjoer Rijst. 9 ct. p. katti
Roodekool, Artisjokken, Bloemkool, Champignons, Tuinboonen Spruit- jes, Brusselslof, Kropsia, Rabarber, Holl. Prei, Zuring, Koolraap, Kool Rabi, en alle andere versche groenten.
Nieuwe oogst, bruine boonen, witte boonen en capucyners. 7
Doet tijdig Uwe bestelling.
Oude Tamarindelaan 44 — Tel. 5386

O.T.E.V.A.

KONINGSPLEIN - WEST 1

Benzine - depot (2 pompen) dag en nacht.
Telf. 1770 t/m 1772 Weltevreden. 56

Encadreeren is een kwestie van Smaak. Laat ons voor U enca- dreeren. Groote keuze lijsten en passepartouts. 12
G. KOLFF & Co. — Weltevreden.

Mevrouw TETTELAR

Kwitang 9, Tel. 3977.
Levert eten buitenhuis. Dagelijks verkrijgbaar. 15
Eur. of Rijsttafel f 20.— per pers. p.m. afgehaald bij vooruitbetaling.

VERLAAGDE PRIJZEN!

Bloemzaden	10 soorten f 2.50
Groentezaden	10 „ f 2.—
Gladiolenbollen	10 „ f 1.25
Dahlia knollen	10 „ f 5.—
Dwerg-Cacteeën	10 „ f 9.—

PRIMA KWALITEIT!

Zeeuwsche Zaadhandel, Soekaboemi

„SCHOOEN EN PIJNLOOS SCHEREN”

is een kwestie van drie minuten, wanneer Gij de Bart-Ex Scheer- creme, gecombineerd met de be- roemde Watts Scheermesjes, ge- bruikt. Beide artikelen heeft Uw leverancier steeds in voorraad. 18

Edgar Wallace Nieuwste roman

DE NEGEN MANNEN
f 0.75 per ex. 39
Publiciteitskantoor „de GLOBE”
Rijswijk 7B — Batavia-C.

Kadir's kruiden v. aambelen

en andere ziekten zonder operatie Astr. adv. op alle geb. Waarsch. dat U door anderen niet wordt bedrogen. Prof. Kadir Hasrut, Astr. Noordwijk 1. Tel. 376 8-12 u. 4-8 n.m. 26

MALAISE! DAMES maakt Uw

Japonnen zelf. Nog enkele plaatsen vrij in Knip-Cursus. Bill. cond. 2 u. p. w. f 7.50 p. mnd. Bij vold. deeln. een avondcursus. Laan Canne 19, Tel. 4377. 14

FIRMA G. STEUERWALD

DORDRECHTLAAN 18
Straat naast het vroegere gebouw. Alle verkoop 20 pCt. lager. Aanmaak en reparatie. 20

ZOEKT U EENE WONING?

wij helpen U daaraan zonder eenig commissieloon voor huurder. Makelaarskant. F.W.v. GENDEREN (afd. Woningbureau) Tel. 2181/3 Wl.

VOOR PAASCH-en GROOTE VACANTIE

paying guests gevraagd, bij besch. Europ. familie in BANDOENG. Prijs fl. 4.— p. dg. p. pers. Te bevr. CORDSEN, PRISIASTR. 14 Bandoeng. 57

JABO ANTIMIERENBAKJES

in de meest goede toko's ver- krijgbaar. 29

POLONIA TUINDORP

Mr. Cornelis (Buitenzorgschewe) Moderne huizen 5 vertrekken 4581

(ontwerp en uitvoering ARCH. SELLE & DE BRUYN) met 1000 M² eigendomsgrond
te koop op zeer gemakkelijke betalings-voorwaarden.
Vooruitbetaling vanaf f 500.—
Informaties: Tel. 556 Mr.-C. en 1622 Bat. en na 6 u. n.m. Wlt. 4200.